

CONSILIUL CONCURENȚEI
COMPETITION COUNCIL

RAPORT ANUAL

Annual Report

2009

CONSILIUL CONCURENȚEI
COMPETITION COUNCIL

RAPORT ANUAL
Annual Report
2009

București, 2010

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	6
CONSILIUL CONCURENȚEI – AUTORITATE ADMINISTRATIVĂ AUTONOMĂ.....	8
MISIUNE, VIZIUNE, VALORI ȘI OBIECTIVE STRATEGICE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI.....	12
INTRODUCERE.....	14
ANUL 2009 ÎN CIFRE.....	20
Capitolul I. MEDIUL CONCURENȚIAL ÎN ANUL 2009.....	26
1.1. Evoluții în domeniul concurenței.....	26
1.2. Acte administrative emise de Consiliul Concurenței contestate în instanță	64
Capitolul II. AJUTORUL DE STAT – OBLIGAȚII ASUMATE ȘI REALIZĂRI ALE ANULUI 2009.....	78
2.1. Monitorizarea și raportarea ajutoarelor de stat	78
2.2. Avizarea proiectelor de măsuri de ajutor de stat	84
2.3. Programul ReNAS (Rețeaua Națională de Ajutor de Stat)	88
2.4. Ajutoare de stat acordate în România în 2009	94
2.5. Supravegherea relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și a transparenței financiare în cadrul anumitor întreprinderi.....	96
Capitolul III. PREVALENȚA LEGISLAȚIEI CONCURENȚEI ASUPRA LEGISLAȚIEI MEDIULUI DE AFACERI	98
Capitolul IV. PROMOVAREA CULTURII CONCURENȚEI	104
4.1. Activitatea de promovare a culturii concurenței reflectată la nivel central și teritorial	104
4.2. Publicațiile și materialele informative ale Consiliului Concurenței – parte integrantă a promovării culturii concurenței	106
4.3. Relația Consiliului Concurenței cu mass-media	108

CONTENTS

FORWARD	7
COMPETITION COUNCIL – AUTONOMOUS ADMINISTRATIVE AUTHORITY	9
COMPETITION COUNCIL'S MISSION, VISION, VALUES AND STRATEGIC OBJECTIVES	13
INTRODUCTIVE REMARKS.....	15
YEAR 2009 IN FIGURES.....	21
Chapter I. THE COMPETITION ENVIRONMENT IN 2009	27
1.1. Evolutions in the field of competition	27
1.2. Competition Council's administrative acts challenged in courts.....	65
Chapter II. STATE AID – OBLIGATIONS AND ACHIEVEMENTS IN 2009	79
2.1. State aid monitoring and reporting	79
2.2. Formal opinions on the draft State aid measures	85
2.3. The ReNAS Programme (National State Aid Network)	89
2.4. State aids granted in Romania in 2009	95
2.5. Surveillance of the financial relations between public authorities and public undertakings and of the financial transparency within certain undertakings.....	97
Chapter III. PREVALENCE OF THE COMPETITION LEGISLATION OVER THE BUSINESS LEGISLATION	99
Chapter IV. COMPETITION ADVOCACY	105
4.1. Competition advocacy at the central and local level	105
4.2. Publications and informative materials elaborated by the Competition Council – part of the competition advocacy activity	107
4.3. Competition Council's relation with the mass-media.....	109

Capitolul V. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE.....	110
5.1. Alocări bugetare și grad de execuție	110
5.2. Resurse umane.....	112
5.3. Perfecționare profesională.....	118
 Capitolul VI. CONSILIUL CONCURENȚEI ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL.....	 122
6.1. Cooperarea activă în cadrul organismelor comunitare.....	122
6.2. Relații multilaterale.....	126
6.3. Relații bilaterale.....	130
6.4. Consiliul Concurenței – furnizor de asistență tehnică.....	134
6.5. Proiectul PHARE 2006.....	134
 Capitolul VII. PRIORITĂȚI ALE ANULUI 2010	 138

Chapter V. STRENGTHENING THE ADMINISTRATIVE CAPACITY	111
5.1. Budgetary allocation and execution.....	111
5.2. Human resources.....	113
5.3. Professional training	119
Chapter VI. THE COMPETITION COUNCIL IN THE INTERNATIONAL CONTEXT	123
6.1. Active cooperation within the Community bodies.....	123
6.2. Multilateral relations.....	127
6.3. Bilateral relations.....	131
6.4. The Competition Council – supplier of technical assistance	135
6.2. 2006 PHARE Project.....	135
Chapter VII. PRIORITIES FOR 2010	139

CUVÂNT ÎNAINTE

Politica de concurență este general recunoscută ca un factor crucial pentru crearea condițiilor adecvate necesare asigurării creșterii economice sustenabile și pentru prosperitate. Prin influențarea deciziilor privind investițiile, procesele de concentrare economică, prețuri și performanța economică, politica de concurență are o contribuție esențială la asigurarea progresului economic și la bunăstarea cetățenilor. Ca efect al manifestării concurenței, firmele sunt obligate să devină mai competitive, fapt care ar trebui să conducă la diminuarea sau măcar la menținerea nivelului prețurilor pe piață.

În condițiile crizei economico-financiare pe care o traversăm, asigurarea unui mediu concurențial normal este un obiectiv major, dar dificil, pentru toate statele și autoritățile de concurență. În acest context, protejarea efectivă a cadrului concurențial, în vederea scăderii prețurilor finale, devine esențială pentru resuscitarea consumului populației, ca factor de relansare și depășire a perioadei de criză.

Într-un an în care efectele crizei economico-financiare au fost pe deplin resimțite atât de mediul de afaceri cât și de consumatori, activitatea Consiliului Concurenței s-a axat pe intensificarea identificării și sancționării practicilor anticoncurențiale, precum și pe respectarea tuturor obligațiilor rezultate din statutul de stat membru al Uniunii Europene, atât în domeniul concurenței cât și al ajutorului de stat.

În calitatea sa de supraveghetor și garant al funcționării mecanismelor unei economii de piață, Consiliul Concurenței a avut în anul 2009 un rol extrem de important și în ceea ce privește asigurarea prevalenței legislației concurenței asupra legislației mediului de afaceri. Participarea pro-activă de până acum a reprezentanților Consiliului Concurenței la ședințele pregătitoare de Guvern a permis eliminarea din cuprinsul proiectelor de acte normative a prevederilor cu caracter anticoncurențial.

Prin menținerea echidistanței și comportamentului apolitic, Consiliul Concurenței trebuie să-și îndeplinească misiunea care i-a fost încredințată, fundamentată pe valorile promovate de legislația națională în domeniu și în deplin acord cu prevederile comunitare, respectiv aceea de asigurare a unui mediu concurențial normal, pentru apărarea intereselor economice ale consumatorului.

Nu pot încheia fără a mulțumi conducerii anterioare a instituției, care, alături de noul Plen al Consiliului Concurenței, a contribuit nemijlocit la buna desfășurare a activității a autorității de concurență pe tot parcursul anului 2009.

**Președinte,
Dr. Bogdan M. Chiritoiu**

FORWARD

Competition policy is generally known to be a crucial factor in creating the adequate conditions for sustainable economic growth and prosperity. By influencing investment decisions, economic concentrations, prices and economic performance, competition policy has an essential contribution to the economic progress and citizens' welfare. Competition makes undertakings more competitive, leading to the preservation or to the diminishment of market prices.

In the present economic and financial crisis, a secure normal competition environment is a major objective for all the states and competition authorities. In this context, the effective protection of the competition framework aiming at lowering final prices is becoming essential for resuscitating the consumption, which is an important factor in overcoming the crises period.

During a year when the effects of the economic and financial crises were fully experienced by the business environment and by consumers, the Competition Council's activity focused intensively on identifying and sanctioning anticompetitive practices, as well as on fulfilling all the commitments on competition and State aid - resulted from Romania's status of EU Member State.

As supervisor and guarantor of the mechanisms of a functioning market economy, in 2009 the Competition Council had an extremely important role in ensuring the prevalence of the competition legislation over the business legislation. The proactive participation of the Competition Council's representatives at the preparing reunions of the Government meetings offered the opportunity of eliminating the anticompetitive provisions from the draft normative acts.

By preserving the equidistance and its apolitical behaviour, the Competition Council must fulfil its entrusted mission, based on the values promoted by the national specific legislation, which is fully complying with the community rules, namely to ensure a normal competitive environment in order to protect consumers' economic interests.

I can not conclude without thanking the former management of the institution, which, alongside the new Plenum of the Competition Council, contributed to the well functioning of the hole activity of the competition authority in 2009.

**President,
Bogdan M. Chirițoiu**

CONSILIUL CONCURENȚEI – AUTORITATE ADMINISTRATIVĂ AUTONOMĂ

Ca autoritate administrativă autonomă, parte a administrației publice centrale de specialitate, Consiliul Concurenței își desfășoară activitatea în baza atribuțiilor conferite de Legea concurenței nr.21/1996 republicată, având drept scop protecția, menținerea și stimularea unui mediu concurențial normal, în vederea promovării intereselor consumatorilor.

Sediul Consiliului Concurenței:

Piața Presei Libere nr.1, corp D1, Sector 1, București, România.

Plenul Consiliului Concurenței este un organ colegial, format din 7 membri, respectiv un președinte, 2 vicepreședinți și 4 consilieri de concurență, numiți de președintele României, la propunerea Guvernului. Începând cu luna mai a anului 2009, Plenul Consiliului Concurenței este format din:

Dr. BOGDAN M. CHIRIȚOIU
PREȘEDINTE

OTILIAN NEAGOE
VICEPREȘEDINTE

ALEXE GAVRILĂ
VICEPREȘEDINTE

DAN IONESCU
CONSILIER DE
CONCURENȚĂ

VALENTIN MIRCEA
CONSILIER DE
CONCURENȚĂ

ȘTEFAN NEAGOE
CONSILIER DE
CONCURENȚĂ

JOZSEF NANDOR NEMENYI
CONSILIER DE
CONCURENȚĂ

COMPETITION COUNCIL – AUTONOMOUS ADMINISTRATIVE AUTHORITY

As autonomous administrative authority – part of the specialized public central authorities –, the Competition Council carries out its activity based on the attributions entrusted by Competition Law no.21/1996, republished, aiming at protecting, maintaining and stimulating a normal competition environment so as to promote consumers' interests.

Headquarters of the Competition Council:
Piața Presei Libere nr.1, corp D1, Sector 1, Bucharest, Romania.

The Plenum of the Competition Council is a collegial body and is made up of 7 members, as follows: on president, 2 vice-presidents and 4 competition counsellors. The President of Romania appoints the members of the Competition Council plenary session, at the proposal of the Government. Starting with May 2009, the Plenum of the Competition Council is made up of:

BOGDAN M. CHIRIȚOIU
PRESIDENT

OTILIAN NEAGOE
VICE-PRESIDENT

ALEXE GAVRILĂ
VICE-PRESIDENT

DAN IONESCU
COMPETITION
COUNSELLOR

MIRCEA VALENTIN
COMPETITION
COUNSELLOR

ȘTEFAN NEAGOE
COMPETITION
COUNSELLOR

JOZSEF NANDOR NEMENYI
COMPETITION
COUNSELLOR

VASILE ȘECLĂMAN
SECRETAR GENERAL

DIRECȚII DE SPECIALITATE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI

Bunuri de Consum.....	Daniela Bădilă, <i>Director</i>
Industrie și Energie	Daniel Chilea, <i>Director adjunct</i>
Servicii	Georgeta Fotino, <i>Director</i>
Autorizare Ajutor de Stat	Cristina Cobianu, <i>Director</i>
Raportare, Monitorizare și Control Ajutor de Stat.....	Daniel Diaconescu, <i>Director</i>
Monitorizare Teritorială.....	Gheorghe Rădulescu, <i>Director</i> Dumitru Ene, <i>Director adjunct</i>
Cercetare – Sinteze.....	Maria Alexandru, <i>Director</i> Florin Andrei, <i>Director adjunct</i>
Juridic – Contencios	Cristina Butacu, <i>Director</i>
Relații Externe și Integrare Europeană	Doina Tudoran, <i>Director</i>

ALTE DIRECȚII, COMPARTIMENTE ȘI SERVICII

Cabinet Președinte	Cristian Olteanu, <i>Director de Cabinet</i>
Direcția Buget, Resurse Umane	Anca Tuluș, <i>Director</i>
Direcția Administrativă	Isabela Beatris Barasciuc, <i>Director</i>
Compartiment Audit Intern.....	Ioan Suciu, <i>auditor</i>
Serviciul Relații Publice și Protocol.....	Marius Marin Petrescu, <i>șef serviciu</i>

VASILE ŞECLĂMAN
SECRETARY GENERAL

DIRECTORATES OF SPECIALITY OF THE COMPETITION COUNCIL

Consumption Goods	Daniela Bădilă, <i>Director</i>
Industry and Energy	Daniel Chilea, <i>Deputy Director</i>
Services.....	Georgeta Fotino, <i>Director</i>
State aid Authorising	Cristina Cobianu, <i>Director</i>
State aid Reporting, Monitoring and Control	Daniel Diaconescu, <i>Director</i>
Territorial Monitoring	Gheorghe Rădulescu, <i>Director</i> Dumitru Ene, <i>Deputy Director</i>
Research – Synthesis	Maria Alexandru, <i>Director</i> Florin Andrei, <i>Deputy Director</i>
Legal – Contentious	Cristina Butacu, <i>Director</i>
External Relations and European Integration	Doina Tudoran, <i>Director</i>

OTHER DIRECTOTARES, COMPARTMENTS AND SERVICES

The Cabinet of the President	Cristian Olteanu, <i>Director of Cabinet</i>
Budget and Human Resources Directorate.....	Anca Tuluş, <i>Director</i>
Administrative Directorate	Isabela Beatris Barasciuc, <i>Director</i>
Internal Audit Compartment.....	Ioan Suci, <i>Auditor</i>
Public Relations and Protocol Service	Marius Marin Petrescu, <i>Head of Service</i>

MISIUNE, VIZIUNE, VALORI ȘI OBIECTIVE STRATEGICE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI

Misiune:

- Măsuri eficiente pentru un mediu concurențial normal.

Viziune:

- O economie de piață eficientă și dinamică, fundamentată pe cunoașterea și respectarea principiilor și valorilor concurențiale, ca generator de progres, dezvoltare durabilă și bunăstare.

Valori:

- Independență, responsabilitate, profesionalism, eficiență, integritate, dialog, rezultate.

Obiective strategice:

- Îmbunătățirea mediului concurențial din România prin decizii și soluții eficiente.
- Alocarea justă și utilizarea mai eficientă a resurselor disponibile, prin folosirea unui sistem de priorități clar definit și sistematic monitorizat.
- Transparență și parteneriat pe plan intern și internațional – o cale sigură pentru consolidarea prestigiului Consiliului Concurenței.

COMPETITION COUNCIL'S MISSION, VISION, VALUES AND STRATEGIC OBJECTIVES

Mission:

- Efficient measures for a normal competition environment.

Vision:

- An efficient and dynamic market economy, grounded on acknowledging and complying with the competition values and principles, which is a factor of progress, durable development and welfare.

Values:

- Independency, responsibility, professionalism, efficiency, integrity, dialogue, results.

Strategic objectives:

- The improvement of the Romanian competition environment through efficient decisions and solutions.
- A just allocation and a more efficient use of the available resources through a clearly defined and systematically monitored system of priorities.
- Transparency and partnership at national and international level – a secure way of consolidating the prestige of the Competition Council.

INTRODUCERE

Anul 2009 a însemnat pentru Consiliul Concurenței intensificarea eforturilor depuse în vederea îndeplinirii atribuțiilor legale, atât în domeniul concurenței, cât și al ajutorului de stat.

În domeniul concurenței au fost deschise 27 de investigații, un număr dublu față de anul 2008. Activitatea pro-activă a autorității de concurență în identificarea și sancționarea practicilor anticoncurențiale a avut ca efect creșterea semnificativă a investigațiilor deschise prin autosesizare, numărul acestora majorându-se în 2009 cu 130% față de anul anterior. Totodată, au fost efectuate inspecții inopinate la 50 de agenți economici activi pe piețele supuse investigațiilor autorității de concurență.

Este de menționat că **mai mult de jumătate din totalul investigațiilor deschise sunt investigații declanșate pentru posibila încălcare a legislației naționale și comunitare în domeniul concurenței**. Prin comparație, în anii 2008 și 2007, astfel de investigații au reprezentat 20% din totalul investigațiilor deschise pentru practici anticoncurențiale.

În anul 2009, o atenție sporită a fost acordată **activității de monitorizare pro-activă a pietelor**, în acest sens fiind declanșate **5 investigații sectoriale** față de 2 în anul 2008 și doar una singură în anul 2007. Piețele selectate pentru analiză în anul 2009 sunt: serviciile de transport maritim, comercializarea laptelui în stadiul economic producător-procesator, piesele de schimb pentru automobile, distribuția angro de medicamente și energia electrică.

Au fost finalizate 3 investigații sectoriale inițiate în anii anteriori, vizând domenii cu un impact deosebit asupra consumatorilor: cerealele de panificație, comerțul cu amănuntul al produselor agroalimentare și piața imobiliară și a serviciilor conexe tranzacțiilor imobiliare. În urma finalizării acestora, Consiliul Concurenței **a formulat recomandări și a intervenit la nivelul instituțiilor publice competente** în aceste domenii. **Rezultatele analizelor sectoriale vizând distribuția angro de medicamente, respectiv comercializarea cu amănuntul a produselor alimentare**, au constituit un punct de plecare în deschiderea unor investigații **privind posibila încălcare a legislației de concurență**.

În anul 2009, **au fost aplicate amenzi** în valoare de **8.755.512 lei (2.377.471 euro)**, din care 90% reprezintă amenda aplicată în urma investigațiilor în cazurile „școli de șoferi” și „piața pâinii”. Au fost sancționați 80 de agenți economici și o asociație pentru înțelegeri privind fixarea de preț/tarif.

Numărul celor sancționați în anul 2009 pentru implicarea în înțelegeri anticoncurențiale, dar și pentru omisiunea sau punerea în practică a unor operațiuni de concentrare economică, a fost de 87 de operatori economici și o asociație, comparativ cu 20 operatori economici în anul 2008 și doar 3 în anul 2007.

INTRODUCTIVE REMARKS

In 2009, the Competition Council intensified its efforts for implementing its legal attributions in the field of competition and State aid.

In the field of competition, 27 de investigations were initiated, a double number compared to 2008. The proactive activity of the competition authority for identifying and sanctioning the anticompetitive practices had as a result the significant increase of the ex-officio investigations, which increased in 2009 by 130% compared to the previous year. At the same time, dawn raids were carried out at the headquarters of 50 undertakings operating on the markets analysed within the competition authority's investigations.

It is worth mentioning that **more than half of the total number of the opened investigations is envisaging possible infringements of the national and Community legislation on competition**. Compared to 2008 and 2007, such investigations represented 20% of the total initiated investigations envisaging anticompetitive practices.

In 2009, a special attention was paid to **the proactive market monitoring**; as a result, **5 sector inquires** were initiated, compared to 2 in 2008 and to only one in 2007. The markets selected in 2009 to be analysed are: maritime transport services, commercialisation of milk between producers and processors, auto spare parts, drug wholesale distribution and electrical energy.

3 sector inquires opened in the previous years were finalised. These procedures envisaged fields with a special impact over consumers: bread grains market, food products commercialization and real estate market and the interconnected services to the real estate transactions. As a result of the concluded investigations, the Competition Council **formulated recommendations and intervened to the competent public institutions in these fields. The results of the sector inquires in drug wholesale distribution and food products commercialization** were the starting point for certain **investigations on possible competition law infringements**.

In 2009, fines of **8,755,512 Lei (€ 2,377,471)** were applied, out of which 90% represented the fines applied in the “driving schools” and “bread market” cases. In this cases, 80 undertakings and an association were sanctioned for tariff/price fixing practices.

In total, 87 undertakings and an association were sanctioned in 2009 for the involvement in anticompetitive agreements and for failing to notify or for implementing certain economic concentrations, compared to 20 undertakings in 2008 and to only 3 in 2007.

Valoarea taxelor de autorizare, stabilite pe baza deciziilor de neobiecțiune și de autorizare a anumitor concentrări economice, s-a ridicat în anul 2009 la **8.577.085 lei**, respectiv **2.329.021 euro**.

Amenzile și taxele de autorizare au adus la bugetul de stat un plus de 17.332.597 lei (4.706.492 euro).

În vederea depistării și sancționării celor mai grave încălcări ale legislației de concurență, Consiliul Concurenței a inițiat procesul de reformare a programului de clemență. Programul își propune să pună în practică politica de clemență, revizuită după modelul Rețelei Europene de Concurență. În acest scop, în luna august 2009, au fost revizuite și puse în aplicare *Instrucțiunile privind condițiile și criteriile de aplicare a politicii de clemență*. Reglementarea transpune în legislația de concurență din România noile prevederi comunitare în domeniu. În plus, prin aceste instrucțiuni, aria de aplicare a politicii de clemență este extinsă și asupra anumitor înțelegeri anticoncurențiale verticale.

În domeniul ajutorului de stat, activitatea Consiliului Concurenței a fost subsumată respectării obligațiilor ce decurg din calitatea României de stat membru al Uniunii Europene, precum și de îndeplinire a atribuțiilor specifice dobândite de autoritatea de concurență după momentul 1 ianuarie 2007. În acest sens, Consiliul Concurenței a încurajat colaborarea dintre instituții în vederea elaborării proiectelor de scheme de ajutor de stat, a acordat asistență de specialitate și și-a îndeplinit rolul de autoritate națională de contact în domeniu între Comisia Europeană și furnizorii și beneficiarii de ajutor de stat.

În cursul anului 2009, au fost emise **13 avize** privind *2 informări* și *11 notificări* de măsuri de ajutor de stat, fiind elaborate *33 măsuri de sprijin* (din fonduri naționale și comunitare) atât în cadrul reglementărilor temporare emise în contextul crizei, cât și în cadrul reglementărilor comunitare obișnuite.

În anul 2009, în conformitate cu prevederile Tratatului de Aderare a României la Uniunea Europeană sau la solicitarea Comisiei Europene, Consiliul Concurenței a elaborat și transmis executivului european următoarele rapoarte:

- Situația privind ajutoarele de stat existente;
- Rapoarte semestriale privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate beneficiarilor din sectorul autovehicule și care își desfășoară activitatea în zonele defavorizate și în zonele libere;
- Raportul privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate agenților economici care își desfășoară activitatea în zonele libere;
- Raportul privind îndeplinirea condițiilor de acordare a ajutoarelor de stat în zonele defavorizate și măsurile luate pentru cazurile de nerespectare a criteriilor de acordare;
- Situația ajutoarelor de stat pentru cercetare – dezvoltare – inovare.

In 2009, **the value of the authorising taxes** established based on the non-objection and authorising decisions of certain economic concentrations was of **8,577,085 Lei**, namely **€ 2,329,021**.

The authorising taxes and the fines brought 17,332,597 Lei (€ 4,706,492 euro) to the State budget.

In order to detect and sanction hard core infringements of the law, the Competition Council initiated the process of reforming the leniency programme. The programme's objective is to put in application the leniency policy, reviewed according to the model of the European Competition Network. In this respect, in August 2009, the *Guidelines regarding the conditions and application criteria of the leniency policy* were reviewed and put into effect. The guidelines transposed the new Community provisions into the Romanian competition legislation. In addition, by these guidelines, the application area of the leniency policy was extended over certain vertical anticompetitive agreements.

In 2009, the activity of the Competition Council on *State aid* was subsumed to the general actions designed to ensure the fulfilment of Romania's commitments as EU Member State, as well as to implement the specific attributions acquired by the competition authority after the 1st of January 2007. In this respect, the Competition Council encouraged the cooperation between institutions for elaborating the initial draft State aid scheme, granted specialised assistance and fulfilled its role of national contact authority in the field between the European Commission and the State aid suppliers and beneficiaries.

In 2009, **13 formal opinions** were issued concerning *2 information sheets* and *11 notifications* of State aids; *33 State aid support measures* were elaborated (from national and Community funds) based on the temporary rules related to the economic and financial crisis, as well as according to the typical Community regulations.

In 2009, based on the provisions of the EU Accession Treaty or at the request of the European Commission, the Competition Council drafted and transmitted to the European Commission the following reports:

- The situation on existing State aids;
- Biannually reports on the monitoring of the State aids granted for the beneficiaries in the motor vehicle sector which are operating in deprived areas and free zones;
- The Report on the monitoring of the State aids granted to undertakings operating in free zones;
- The Report on the fulfilment of the granting conditions of the State aids in deprived area and on the measures taken in nonobservance cases;
- The situation on the State aids for research, development and innovation.

Totodată, în baza reglementărilor naționale, Consiliul Concurenței a elaborat:

- Raportul ajutoarelor de stat acordate în România în perioada 2005-2007;
- Raportul privind monitorizarea ajutoarelor de salvare-restructurare acordate firmelor în dificultate;
- Raportul privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi pentru anii 2007-2008.

În scopul creării unui *colectiv de lucru* la nivel național, care să grupeze experții în ajutor de stat din cadrul Consiliului Concurenței și pe cei angajați în cadrul instituțiilor furnizoare de ajutor de stat, Consiliul Concurenței a pus accent în anul 2009 pe dezvoltarea **Rețelei Naționale de Ajutor de Stat**.

Din punctul de vedere al **recuperărilor/rambursărilor de ajutoare de stat ilegale**, suma totală recuperată de către furnizorii de ajutor de stat în cursul anului 2009 a fost de **15.021,00 lei**, iar valoarea totală cumulată a recuperărilor efectuate în perioada 2005-2009 a fost de **256.742.945,81 lei**.

Promovarea legislației concurenței în rândul tuturor factorilor implicați în procesul de elaborare a actelor normative, precum și a importanței respectării acestora a reprezentat o activitate permanentă a autorității de concurență pe tot parcursul anului 2009. În acest sens, **Consiliul Concurenței a emis un număr de 8 avize, din care 50% cu observații și propuneri de modificare, 9 puncte de vedere și 10 intervenții de modificare a unor acte normative deja în vigoare.**

Activitatea în domeniul relațiilor externe s-a concretizat în participări active la reuniuni pe diferite tematici, precum și la grupurile și subgrupurile de lucru din cadrul ECN, ICN, UNCTAD, OCDE. La sfârșitul anului 2009, implicarea activă a autorității române de concurență în activitățile OCDE, precum și eforturile susținute ale instituției pentru îmbunătățirea continuă a activităților sale de promovare și aplicare eficientă a politicii concurenței au fost recunoscute de către acest for internațional de excelență în domeniul concurenței. Comitetul de Concurență al OCDE a recomandat Consiliului OCDE **reînnoirea, până la sfârșitul anului 2011, a statutului de observator al României la structurile de lucru ale organizației din domeniul concurenței.**

În domeniul *promovării culturii concurenței*, la nivelul anului 2009, s-au organizat peste **1.100 de acțiuni**, sub forma seminariilor, meselor rotunde, a dezbaterilor inter-intradepartamentale, a manifestărilor în cadrul Proiectului de Twinning, precum și **întâlniri cu autorități de reglementare și alte instituții**, în cadrul protocoalelor de colaborare încheiate cu acestea.

Formarea profesională a personalului Consiliului Concurenței a deținut și în anul 2009 o importanță majoră. În acest sens au fost organizate un număr de 19 cursuri de perfecționare profesională la care au participat 165 de angajați, din care 89% funcționari publici și 11% personal contractual. De asemenea, au fost organizate un număr de **60 de seminarii, din care 50% realizate în cadrul Proiectului de Twinning.**

Transparența activității a fost asigurată prin actualizarea permanentă a site-ului oficial al instituției cu informații legate de activitatea autorității de concurență. Relația cu mass-media a fost intensificată, **numărul de apariții în presă fiind de 1859, din care 80% în presa centrală.**

At the same time, based on the national legislation, the Competition Council drafted:

- The Report on the State aids granted in Romania during 2005-2007;
- The Report on the monitoring of the State aids for rescuing and recovering firms in difficulty;
- Report on the transparency of the financial relations between the public authorities and the public undertakings, as well as the financial transparency within certain undertakings for the period 2007-2008.

Aiming to create a *working group* at national level, to cluster State aid experts from the Competition Council and from the State aid granting institutions, in 2009, the Competition Council focused on developing the **State aid National Network**.

As regards the **recovery/reimbursement of unlawful State aids**, the total sum recovered from the State aid suppliers in 2009 was of **15,021.00 Lei**, and the aggregated value of the recoveries during 2005-2009 was of **256,742,945.81 lei**.

Promoting the legal framework on competition and the importance of its compliance within all the involved factors in the process of elaborating normative acts was a permanent activity of the competition authority during 2009. In this respect, the Competition Council issued **8 binding opinions, out of which 50% with observations and opinions, 9 points of view and 10 interventions for amending certain normative acts in force**.

The foreign relations activity was concretised in active participation at various reunions, and in the working groups and subgroups of ECN, ICN, UNCTAD, OECD. At the end of 2009, the active participation of the competition authority to the OECD reunions and the efforts of the institution on the improvement of the competition advocacy and concerning the efficient enforcement of the competition policy were recognised by this international body on competition. The OECD Competition Committee recommended to the OECD Council the **renewal, up to the end of 2011, of the Observatory status of Romania within the working structures on competition of the organisation**.

In the field of competition advocacy, in 2009, over **1,100 actions** were organised - seminars, round tables, inter/intradepartmental debates, events within the Twinning Project, and meetings with regulatory bodies and other institutions within the collaboration protocols concluded.

The professional training of the Competition Council's personnel continued to play an important role in 2009. Thus, 19 training sessions were organised which were attended by 165 employees, out of which 89% public servants and 11% contractual personnel. Moreover, **60 seminars** were carried out, out of which **50% within the Twinning Project**.

The transparency of the activity was provided by updating permanently the official site of the institution with information on the activity of the competition authority. The relation with the mass-media was intensified: **the number of the postings in the press was of 1859, out of which 80% in the central press**.

ANUL 2009 ÎN CIFRE

APLICAREA LEGII CONCURENȚEI

- Modificarea instrucțiunilor privind condițiile și criteriile de aplicare a politicii de clementă;
- 27 de investigații deschise;
- 50 de sedii ale operatorilor economici supuse inspecției inopinate;
- 5 investigații utile pentru cunoașterea pieței;
- 9 investigații finalizate, din care 3 investigații utile pentru cunoașterea pieței;
- 56 de investigații în curs;
- 68 de decizii;
- 8.577.085 lei (2.329.021 euro) – taxe de autorizare a operațiunilor de concentrare economică;
- 9 decizii de sancționare;
- 8.755.512 lei (2.377.471 euro) – valoarea amenzilor aplicate;
- 118 dosare susținute în instanțele de judecată;
- 79% hotărâri judecătorești irevocabile pe fondul cauzei, favorabile autorității în domeniul concurenței.

AJUTOR DE STAT

- 6 rapoarte elaborate și transmise Comisiei Europene, conform obligațiilor prevăzute de Tratatul de aderare la UE;
- 2 rapoarte elaborate conform reglementărilor naționale;
- 15.021 lei – valoarea recuperărilor/rambursărilor de ajutoare de stat ilegale în 2009;
- 256.742.945,81 lei – valoarea recuperărilor/rambursărilor de ajutoare de stat ilegale aferente perioadei 2005-2009;
- 13 avize privind 2 informări și 11 notificări de ajutoare de stat;
- 150 de reuniuni și peste 300 de scrisori de clarificare în cadrul acordării de asistență de specialitate furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat;
- Participări la comitetele de monitorizare a programelor operaționale;
- Mecanism de consultare cu experții Comisiei Europene referitor la privatizări;
- Mecanism de pre-notificare a ajutoarelor de stat la Comisia Europeană;
- Derularea Programului RENAS (Rețeaua Națională de Ajutor de Stat);
- 33 de măsuri de sprijin din fondurile naționale și comunitare.
- 73% hotărâri judecătorești irevocabile favorabile autorității în domeniul ajutorului de stat.

YEAR 2009 IN FIGURES

APPLICATION OF THE COMPETITION LAW

- Modification of the Guidelines regarding the conditions and application criteria of the leniency policy;
- 27 investigations opened;
- 50 headquarters of undertakings inspected;
- 5 sector inquiries;
- 9 finalized investigations, out of which 3 sector inquiries;
- 56 ongoing investigations;
- 68 decisions;
- 8,577,085 lei (2,329,021 euro) – authorising taxes of economic concentrations;
- 9 sanctioning decisions;
- 8,755,512 lei (2,377,471 euro) – fines' value;
- 118 cases defended in courts;
- 79% of the final decisions issued by the courts in the favour of the competition authority.

STATE AID

- 6 reports elaborated and transmitted to the European Commission, based on the obligations provided for by the EU Accession Treaty;
- 2 reports drafted according to the national regulations;
- 15,021 lei – the value of the illegal State aids recovered/reimbursed in 2009;
- 256,742,945.81 lei – the value of the illegal State aids recovered/reimbursed during 2005-2009;
- 13 formal opinions on 2 information sheets and 11 State aid notifications;
- 150 reunions and over 300 clarification letters within the activity of granting specialized assistance for the State aid suppliers and beneficiaries;
- Participation in the Monitoring Committees of the Operational Programmes;
- Consultation mechanisms on privatisations with the experts of the European Commission;
- State aid pre-notification mechanism to the European Commission;
- Implementation of the ReNAS Programme (National State aid Network);
- 33 support measures from national and Community funds;
- 73% final decisions issued by the courts in the favour of the competition authority.

PREVALENȚA LEGISLAȚIEI DE CONCURENȚĂ ASUPRA LEGISLAȚIEI MEDIULUI DE AFACERI

- 8 avize;
- 9 puncte de vedere;
- 10 intervenții;
- Participare la reuniunile săptămânale de pregătire a ședințelor de guvern;
- 17 acțiuni în baza protocoalelor de colaborare.

CONSILIUL CONCURENȚEI ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL

- 62 de acțiuni în cadrul Rețelei Europene de Concurență (ECN);
- 7 contribuții naționale și 9 intervenții la cele 3 reuniuni ale Comitetului pentru concurență al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și Forumul Global de Concurență OCDE;
- 6 seminarii de instruire a personalului în domeniul concurenței, sub egida Centrului Regional de Concurență OCDE;
- 2 contribuții naționale și 3 intervenții în cadrul reuniunii Grupului de Lucru Interguvernamental al Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD);
- Prezidarea de către România a unei sesiuni de lucru a Forumului Global de Concurență OCDE și a unei sesiuni a Atelierului de Lucru Anual privind cartelurile a Rețelei Internaționale de Concurență (ICN);
- 2 întâlniri în cadrul Asociației Autorităților de Concurență din Europa (ECA);
- Vizite de lucru, seminarii, conferințe.

PREVALENCE OF THE COMPETITION LEGISLATION OVER THE BUSINESS LEGISLATION

- 8 binding opinions;
- 9 points of view;
- 10 interventions for amending normative acts in force, so as to eliminate the anticompetitive provisions;
- Participation at the weekly preparatory reunions of the Government meetings;
- 17 actions organized based on the collaboration protocols.

TRANSPARENCY AND PARTNERSHIP AT THE INTERNATIONAL LEVEL

- 62 actions within the European Competition Network (ECN);
- 7 national contributions and 9 interventions at the Competition Committee of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD);
- 6 training seminars on competition under the aegis of the OECD Regional Competition Centre;
- 2 national contributions and 3 interventions within the Intergovernmental Working Group of the United Nations Conference for Trade and Development (UNCTAD);
- A working session of the OECD Global Forum on Competition and the Annual Workshop on Cartels of the International Competition Network (ICN), chaired by Romania;
- 2 meetings within the European Competition Authorities (ECA);
- Working visits, seminaries, conferences.

CULTURA CONCURENȚEI

- 1.103 acțiuni de promovare a culturii concurenței;
- 3 seminarii în mediul academic;
- 2 tipuri de reviste, raport anual de activitate, buletin trimestrial.

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

- 41,9 mil.lei bugetul alocat anului 2009;
- 6 proiecte specifice activității cu un buget de 714.439 lei;
- 299 de angajați din care 85,6% funcționari publici și 14,4% personal contractual;
- 135.062 lei – valoarea cursurilor de perfecționare profesională;
- 19 tipuri de cursuri organizate;
- 55,2% din personal – beneficiar al cursurilor de perfecționare profesională;
- Grup de analiză economică;
- 60 de seminarii de pregătire profesională din care 50% în cadrul proiectului de Twinning;
- Dotări cu echipamente;
- Dezvoltarea sistemului managerial intern.

COMPETITION ADVOCACY

- 1,103 competition advocacy actions;
- 3 seminars organized for the academic environment;
- 2 magazines, annual report, quarterly bulletins.

ADMINISTRATIVE CAPACITY

- 41.9 mil Lei: the 2009 allocated annual budget;
- 6 specific projects with a budget of 714,439 Lei;
- 299 employees, out of which 85.6% civil servants and 14.4% contractual personnel;
- 135,062 Lei – the value of the courses on professional training;
- 19 types of organized courses;
- 55.2% of the personnel benefiting from professional training courses;
- Economic Analysis Group;
- 60 seminars on professional training, out of which 50% within the Twinning Project;
- Equipment endowment;
- Development of the internal managerial system.

Capitolul I. MEDIUL CONCURENȚIAL ÎN ANUL 2009

1.1. Evoluții în domeniul concurenței

a) Noutăți legislative

În vederea depistării și sancționării celor mai grave încălcări ale legislației de concurență, Consiliul Concurenței a inițiat procesul de reformare a programului de clemență. Programul își propune să pună în practică politica de clemență, revizuită după modelul Rețelei Europene de Concurență (ECN).

În acest scop, în luna august 2009, au fost revizuite și puse în aplicare *Instrucțiunile privind condițiile și criteriile de aplicare a politicii de clemență*. Reglementarea transpune în legislația de concurență din România noile prevederi comunitare în domeniu. În plus, prin aceste instrucțiuni, aria de aplicare a politicii de clemență este extinsă și asupra anumitor înțelegeri anticoncurențiale verticale.

În esență, prin politica de clemență, companiile implicate în astfel de practici anticoncurențiale au posibilitatea de a beneficia de imunitate totală la amenzi sau de o reducere a cuantumului acestora.

Pentru a putea beneficia de acest tratament preferențial, aceste companii trebuie să inițieze colaborarea cu autoritatea română de concurență, să-i pună la dispoziție toate informațiile deținute și să o sprijine până la finalizarea cazului.

La sfârșitul anului, Consiliul Concurenței a înființat Modulul de Clemență, cu rolul de a asigura interfața dintre autoritatea de concurență și agenții economici care depun solicitări pentru clemență.

Chapter I. THE COMPETITION ENVIRONMENT IN 2009

1.1. Evolutions in the field of competition

a) Legal novelties

In order to detect and sanction hard core infringements of the law, the Competition Council initiated the process of reforming the leniency programme. The programme's objective is to put in application the leniency policy, reviewed according to the model of the European Competition Network (ECN).

In this respect, in August 2009, the *Guidelines regarding the conditions and application criteria of the leniency policy* were reviewed and put into effect. The guidelines transposed the new Community provisions into the Romanian competition legislation. In addition, by these guidelines, the application area of the leniency policy was extended over certain vertical anticompetitive agreements.

In a nutshell, the leniency policy permits to the undertakings involved in such anticompetitive practices to benefit from total fine immunity or from a reduction of its amount.

In order to benefit from this preferential treatment, these undertakings must initiate the cooperation with the Romanian competition authority, submit all the information and support the institution until the end of the procedures related to the respective case.

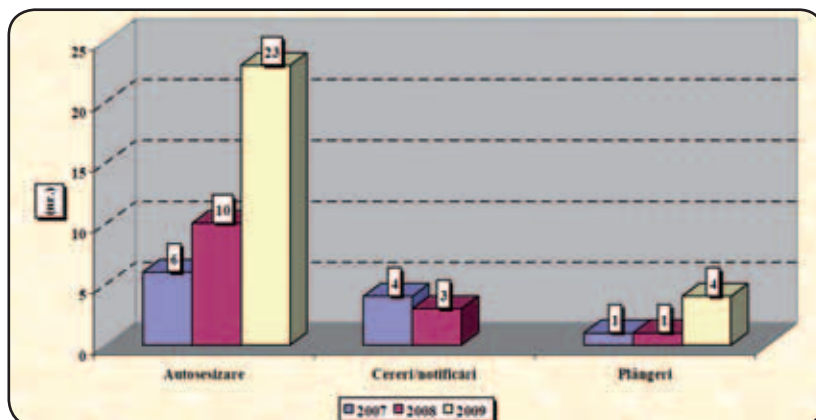
At the end of the year, the Competition Council established the Leniency Module, aiming at providing the interface between the competition authority and the undertakings applying for leniency.

b) Investigații deschise

• Investigații având ca obiect posibila încălcare a legislației de concurență

În cursul anului 2009, Consiliul Concurenței a deschis 27 de investigații, din care 85,2% prin autosesizare (23 de investigații) și 14,8% ca urmare a unor plângeri (4 investigații). Comparativ cu anul anterior, autoritatea de concurență și-a intensificat activitatea de monitorizare a piețelor, numărul investigațiilor deschise prin autosesizare fiind mai mare cu 92,9% (Graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Evoluția numărului de investigații deschise în perioada 2007-2009

Cele 27 de investigații deschise au ca obiect posibile încălcări ale legislației concurenței de către operatorii economici activi pe următoarele piețe:

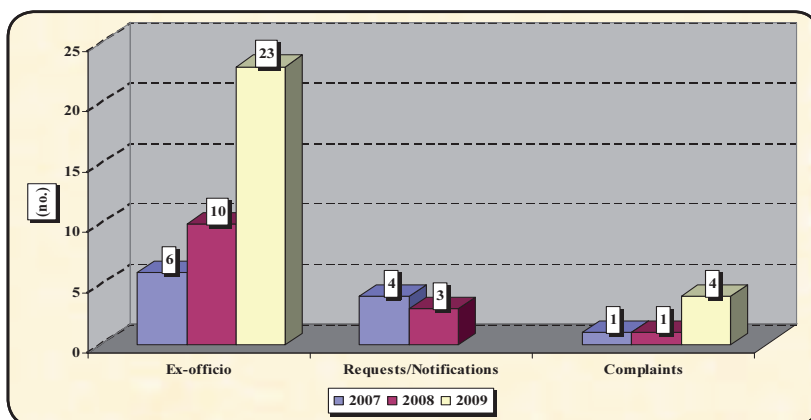
- Servicii prestate de experții contabili, contabili autorizați și societățile de profil din România;
- Piața sortimentului de ciment CEM I 52,5R din România;
- Servicii standard de trimitere internă de publicitate prin poștă adresată și de trimitere internă de corespondență furnizate întreprinderilor (inclusiv intermediarilor);
- Întreținerea și repararea autovehiculelor din Municipiul Slobozia, județul Ialomița și localitățile învecinate;
- Vânzarea drepturilor de difuzare a evenimentelor fotbalistice;
- Difuzarea canalelor de televiziune cu plată; drepturi de televiziune a meciurilor de fotbal; servicii de retransmitere a programelor audiovizuale;
- Servicii de furnizare a apei minerale terapeutice în localitatea Băile Olănești;
- Servicii de operare portuară a mărfurilor solide în vrac;
- Comercializarea produselor alimentare;
- Distribuția angro de medicamente;
- Comercializarea de legume și fructe în Municipiul București;

b) Investigations opened

• Investigations on the possible infringement of the competition law

During 2009, the Competition Council initiated 27 de investigations, out of which 85.2% were ex-officio procedures (23 investigations) and 14.8% were opened following certain complaints (4 investigations). The competition authority intensified its market monitoring activities: the number of ex-officio investigations increased by 92.9%, compared to the previous year. (Graph no.1).

Graph no.1. Evolution of the number of investigations initiated during 2007-2009

The 27 opened investigations are envisaging possible law infringements performed by undertakings operating on the following markets:

- The services provided by the Romanian expert and licensed accountants and the specific firms;
- Romanian market of cement sort CEM I 52.5R;
- Standard internal postal services on advertising and internal postal services supplied to enterprises (including to intermediating undertakings);
- Car repairing and servicing services provided within the city of Slobozia (Ialomița County) and neighbouring areas;
- Commercialization of football matches television rights;
- Transmission of pay-TV channels, television rights of football matches and retransmission of audiovisual programs;
- Supply of therapeutic mineral water in Băile Olănești;
- Harbour operation services involving solid bulk merchandise;
- Food products commercialization;
- Wholesale drug distribution;
- Commercialization of vegetables and fruits in the city of Bucharest;

- Distribuția pantalonilor de stofă pentru bărbați;
- Licitatii pentru armament și aparatură optică;
- Comercializarea produselor preplătite de telefonie mobilă;
- Producție de medicamente;
- Distribuția de produse de parfumerie marca „D&D Perfumum”;
- Distribuția adezivilor și mortarelor pentru polistiren;
- Distribuția de produse IT;
- Televiziunea cu plată.

În cadrul investigațiilor au fost efectuate **inspecții inopinate în 50 de sedii** ale agenților economici care activează pe următoarele piețe:

- *Întreținerea și repararea autovehiculelor din Slobozia (6 sedii);*
- *Servicii prestate de experți contabili, contabili autorizați și societățile de profil din România (4 sedii);*
- *Piața sortimentului de ciment CEM I 52,5R din România (3 sedii);*
- *Servicii de cazare și tratament balnear în stațiunea Băile Olănești (7 sedii);*
- *Petrol și produse derivate (10 sedii);*
- *Distribuție angro de medicamente (2 sedii);*
- *Comercializarea produselor preplătite de telefonie mobilă (11 sedii);*
- *Punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică în domeniul farmaceutic înainte de emiterea unei decizii de către Consiliul Concurenței (1 sediu);*
- *Distribuția de produse de parfumerie marca „D&P Perfumum (3 sedii);*
- *Comercializarea de legume și fructe în Municipiul București (3 sedii)*

Din cele 27 de investigații deschise pe parcursul anului 2009, **45% au ca obiect posibila încălcare a art.5 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, și a art.101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene**, diferența de 55% vizând încălcarea legislației naționale.

• **Investigații utile pentru cunoașterea piețelor**

Autoritatea de concurență din România și-a concentrat atenția și asupra mecanismelor de funcționare a unor piețe, deschizând, în acest scop, **5 investigații utile pentru cunoașterea următoarelor piețe** (față de două în anul 2008 și doar una singură în anul 2007):

- Serviciile de transport maritim;
- Comercializarea laptelui în stadiul economic producător – procesator;
- Piese de schimb pentru automobile;
- Distribuția angro de medicamente;
- Energia electrică.

- Distribution of men fabric trousers;
- Tenders for armament and optic equipment;
- Commercialization of prepaid mobile phone products;
- Production of drugs;
- Distribution of “D&P Perfumum” perfume products;
- Distribution of adhesives and mortars for polystyrenes;
- Distribution of IT products;
- Pay television.

Within the ongoing investigations, **dawn raids were performed at the 50 headquarters** of the undertakings activating on the following markets:

- *Car repairing and servicing services provided within the city of Slobozia (6 headquarters);*
- *The services provided by the Romanian expert and licensed accountants and the specific firms (4 headquarters);*
- *Romanian market of cement sort CEM I 52.5R (3 headquarters);*
- *Accommodation services and watering treatments provided in Băile Olănești (7 headquarters);*
- *Oil and related products (10 headquarters);*
- *Wholesale drug distribution (2 headquarters);*
- *Commercialization of prepaid mobile phone products (11 headquarters);*
- *Implementation of an economic concentration in the pharmaceuticals sector prior to a decision issued by the Competition Council (1 headquarter);*
- *Distribution of “D&P Perfumum” perfume products (3 headquarters);*
- *Commercialization of vegetables and fruits in Bucharest (3 headquarters).*

Out of the 27 investigations initiated in 2009, **45% have as object the possible infringement of art.5 of Competition Law no.21/1996, republished, and of art.101 of the Treaty on the functioning of the European Union**; the rest of 55% are envisaging possible infringements of the national legislation.

• **Sector inquiries**

The Romanian competition authority focused on the functioning mechanisms of certain markets too, by initiating **5 sector inquiries** (compared to two in 2008 and to only one in 2007) envisaging:

- Maritime transport services;
- Commercialization of milk between producers and processors;
- Auto spare parts;
- Wholesale drug distribution;
- Electric energy.

Pentru autoritatea de concurență, acest tip de investigație reprezintă un instrument de monitorizare pro-activă a pieței, respectiv o analiză complexă prin care este evaluată, la un moment dat, situația concurenței pe o piață națională sau într-un sector de activitate. În urma unor astfel de investigații, Consiliul Concurenței poate stabili în ce măsură problemele identificate sunt cauzate de anumite practici anticoncurențiale, precum și care este impactul acestora asupra pieței.

Rezultatele a două dintre investigațiile utile finalizate în cursul anului 2009 s-au concretizat în deschiderea a 8 investigații de posibilă încălcare a prevederilor Legii concurenței nr.21/1996, republicată, din care 4 în domeniul retail-ului și 4 în domeniul farmaceutic. Totodată, concluziile investigațiilor au permis formularea de recomandări factorilor implicați în supravegherea piețelor analizate.

c) Investigații finalizate

- *Investigații având ca obiect posibila încălcare a legislației de concurență*

În cursul anului 2009 **au fost finalizate 6 investigații**, din care 4 deschise ca urmare a **autosesizării** și 2 investigații ca urmare a unor **cereri/notificări** (Tabelul nr. 1).

For the competition authority, this type of investigation represents a pro-active market monitoring instrument, namely a complex analysis used to evaluate at a certain point in time the competition on a national market or on an activity sector. Following such investigations, the Competition Council can establish to what extent the identified problems have as source anticompetitive practices, and their impact over these markets.

Two of the sector inquiries carried out in 2009 were concretized in the initiation of 8 investigations on possible infringements of Competition Law no. 21/1996, republished, out of which 4 in the retail sector and 4 in the pharmaceuticals field. Moreover, the conclusions of the finalized sector inquiries allowed the formulation of recommendations to the responsible factors involved in surveying the analyzed markets.

c) Finalized investigations

- *Investigations on the possible infringement of the competition law*

During 2009, **6 investigations were finalized**, out of which 4 were **ex-officio** procedures and 2 investigations were initiated as a result of certain **requests/notifications** (Table no.1).

Tabelul nr. 1. Investigații finalizate în anul 2009

Nr. crt.	Modul de declanșare a investigațiilor	Încadrare legală	Piața afectată	Tipul deciziei
1	Autosesizare	Art.5 alin. (1) ¹ din Legea concurenței nr.21/1996, republicată	Servicii de școlarizare auto pentru obținerea permisului de conducere din Municipiul București	Decizie de sancționare
2		Art.5 alin. (1) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată	Piața pâinii și piețele conexe acesteia	3 decizii de sancționare
3		Art.9 ² din Legea concurenței nr.21/1996, republicată	Piața serviciului de salubritate	Măsuri de restabilire a mediului concurențial
4		Art.15 alin. (4) ³ din Legea concurenței nr.21/1996, republicată	Producția și comercializarea ouălor de consum; comercializarea cărnii rezultată din abatorizarea găinilor ouătoare; vânzare de păsări în viu	Decizie de sancționare
5	Cereri/notificări	Operațiuni de concentrare economică, conform art.15 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată	Servicii de perforare ; servicii de carotaj; servicii de analiză a fluidului de foraj; servicii de foraj direcțional	Autorizare
6		Excepție individuală de la prevederile art.5 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată.	Piața produselor zaharoase	Acordare de dispensă

Diminuarea cu 25% a numărului de investigații finalizate în anul 2009 comparativ cu 2008 este consecința complexității piețelor analizate, volumului ridicat de informații ce au fost analizate, precum și a numărului de agenți economici activi pe piețele investigate.

¹ Art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, interzice orice înțelegeri exprese sau tacite între agenți economici ori asociațiile de agenți economici, orice decizii luate de asociațiile de agenți economici și orice practici concertate, care au ca obiect sau au ca efect restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței pe piața românească sau pe o parte a acesteia în special cele care urmăresc:

a) fixarea concertată, în mod direct sau indirect, a prețurilor de vânzare ori de cumpărare, a tarifelor, a rabaturilor, a adaosurilor, precum și a oricăror alte condiții comerciale;

b) limitarea sau controlul producției, distribuției, dezvoltării tehnologice ori investițiilor;

c) împărțirea piețelor de desfacere sau a surselor de aprovizionare, pe criteriu teritorial, al volumului de vânzări și achiziții ori pe alte criterii;

d) aplicarea, în privința partenerilor comerciali, a unor condiții inegale la prestații echivalente, provocând în acest fel, unora dintre ei, un dezavantaj în poziția concurențială;

e) condiționarea încheierii unor contracte de acceptarea de către parteneri a unor clauze stipulând prestații suplimentare care, nici prin natura lor și nici conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte;

f) participarea, în mod concertat, cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte;

g) eliminarea de pe piață a altor concurenți, limitarea sau împiedicarea accesului pe piață și a libertății exercitării concurenței de către alți agenți economici, precum și înțelegerile de a nu cumpăra de la sau de a nu vinde către anumiți agenți economici fără o justificare rezonabilă.

² Art. 9 din Legea concurenței nr. 21/1996 republicată prevede că sunt interzise orice acțiuni ale organelor administrației publice centrale sau locale, având ca obiect sau putând avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, în special:

a) să ia decizii care limitează libertatea comerțului sau autonomia agenților economici, ce se exercită cu respectarea reglementărilor legale;

b) să stabilească condiții discriminatorii pentru activitatea agenților economici.

³ Art. 15 alin. (4) prevede că este interzisă punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică până la emiterea de către Consiliul Concurenței a unei decizii în conformitate cu art. 46 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată.

Table no. 1. Investigations concluded in 2009

No.	Manner of initiation	Legal framing	Affected market	Type of decision
1	Ex-officio	Art.5(1) ¹ of Competition Law no. 21/1996, republished	Bucharest market of driving school services	Sanctioning decision
2		Art.5(1) of Competition Law no. 21/1996, republished	Bread market and the related markets	3 sanctioning decisions
3		Art.9 ² of Competition Law no. 21/1996, republished	Market of the public sanitation services	Measures for restablising the competition environment
4		Art.15(4) ³ of Competition Law no. 21/1996, republished	Production and commercialization of eggs; commercialization of poultry meat as resulted from the specific processing; commercialization of live poultry	Sanctioning decision
5	Requests/ Notifications	Economic concentration, according to art.15 of Competition Law no. 21/1996, republished	Perforating services; analyzing services concerning the drilling fluid; sampling services; drilling services.	Authorisation
6		Individual exemption from art.5 of Competition Law no. 21/1996, republished	Sugar based products	Individual exemption granted

The reduction by 25% of the number of the finalised investigations in 2009 compared to 2008 is a consequence of the complexity of the analysed markets, the high volume of processed information and of the number of undertakings operating on the investigated markets.

¹ Art.5(1) of Competition Law no. 21/1996, republished, prohibits any express or tacit agreements between undertakings or associations of undertakings, any decisions made by associations of undertakings and any concerted practices, which have as object or as effect the restriction, prevention or distortion of competition on the Romanian market or on a part of it, especially concerning:

a) concerted fixing, directly or indirectly, of the selling or purchase prices, tariffs, rebates, mark-ups, as well as any other terms of trading;
b) limiting or controlling production, distribution, technological development or investments;
c) allocating distribution markets or supply sources according to territorial criteria, sales-and purchase volume or other criteria;
d) imposing unequal terms for equivalent services to trading partners, thus causing a competitive disadvantage to some of them;
e) conditioning the conclusion of contracts by imposing upon partners the acceptance of certain clauses stipulating additional services which, either by their nature or by commercial usage, do not relate to the object of such contracts;
f) participating, in a concerted manner, with rigged bids in auctions or any other forms of competitive tendering;
g) eliminating competitors from the market, limiting or preventing access to the market and the free exercise of competition between other undertakings, as well as agreements not to buy from or to sell to certain parties without reasonable justification.

² Art.9 of Competition Law no. 21/1996, republished, prohibits any actions of the central or local public administrative body which have as an object or may have as an effect the restriction, prevention or distortion of competition, especially:

a) making decisions which limit the freedom of trade or the undertakings' autonomy which are being exercised under the law;
b) setting discriminatory business conditions to undertakings.

³ Art.15(4) of Competition Law no. 21/1996, republished, prohibits the implementation of an economic concentration, prior to a Competition Council's decision, according to art.46 of Competition Law no. 21/1996, republished.

• *Investigații utile pentru cunoașterea piețelor*

Consiliul Concurenței a finalizat 3 investigații utile pentru cunoașterea piețelor, respectiv a:

- Pieței cerealelor de panificație;
- Sectorului comercializării produselor alimentare;
- Pieței imobiliare și a serviciilor conexe tranzacțiilor imobiliare.

Față de concluziile acestor investigații utile, autoritatea de concurență a inițiat un proces de dezbatere publică a rapoartelor și a sesizat factorii decidenți cu privire la problemele identificate. Soluționarea acestora ține în primul rând de necesitatea respectării și aplicării legislației în vigoare, precum și de monitorizarea permanentă a sectoarelor analizate, în vederea evitării manifestării unor posibile distorsiuni pe piață.

Piața cerealelor de panificație

În septembrie 2007, prin Ordinul președintelui nr. 264/06.09.2007, Consiliul Concurenței a deschis o investigație utilă pentru cunoașterea pieței cerealelor de panificație, al cărei scop a fost de a pune în evidență organizarea sectorului cerealelor de panificație, modul de funcționare și mecanismele acestui sector. Investigația s-a concentrat asupra pieței grâului, întrucât aceasta deține o pondere covârșitoare în sectorul analizat, iar rezultatele obținute pot fi cu ușurință extinse și asupra celorlalte piețe ce fac parte, fie în mod tradițional, fie cu caracter de noutate, din sector. De asemenea, a fost analizat și modul de organizare și funcționare a pieței serviciilor de depozitare a grâului, servicii care prezintă o importanță deosebită asupra modului de funcționare a pieței grâului, în special prin influențarea comportamentului ofertei de grâu.

Din perspectiva scopului urmărit în cadrul investigației utile, raportul elaborat de autoritatea de concurență a pus în evidență o serie de caracteristici și trăsături specifice, dintre care putem aminti următoarele:

- Atât în sectorul grâului de panificație, cât și în sectorul serviciilor de depozitare a grâului, prețul se formează liber pe piață, ca rezultat al interacțiunii între cerere și ofertă, fără ca statul să intervină direct în mecanismul de formare a prețurilor;
- Analiza pieței denumită generic a producției și comercializării grâului de panificație nu a identificat bariere semnificative la intrare. Totuși, se poate afirma că pe această piață se înregistrează importante economii de scară și, de asemenea, că operatorii economici care integrează mai multe tipuri de activități specifice sectorului beneficiază de avantaje competitive semnificative datorate acestei diversificări a activității;
- O caracteristică definitorie a pieței grâului de panificație, chiar a întregului sector agricol din România, o reprezintă fărâmițarea proprietății agricole, care se concretizează în existența unui număr foarte mare de exploatații agricole individuale (de dimensiuni foarte mici). Această fărâmițare are un impact direct asupra eficienței și profitabilității în sector;
- O altă trăsătură a pieței grâului este reprezentată de asimetria puterii de negociere între producătorii agricoli individuali, în calitate de purtători ai ofertei, și purtătorii cererii pe piață, asimetrie cu o influență semnificativă asupra formării prețurilor. Situația este relativ similară și pe piața serviciilor de depozitare a grâului, piață pe care micii producători agricoli au calitatea de purtători ai cererii de astfel de servicii. Cu toate acestea, nu considerăm necesară intervenția

• *Sector inquiries*

The Competition Council concluded 3 sector inquiries, envisaging:

- Bread grains market;
- Food products commercialization;
- Real estate market and the interconnected services to the real estate transactions.

The conclusions of these sector inquiries were put to public consultation, with the involvement of all decision making factors which can resolve the identified problems. This requires the observance and the application of the legislation in force and the permanent monitoring of the analyzed sectors so as to prevent any market distortions.

Bread grains market

In September 2007, by Order of the President of the Competition Council no.264/06.09.2007, the competition authority initiated a sector inquiry in the bread grains market, aiming at highlighting the organization and the functioning mechanisms of this sector. The inquiry focused on the bread wheat market because it holds a paramount weight in the analyzed sector, and for the reason that the conclusions can be easily extended over the other markets included traditionally or recently in the sector. Moreover, the wheat storage market was analyzed too, because the services provided on this market have a crucial importance in the well functioning of the whole wheat market, especially by influencing the behaviour of the wheat demand.

Taking into account these objectives, the report of the competition authority highlighted a series of characteristics and specific features, out of which we are mentioning the following ones:

- The price is formed freely on the bread wheat market and on the wheat storage services sector, as a result of the interaction between the offer and the demand, and without the direct intervention of the State;
- The analysis of the market, generically named the market of wheat production and commercialization, did not identify significant market entry barriers. However, on this market there are important scale economies and the undertakings integrating more types of specific activities in the sector are benefiting from significant competitive advantages, as a result of this diversification of the activity;
- A defining characteristic of the bread wheat market and of the whole agricultural sector of Romania is the disintegration of the agricultural property, which generates a very large number of individual agricultural exploitations (of a very small dimension). This crumbling has a direct impact over the efficiency and the profitability of the sector;
- Another feature of the wheat market is the asymmetry of the bargaining power between the individual agricultural producers - representing the offer - and the representatives of the demand on the market; this asymmetry has a significant influence over the price formation. This situation is relatively similar on the wheat storage market, where the small agricultural producers constitute the demand for these services. However, a public intervention is not

publică pentru atenuarea acestei asimetrii (atât timp cât nu se constată existența unor practici anticoncurențiale), având în vedere că singurele rezultate plauzibile ale unei astfel de intervenții ar fi denaturarea concurenței și încetinirea sau chiar blocarea procesului de consolidare a proprietății agricole și de eficientizare a activității;

- Piața producției și comercializării grâului în România pare a fi afectată într-o măsură semnificativă de existența unei piețe negre, ponderea ridicată a acestei piețe fiind invocată de mulți participanți la piață. Apreciem că, pentru limitarea și eradicarea acestui fenomen, care distorsionează funcționarea corectă a pieței, este necesară identificarea de către autoritățile de resort a unor metode mai eficiente de control a producției și tranzacțiilor cu grâu, în vederea fiscalizării urgente;
- Formarea prețurilor pe piața grâului de panificație este puternic influențată de situația piețelor internaționale și de cotațiile înregistrate pe piețele bursiere externe;
- Trebuie remarcat că, în condițiile substituibilității extrem de reduse a grâului de panificație, eventualele înțelegeri asupra prețurilor pot produce efecte de amploare asupra pieței respective și a celor din aval. Aceste efecte pot fi amplificate și de asimetria prețurilor, caracteristică piețelor agricole, care se manifestă prin majorarea prețurilor produselor din aval odată cu majorarea prețului grâului, dar și prin menținerea la cote ridicate a prețului produselor din aval în cazul diminuării prețului grâului;
- Piața serviciilor de depozitare a grâului se caracterizează prin existența unor bariere legale semnificative la intrarea pe piață, bariere justificate, pe de o parte, de necesitatea asigurării unui serviciu de calitate și, pe de altă parte, de importanța acestui serviciu în tranzacționarea grâului, având în vedere că certificatele de depozit sunt titluri negociate pe piața bursieră.

Acest studiu este disponibil în forma sa neconfidențială, în limba română, pe site-ul Consiliului Concurenței, la următoarea adresă: www.consiliulconcurente.ro/publicatii/publicatiirecente.

necessary for lowering this asymmetry (if anticompetitive practices are not identified). This is because the only results of such interventions would consist of harming competition and slowing or even blocking the consolidation process of the agricultural property and the effort of making this activity more efficient;

- The Romanian market of wheat production and commercialization seems to be affected in a significant manner by the black market; its high weight is invoked by many market players. For limiting and eradicating this phenomenon which distorts the proper functioning of the market, the responsible authorities must identify more efficient control methods concerning the wheat production and transactions, so as to be taxed immediately;
- The price formation on the bread wheat market is influenced powerfully by the international markets and by the quotations registered on the external commodities exchange markets;
- We must underline that, taking into account the extremely low substitutability of the bread wheat, the possible price agreements can produce large effects on the respective market and on the downstream markets. These effects can be amplified by the asymmetry of the prices, which is a characteristic of the agricultural markets, including for the market of wheat production and commercialization. The result consists in increased prices for the downstream products and for the wheat, as well as in maintaining the prices of the downstream products at high levels, whilst the wheat price is lowering;
- The market of wheat storage services has certain significant legal market entry barriers justified by the necessity of quality services, by the importance of this service in the wheat transactions, taking into account that the storage certificates are negotiable titles on the commodities exchange market.

The confidential version of the report is available in Romanian on the website of the Competition Council at: www.consiliulconcurentei.ro/publicatii/publicatiirecente.

Piața imobiliară și a serviciilor conexe tranzacțiilor imobiliare

Declanșată prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr.115/1.04.2008, investigația utilă pentru analiza pieței imobiliare și a serviciilor conexe tranzacțiilor imobiliare s-a axat, în principal, pe:

- prezentarea mecanismelor care guvernează piața imobiliară, a surselor de ineficiență economică și a riscurilor la care este expusă aceasta;
- descrierea elementelor specifice pieței imobiliare din România și a eventualelor riscuri suplimentare generate de acestea;
- evaluarea gradului de concurență și a efectelor acestuia asupra consumatorilor pe piața serviciilor de natură juridică prestate de notarii publici, pe piața serviciilor de intermediere prestate de agențiile imobiliare, pe piața serviciilor cadastrale prestate de experții geodezi, precum și pe piața serviciilor de evaluare imobiliară prestate de experții Asociației Naționale a Evaluatorilor din România (ANEVAR).

Raportul investigației a pus în evidență următoarele concluzii, aferente fiecărui serviciu analizat, respectiv:

Servicii notariale. Serviciile notariale reprezintă un cost obligatoriu al tranzacțiilor imobiliare. În România, acestea sunt caracterizate prin existența dreptului de exclusivitate de prestare deținut de notarii publici, bariere cantitative la intrarea pe piață și tarife minime stabilite de reprezentanții corpului profesional al notarilor publici și aprobate de Ministerul Justiției. Limitarea posibilităților de promovare și alocarea geografică a notarilor reprezintă restricții suplimentare ale concurenței pe această piață. În condițiile în care gradul de reglementare este mult mai ridicat nivelul de protecție reală a consumatorilor măsurat de indicele aferent este mai scăzut decât media statelor europene cu sisteme notariale similare.

Restricționările constatate nu își găsesc justificarea în raport cu principiul proporționalității și au efectul de a proteja notarii care nu sunt supuși decât în mică măsură jocului liber al cererii și al ofertei, ceea ce dezavantajează consumatorii.

România are, raportat la venitul mediu pe cap de locuitor, unul dintre cele mai scumpe sisteme de servicii notariale aferente tranzacțiilor imobiliare. De aceea, este evidentă necesitatea creșterii concurenței pe piața serviciilor notariale prin eliminarea, cel puțin, a restricțiilor legate de numărul de notari, precum și a nivelului minim al onorariilor. În plus, a fost remarcat și faptul că relațiile de exclusivitate dintre notari și bănci sunt netransparente, iar consumatorii nu sunt informați în privința tarifelor pe care urmează să le plătească pentru serviciile prestate de notarii impuși de bănci.

Serviciile de intermediere. Serviciile de intermediere imobiliară nu sunt reglementate, iar competiția între agențiile imobiliare se desfășoară pe o piață cu structură concurențială determinată în primul rând de lipsa barierelor la intrare. Cu toate acestea concurența prin preț este destul de scăzută, acest fapt datorându-se unor factori care țin de specificul activității.

Real estate market and the interconnected services to the real estate transactions

The sector inquiry in the real estate market and the interconnected services to the real estate transactions was initiated by Order of the President of the Competition Council no.115/1.04.2008 and focused mainly on:

- presenting the mechanisms governing the real estate market, the source of the economic inefficiencies and the involved risks;
- describing the specific elements of the Romanian real estate market and of the possible additional risks generated by them;
- assessing the competition level and its effects for consumers on the market of legal services provided by public notaries, on the market of intermediating services provided by the real estate agencies, on the market of cadastral services provided by geodesists, as well as on the market of real estate evaluation provided by the experts of the National Association of Evaluators from Romania (ANEVAR).

The report of the sector inquiry highlights the following conclusions, specific for each analyzed sector, namely:

Notary services. Notary services are a mandatory cost in the real estate transactions. In Romania, these services are characterized by the exclusivity right hold by public notaries, quantitative entry barriers and minimum tariffs established by the representative of the profession and approved by the Ministry of Justice. The promotion restrictions and the geographical allocation of notaries are additional restrictions of competition. The regulation level is much higher, whilst the level of the real protection of consumers measured by the associated index is lower compared to the average registered by the European states having similar notary systems.

The identified restrictions are not justified by taking into account the proportionality principle and have the aim of protecting the notaries' interests, which are not subject to the free interaction between demand and offer, and thus disadvantaging the interests of consumers.

Compared to the average income per capita, Romania has one of the most expensive notary systems concerning the real estate transactions. Thus, the necessity of increasing competition on the market of notary services is obvious, at least through eliminating the restrictions on the number of notaries and the minimum tariffs. In addition, it was concluded that the exclusivity relations between notaries and banks are not transparent. Thus, consumers are not informed on the tariffs that must be paid for the services provided by the notaries, who are imposed by banks.

Intermediating services. Real estate intermediating services are not regulated and the competition between real estate agencies is manifesting on a competitive market, characterized mostly by the lack of market entry barriers. Nevertheless, price competition is quite low, most probably because of certain factors related to the specific of the activity.

Accesul unui segment tot mai mare de populație la Internet și utilizarea acestuia ca platformă de căutare și promovare a proprietăților imobiliare, reprezintă un fenomen care va avea un impact semnificativ asupra profitabilității pe termen lung în sectorul de intermediere. Acest lucru va determina, cel mai probabil, o creștere a gradului de concurență și, drept consecință, scăderi de prețuri și o creștere de ansamblu a calității serviciilor.

Serviciile cadastrale. Piața serviciilor cadastrale este caracterizată de un grad ridicat de concurență, în absența tarifelor reglementate și a barierelor cantitative la intrarea pe piață. În același timp, restricțiile calitative de acces în profesie îndeplinesc principiul proporționalității. Cu toate acestea, există riscul apariției unor acte cu caracter anticoncurențial care să stabilească limite minime și/sau maxime ale onorariilor. Această situație de incertitudine se datorează deciziei Curții Constituționale prin care Legea nr. 16/2007 a fost declarată neconstituțională, și interpretării Asociației Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI) conform căreia O.G. 10/2000 a fost repusă în vigoare.

În absența unui astfel de risc, concurența între geodezi se poate manifesta atât prin preț, cât și prin calitate (precizie și siguranță), nivelul de concentrare de pe piață fiind foarte scăzut. Această situație se reflectă, în prezent, în nivelul onorariilor care este unul dintre cele mai reduse din Uniunea Europeană (vezi Anexa XI). În România, tarifele serviciilor cadastrale pentru locuințe reprezintă aproximativ 1/3 din media europeană.

Un alt element cu impact anticoncurențial datorat legislației din acest domeniu este prevederea referitoare la stabilirea limitelor minime și maxime pentru servicii cadastrale având ca finalitate înscrierea în cartea funciară a terenurilor agricole și forestiere, prevăzută în Legea nr. 217/2007. În acest sens, proiectul de lege, care conținea la momentul transmiterii numai nivelul maxim al acestor onorarii, a fost avizat nefavorabil de Consiliul Concurenței în anul 2007. Cu toate acestea, el a fost adoptat într-o formă care cuprinde și limite minime ale onorariilor, având astfel un caracter anticoncurențial mai pronunțat decât forma inițială avizată nefavorabil.

Serviciile de evaluare. Piața serviciilor de evaluare în România nu este reglementată. Cu toate acestea, putem afirma faptul că asociația profesională reprezentativă, respectiv ANEVAR, domină această piață, apartenența la aceasta nefiind obligatorie, dar constituind un avantaj major pentru desfășurarea activității de evaluare. Această asociație nu impune tarife sau bariere cantitative la intrarea pe piață. Singurele bariere sunt cele calitative, legate de pregătire și experiență profesională, și acestea nu au un caracter disproporționat în raport cu necesitatea asigurării unui anumit standard de calitate.

Structura pieței de evaluare imobiliară are un caracter concurențial datorat, în special, numărului mare de evaluatori raportat la volumul pieței (concentrare scăzută a pieței) și puterii mari de negociere a băncilor care sunt de fapt beneficiarii acestor servicii. Aceste constatări se referă la situația actuală și nu exclud apariția unor probleme de concurență în viitor, în special datorită capacității mari de coordonare prin intermediul asociației profesionale. Astfel de practici sunt însă dificil de menținut pe termen lung în absența unor bariere la intrarea pe piață.

The access of an increasingly larger segment of the population to the Internet using it as a real estate property searching and advertising platform is a phenomenon with a direct influence over the long term profitability of the intermediating sector. This will most probably lead to increasing competition, and, as a result, decreasing prices and rising overall quality of the services.

Cadastral services. The market of cadastral services is characterized by a high level of competition, because of the missing regulated tariffs and quantitative entry barriers. At the same time, the qualitative entry restrictions into the profession are fulfilling the proportionality principle. However, there is a risk of anticompetitive normative acts establishing minimum/maximum levels of the tariffs. This uncertain state of facts was created by the decision of the Constitutional Court, establishing that Law no.16/2007 is infringing the Constitution, and by the interpretation of the National Cadastre and Land Registration (ANCP) according to which Government Ordinance no.10/2000 was put into force one again.

Without such a risk, the competition between geodesists is manifesting through price and quality (precision and certainty) and the level of concentration of the market is very low. This situation is reflected in the present level of tariffs, one of the lower registered in the European Union. In Romania, the tariffs for the cadastral services for housing units are about 1/3 of the European average.

Another anticompetitive element is the provision of Law no.217/2007 concerning the establishment of minimum and maximum tariffs in respect to the cadastral services for agricultural and forestry land registering. When the draft law was brought to the attention of the Competition Council (2007), it received a negative binding opinion from the institutions, because it contained provisions related to maximum level of tariffs. However, the law was adopted containing the minimum limits of the tariffs too, thus presenting a more significant anticompetitive feature than in the initial form which received the negative binding opinion of the Competition Council.

Evaluation services. The Romanian market of evaluation services is not regulated. However, the professional association - ANEVAR - is dominating the market. It is not compulsory to be part of this professional body, but this would be a major advantage in providing this kind of services. This association does not impose tariffs or quantitative entry barriers. The only barriers are of a qualitative nature, relating to the training level and the professional experience and they are not disproportioned compared to the necessity of meeting certain quality standards in providing evaluation services.

The structure of the real estate market has a competitive nature mostly because of the large number of evaluators compared to the volume of the market (a low market concentration) and to the high bargaining power of the banks, which are the final beneficiaries of these services. These conclusions are envisaging the present state of facts and do not exclude potential competition issues in the future, mainly related to the large coordination capacity the professional association. However, in the absence of market entry barriers, such practices are difficult to be maintained on the long run.

*
* *

Beneficii potențiale ale măsurilor propuse

Consiliul Concurenței estimează ca potențiale surse de beneficii pentru consumatorii români:

- Eliminarea posibilității apariției unor grile cu tarife minime pe piața serviciilor cadastrale, menține beneficiul actual reprezentat de diferența dintre tariful mediu în UE și cel din România (beneficiu total estimat – aproximativ 150 mil. euro anual).
- Eliminarea restricțiilor anticoncurențiale din profesia de notar public poate genera un beneficiu estimat pentru consumatori de 60-120 mil. euro anual în funcție de volumul pieței imobiliare.
- Doar eliminarea „redactării contractului” din componența onorariilor duce la o scădere cu 15% a acestora, ceea ce generează un beneficiu estimat pentru consumatori de aproximativ 40 mil. euro anual.

Adoptarea măsurilor propuse poate genera un beneficiu pentru consumatorii români de aproximativ 250-300 mil. euro anual, sumă care variază în funcție de volumul pieței imobiliare.

Raportul investigației este disponibil în limba română pe site-ul oficial al Consiliului Concurenței, la adresa: www.consiliulconcurenței.ro.

Comercializarea produselor alimentare

Având în vedere necesitatea creării unei imagini de ansamblu asupra sectorului comercializării produselor alimentare, prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 97 din 18.03.2008, s-a dispus declanșarea unei investigații pentru analiza sectorului comercializării produselor alimentare, în temeiul prevederilor art. 26, lit. g) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată.

Investigația a acoperit, în principal, șase aspecte:

- identificarea și analiza generică a modalității de funcționare a piețelor ce compun sectorul comercializării produselor alimentare, ținând cont și de rezultatele studiului comandat de către Consiliul Concurenței;
- analiza modalității de funcționare și aplicare a clauzei clientului cel mai favorizat⁴;
- analiza comparativă a diferitelor taxe de raft, parte a relației comerciale dintre marii comercianți cu amănuntul și furnizorii acestora;
- clarificarea conceptuală și analiza concurențială a procesului de management de categorii⁵;

⁴ Clauza clientului cel mai favorizat, denumită și *clauza antidiscriminare sau clauza națiunii celei mai favorizate* (“most favoured nation”), reprezintă o promisiune a unei părți, de exemplu un furnizor, de a trata un cumpărător (un comerciant cu amănuntul) la fel cum își tratează cel mai bun client. Dacă furnizorul micșorează prețurile produselor oferite unuia dintre clienții săi, atunci prețurile tuturor clienților care beneficiază de clauză vor fi micșorate la același nivel.

⁵ Managementul de categorii este un proces de colaborare între un comerciant cu amănuntul și unul dintre furnizorii săi, prin care se urmărește eficientizarea activității de promovare și vânzare a produselor aparținând unei întregi categorii. Furnizorul astfel desemnat poartă numele de căpitan de categorie.

Potential benefits of the proposed measures

The Competition Council estimates the following as potential sources of benefits for the Romanian consumers:

- The elimination of any possible application of minimum tariffs on the cadastral services market maintains the present benefits constituted by the difference between the EU average tariff and the level registered in Romanian (total estimated benefit – annually, around € 150 mil).
- The elimination of the anticompetitive restrictions in the public notary profession could generate for consumers an annual estimated benefit of € 60-120 mil, depending on the volume of the real estate market.
- A 15% reduction of the total value of the tariffs can result just by eliminating the tariff for “contract drafting”, thus generating for consumers an annual estimated benefit of around € 40 mil.

The adoption of the proposed measures could generate an annual benefit of around € 250-300 mil for the Romanian consumers, amount which can fluctuate based on the volume of the real estate market.

The report of the sector inquiry is available in Romanian on the website of the Competition Council at: www.consiliulconcurentei.ro.

Food products commercialization

Tacking into account the need for a general image of the food product retail sector, based on art.26(g) of Competition Law no.21/1996, republished, and by Order of the President of the Competition Council no.97 of 18.03.2008, a sector inquiry was initiated in the market of food products commercialization.

The inquiry envisaged six main issues:

- to identify the generic analysis of the market functioning in the sector of food products retail, by considering the results of the study contracted by the Competition Council and the results of other independent studies;
- to analyse the functioning and the application of the most-favoured client clause⁴;
- to analyze comparatively the different shelf fees which are part of the commercial relation between the large retailers and their suppliers;
- to clarify conceptually and to assess, from the competition point of view, the category management process⁵;

⁴ The most-favoured client clause, also named *anti-discrimination clause* or *most favoured nation clause*, is the promise of one party, for example, a supplier, to treat a buyer (a retailer) in the same way it is treating its best customer. If the supplier decreases the prices of the products delivered to one of its customers, than it will decrease at the same level all the prices for the customers benefiting from this clause.

⁵ Category management process is the collaboration between a retailer and one of its suppliers, aiming at making the promoting and the sales of an entire category of products more efficient. The supplier thus appointed is called category captain.

- urmărirea unor exemple de formare a costurilor, prețurilor și profiturilor pe lanțul producție – distribuție – comercializare, pentru unele dintre cele mai consumate produse alimentare;
- identificarea unor potențiale probleme de natură concurențială, formularea unor concluzii și identificarea unor soluții adecvate, după caz.

Având în vedere multitudinea de produse alimentare oferite spre vânzare marelui public, Consiliul Concurenței a identificat și analizat opt categorii de produse, considerate ca având un impact important asupra obiceiurilor de consum ale populației României, și anume: lapte, ouă, carne de porc, carne de pasăre, ulei, pâine, mezeluri, vin. Cercetarea s-a axat, în special, pe relațiile dintre furnizorii acestor categorii de produse și comercianții cu amănuntul sau cash & carry.

La nivel sistemic nu au fost identificate probleme deosebite de natură concurențială. Cu toate acestea, Consiliul Concurenței a identificat anumite probleme punctuale, având ca obiect modalitatea de manifestare concurențială a anumitor firme. Ca urmare, aceste probleme au făcut obiectul unor propuneri de declanșare din oficiu a unor investigații având ca obiect posibila încălcare a regulilor de concurență, de către agenții economici care activează în sectorul comerțului cu amănuntul al produselor alimentare.

În acest domeniu, Consiliul Concurenței a formulat o serie de recomandări, respectiv:

- eliminarea taxelor pentru care nu se poate observa o legătură directă și imediată cu contraprestația comercianților, cum ar fi taxa pentru acoperirea cheltuielilor de extindere/modernizare a rețelei de magazine sau taxe percepute pentru a acoperi într-un fel sau altul riscul nevândării produselor;
- eliminarea clauzei clientului celui mai favorizat din relațiile comerciale dintre comercianți și furnizori, pe fondul existenței taxelor de raft, în scopul protejării bunăstării consumatorului final și menținerii unui mediu echitabil de manifestare a concurenței între toți agenții economici revânzători prezenți pe piață;
- responsabilitatea alocării spațiului la raft să rămână în sarcina comerciantului, pentru a garanta tratamentul egal al furnizorilor.

Raportul investigației utile este disponibil în format electronic în limba română pe site-ul Consiliului Concurenței la următoarea adresă: www.consiliulconcurenței.ro.

d) Investigații în curs

La finele anului 2009, **Consiliul Concurenței avea în derulare un număr de 56 de investigații** din care 51 de investigații privind posibile încălcări ale legislației de concurență (93%) și 5 investigații utile pentru cunoașterea pieței (7%). În funcție de modul de deschidere, cele 51 de investigații privind posibile încălcări ale legislației de concurență sunt încadrate astfel:

- 36 de investigații au fost deschise ca urmare a autosesizării (71%), ca efect al unei atitudini proactive a autorității de concurență în identificarea de posibile practici anticoncurențiale;
- 13 investigații în baza unor plângeri (26%);
- 2 investigații ca urmare a unor cereri de dispensă (3%).

- to categorise certain models for cost, price and profit pattern models within the trading-distribution chain, by taking into account the most often bought food products;
- to identify certain potential competition issues, to reach certain conclusions and to name the related solutions, by case.

Taking into account the large number of food products put up for sale, the Competition Council identified and analyzed eight categories of products, which were considered to have a vital impact over the consumption behaviour of the Romanian population, namely: milk, eggs, pork meat, poultry meat, eatable oil, bread, meat products, wine. The research focused mainly on the relations between the suppliers of these categories of products and the retailers or the cash & carry traders.

No special competition problems were identified in the system. However, the Competition Council identified certain specific issues, concerning the manner how competition is manifesting between certain firms. As a result, these problems constituted the grounds for initiating certain investigations on the possible law infringements in the sector of food products retail.

For the retail sector, the Competition Council formulated certain recommendations, namely:

- the elimination of the taxes which can not be justified by the services provided by retailers, such is the case for the tax intended to cover the expenses related to the extension/modernization of the commercialization network or the taxes designed to cover the risk of not selling the products;
- the elimination of the most-favoured client clause from the commercial relations between retailers and their suppliers in the context of the shelf tax, in order to protect consumers' welfare and for maintaining an equitable manifestation of competition between the retailers on the market;
- in order to provide an equal treatment for the suppliers, the allocation of the shelf space must remain in the responsibility of the retailer.

The report of the sector inquiry is available in Romanian on the website of the Competition Council at: www.consiliulconcurentei.ro.

d) Ongoing investigations

At the end of 2009, **the Competition Council had 56 ongoing investigations**, out of which 51 procedures on possible competition law infringements (93%) and 5 sector inquiries (7%). Based on the manner of initiation, the 51 investigations on possible competition law infringements are framed as follows:

- 36 ex-officio investigations (71%), initiated proactively by the competition authority for identifying possible anticompetitive practices;
- 13 investigations following certain complaints (26%);
- 2 investigations initiated as a result of certain requests for individual exemption (3%).

Structura investigațiilor în funcție de modalitatea de deschidere și piețele vizate este redată în **Tabelul nr. 2.**

Tabelul nr. 2. Investigații aflate în desfășurare la sfârșitul anului 2009
(în funcție de modalitatea de deschidere, anul deschiderii și piețele analizate)

Modalitate de declanșare a investigației	Anul declanșării	Piața pe care activează agenții economici implicați
Autosesizare	2004	Piața siderurgică; piața producției de oțel; piața fluidelor energetice
		Piața bancară (comisioane carduri la extragerea de numerar)
	2005	Piața petrolului și a produselor derivate
	2006	Piața colectării, prelucrării și comercializării deșeurilor industriale reciclabile
	2007	Piața produselor pentru îngrijire orală și personală
		Piața administrării fondurilor de pensii private obligatorii din România (pilonul II)
	2008	Piața lacurilor și vopselelor nealimentare din România
		Piața serviciilor de transport auto în regim de taxi din Municipiul Constanța
		Piața serviciilor de transport auto în regim de taxi din Municipiul Timișoara
		Piața serviciilor de transport auto în regim de taxi din Municipiul Târgu Mureș
		Piața distribuției de produse farmaceutice din România
		Piața serviciilor bancare și interbancare
	2009	Piața serviciilor prestate de experți contabili, contabilii autorizați și societățile de profil din România
		Piața serviciilor poștale standard de trimitere internă de publicitate prin poștă adresată și piața serviciilor poștale standard de trimitere internă de corespondență furnizate întreprinderilor (inclusiv intermediarilor);
		Piața întreținerii și reparării autovehiculelor din Municipiul Slobozia, județul Ialomița și din localitățile învecinate
		Piața vânzării drepturilor de difuzare a evenimentelor fotbalistice
		Piața difuzării canalelor de televiziune cu plată; piața drepturilor de televiziune a meciurilor de fotbal; piața serviciilor de retransmitere a programelor audiovizuale
		Piața serviciilor de cazare și tratament balnear în stațiunea Băile Olănești
		Piața comercializării produselor alimentare (4 investigații)
		Piața distribuției angro de medicamente (4 investigații)
		Piața comercializării de legume și fructe în Municipiul București
		Piața distribuției pantalonilor de stofă pentru bărbați (2 investigații)
		Piața licitațiilor pentru armament și aparatură optică
		Piața comercializării produselor preplătite de telefonie mobilă (2 investigații)
		Piața producției de medicamente
		Piața distribuției de produse de parfumerie marca „D&P Perfumum”
		Piața distribuției adezivilor și mortarelor pentru polistiren
		Piața distribuției de produse IT
		Piața televiziunii cu plată

The structure of the investigations based on the manner of initiation and the involved markets is presented by **Table no.2**.

Table no.2. Ongoing investigations at the end of 2009
(based on the manner of initiation, the year of initiation and the analysed markets)

The manner of initiation	The year of initiation	The market where the involved undertakings are activating on
Ex-officio	2004	The steel market; the market of iron production; the market of energy fluids
		The banking market (cash withdrawal fees)
	2005	The market of oil and oil based products
	2006	The market of recyclable industrial waste collecting, processing and trading
	2007	The market of oral care products and personal care products
		The market of administration of mandatory private pensions funds (2nd pillar) in Romania
	2008	The market of alimentary and non-alimentary lacquers and paints
		The market of taxi services in the city of Constanța
		The market of taxi services in the city of Timișoara
		The market of taxi services in the city of Târgu Mureș
		The Romanian market of pharmaceutical products distribution
		The market of banking and inner banking services
	2009	The market of services provided by the Romanian expert and licensed accountants and the specific firms
		The market of car repairing and servicing services provided within the city of Slobozia (Ialomița County) and the neighbouring areas
		The trading market of football matches commercial rights
		The market of the transmission of pay-TV channels, the market of television rights of football matches; the market of retransmission of audiovisual programs
		The market of accommodation services and watering treatments provided in Băile Olănești
		The market of food products commercialization (4 investigations)
		The market of the wholesale drug distribution (4 investigations)
		The market of the commercialization of vegetables and fruits in the city of Bucharest
		The market of distribution of men fabric trousers (2 investigations)
		The market of the tenders for armament and optic equipment
		The market of the commercialization of prepaid mobile phone products (2 investigations)
		The market of the production of drugs
		The market of the distribution of "D&P Perfumum" perfume products
		The market of the distribution of adhesives and mortars for polystyrenes
		The market of the distribution of IT products
		The market of pay television

Modalitate de declanșare a investigației	Anul declanșării	Piața pe care activează agenții economici implicați
Sesizări/ plângeri	2004	Piața serviciului de brânșare a consumatorului; piața serviciului de închiriere a stâlpilor liniilor electrice aeriene de joasă tensiune pentru instalarea rețelelor de telecomunicații; piața serviciului de închiriere a infrastructurii asociate – stâlpi pentru susținerea rețelelor electrice și de comunicații
	2005	Piața medicamentelor
		Piața serviciilor standard de trimitere internă de publicitate prin poștă adresată și piețele serviciilor de mandat poștal intern
		Piața energiei termice și a apei calde
	2006	Piața producerii și comercializării gazelor naturale către furnizori și consumatori eligibili
		Piața furnizării și distribuției gazelor naturale
		Piața serviciilor de telefonie
	2007	Piața comercializării cu amănuntul de carburanți
		Piața serviciilor de gestionare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice de consum
	2008	Piața medicamentelor antibacteriene pentru uz sistemic
Cereri/ notificări	2009	Piața serviciilor de furnizare a apei minerale terapeutice în localitatea Băile Olănești
		Piața sortimentului de ciment CEM I 52,5R din România
		Servicii de operare portuară mărfuri solide vrac
	2005	Piața produselor pentru curățarea țesăturilor și piața produselor alimentare
	2006	Piața serviciilor bancare

e) Decizii emise în cursul anului 2009

În cursul anului 2009, Consiliul Concurenței a emis un număr de 68 de decizii, din care 80% în domeniul concentrărilor economice (Tabelul nr. 3).

Tabelul nr. 3. Decizii emise de Consiliul Concurenței în anul 2009

Tipul deciziei	Total
Decizii emise, din care:	68
A. Concentrări economice	54
<i>a) Decizii ca urmare a notificărilor, din care:</i>	43
- decizii de autorizare	1
- decizii de neobiecțiune	32
- decizii de neintervenție	10
<i>b) Alte decizii privind operațiunile de concentrare economică, din care:</i>	11
- recalculare taxă de autorizare	9
- derogare de la suspendarea punerii în aplicare a operațiunii de concentrare economică	2
B. Plângeri	1
- abuz de poziție dominantă (art.6 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată)	1
C. Excepții individuale de la prevederile art. 5 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată	1
D. Certificarea neintervenției Consiliului Concurenței	0
E. Decizii de sancționare, din care:	9
- înțelegeri anticoncurențiale (art.5 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată)	4
- omisiunea notificării operațiunilor de concentrare economică	3
- refuz supunere inspecție inopinată	1
- punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică înaintea unei decizii a Consiliului Concurenței	1

The manner of initiation	The year of initiation	The market where the involved undertakings are activating on
Intimations/ complaints	2004	The market of connecting consumers to utility network; the lease market of low power electricity pillars for installing communications networks; the lease market of the associated infrastructure - pillars for electric and communications networks
	2005	The drug market
		Standard internal postal services on advertising and internal postal services
		The market of thermal energy and hot water distribution
		The market of gas production and distribution to suppliers and eligible consumers
	2006	The market of gas production and distribution
		The market of telephony services
		The market of fuel retailing
	2007	The market of collecting, processing and trade of recyclable industrial waste
	2008	The market of antibacterial drugs for systemic use
	2009	The market of the supply of therapeutic mineral water in Băile Olănești
		The Romanian market of cement sort CEM I 52.5R
		The market of harbour operation services involving solid bulk merchandise
Requests/ notifications	2005	The market of products for the cleaning of fabrics and alimentary products
	2006	The banking services market

e) Decisions issued in 2009

During 2009, the Competition Council issued 68 decisions, out of which 80% in the field of economic concentrations (Table no.3).

Table no.3. Decisions issued by the Competition Council in 2009

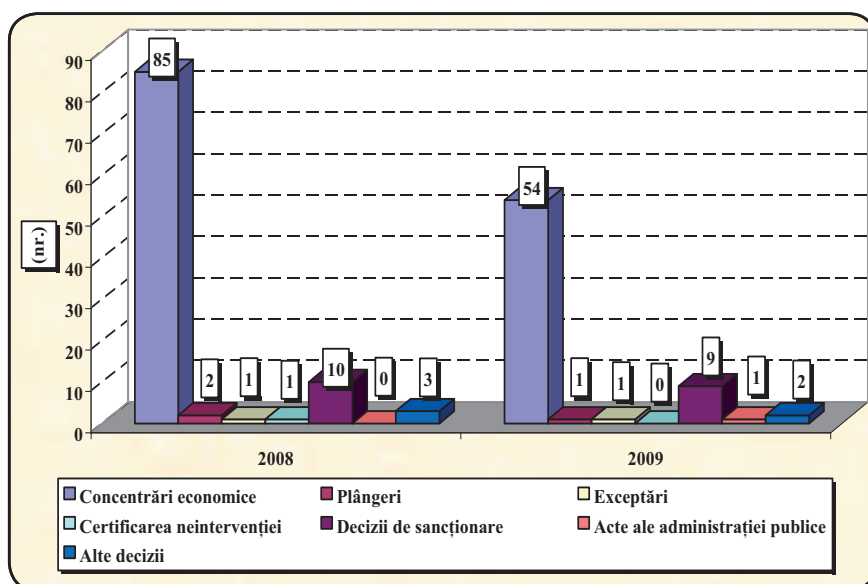
Type of the decision	Total
Issued Decisions, out of which:	68
A. Economic concentrations	54
<i>a) Decisions following notifications, out of which:</i>	43
- authorising decisions	1
- non-objection decisions	32
- non-intervention decisions	10
<i>b) Other decisions on economic concentrations, out of which:</i>	11
- recalculation of the authorising tax	9
- derogation from the suspension of implementing an economic concentration	2
B. Complaints	1
- abuse of dominant position (art.6 of Competition Law no. 21/1996, republished)	1
C. Individual exemptions from the provisions of art.5 of Competition Law no. 21/1996, republished	1
D. Certification of the Competition Council's non-intervention	0
E. Sanctioning decisions, out of which:	9
- anticompetitive agreements (art.5 of Competition Law no.21/1996, republished)	4
- notification failure of economic concentrations	3
- refusal to obey a dawn raid	1
- the implementation of a certain economic concentration prior to a decision issued by the Competition Council	1

Tipul deciziei	Total
F. Acte ale administrației publice	1
G. Alte decizii, din care:	2
- anularea aplicării de amenzi cominatorii	1
- îndreptare eroare materială	1

În domeniul concentrărilor economice, din cele 54 de decizii emise, 80% au reprezentat decizii ca urmare a notificărilor de operațiuni de concentrare economică, diferența fiind acoperită de alte tipuri de decizii, respectiv recalculări de taxe de autorizare și derogări de la suspendarea punerii în aplicare a unor operațiuni de concentrare economică.

Comparativ cu anul 2008, numărul de decizii s-a diminuat cu 33%, ca urmare a reducerii semnificative a deciziilor aferente concentrărilor economice (cu 36% în anul 2009, față de 2008). Această evoluția a fost generată de scăderea numărului de concentrări economice ce intră sub incidența Legii concurenței nr.21/1996, republicată (Graficul nr.2).

Graficul nr.2. Evoluția numărului deciziilor emise de Consiliul Concurenței în perioada 2008-2009

Valoarea taxelor de autorizare în domeniul concentrărilor economice s-a ridicat în cursul anului 2009 la 8.577.085 lei, respectiv 2.329.021 euro⁶.

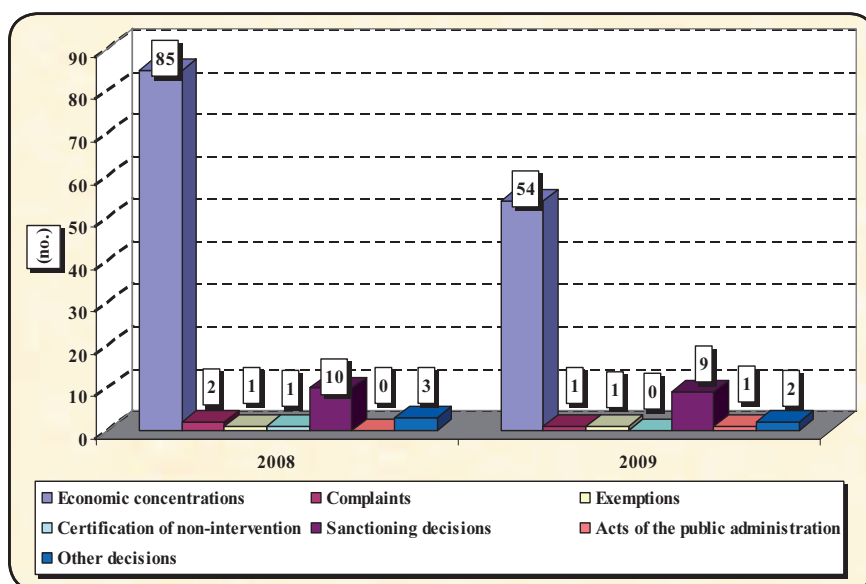
⁶ Cursul mediu anual de schimb pentru anul 2008 a fost de 3,6827 lei/euro, conform informației furnizate de Banca Națională a României.

Type of the decision	Total
F. Acts of the public administration	1
G. Other decisions, out of which:	2
- annulment of the application of comminatory fines	1
- correction of material errors	1

In the field of economic concentrations, out of the 54 decisions, 80% were resulted from the notification of economic concentrations; the difference is represented by the recalculation of authorising taxes and by the derogation from the suspension of implementing an economic concentration.

Compared to 2008, the number of decisions reduced by 33% as a result of the significant decrease of the decisions on economic concentrations (by 36% in 2009, compared to 2008). This evolution was generated by the declining number of the economic concentrations falling under Competition Law no.21/1996, republished (Graph no. 2).

Graph. no.2. Evolution of the decisions issued by the Competition Council during 2008-2009

In 2009, the value of the authorising taxes of economic concentrations was of 8,577,085 Lei, respectively € 2,329,021⁶.

⁶ The 2008 annual average exchange rate was of 3.6827 Lei/Euro, according the data supplied by the National Romanian Bank.

f) decizii de sancționare

Pe parcursul anului 2009, Consiliul Concurenței a emis un număr de **9 decizii de sancționare** a comportamentului operatorilor economici activi pe diferite piețe, din care **4 decizii ca urmare a încălcării art.5 din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, și 3 decizii pentru omisiunea notificării unor operațiuni de concentrare economică.**

Totodată, **autoritatea de concurență a sancționat**, prin Decizia nr.34/19.06.2009, societatea SC Olănești Riviera SA Vâlcea, cu amenzi cominatorii în sumă de 1.531 lei pentru **refuzul de a se supune inspecției inopinate** dispusă prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr.205/16.06.2009.

Punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică înainte de emiterea unei decizii a Consiliului Concurenței a condus la **sancționarea SC Agricola Internațional SA Bacău** cu suma de 40.483 lei.

Valoarea totală a amenzilor aplicate de Consiliul Concurenței în anul 2009 a fost de 8.755.512 lei (2.377.471 euro), din care:

- 8.597.803 lei (2.334.647 euro), prin decizii de sancționare;
- 157.709 lei (42.824 euro), prin procesele verbale încheiate.

Amenzi pe piața serviciilor de școlarizare auto din București

Prin Ordinul nr. 143/30.04.2008, președintele Consiliului Concurenței a dispus declanșarea din oficiu a unei investigații pe piața serviciilor de școlarizare auto pentru obținerea permisului de conducere din Municipiul București, cu privire la posibila încălcare a prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată (denumită în continuare, lege).

În urma analizei efectuate în cursul investigației și pe baza documentelor aflate la dosarul cauzei a rezultat că în data de 31.01.2008, 32 de agenți economici care activează pe piața serviciilor de școlarizare auto pentru obținerea permisului de conducere categoria B din Municipiul București au realizat o înțelegere anticoncurențială pe orizontală care a vizat două obiective:

- majorarea tarifului serviciilor de școlarizare auto pentru categoria B începând cu data de 01.02.2008;
- fixarea unui nivel minim de 800 lei pentru această categorie.

Consiliul Concurenței a amendat cu peste 1,5 milioane lei (aproximativ 360.000 euro), cei 32 de agenți economici care au participat la înțelegerea de tip „cartel”, pe piața serviciilor de școlarizare auto din București.

Având în vedere aspectele semnalate privind nerespectarea de către școlile de șoferi și instructorii auto independenți a legislației incidente în domeniul în care activează, Consiliul Concurenței recomandă autorităților adoptarea de măsuri care să conducă la eliminarea disfuncționalităților existente. Astfel,

f) Sanctioning decisions

In 2009, the Competition Council issued **9 sanctioning decisions** on the behaviour of the undertakings operating on different markets, out of which **4 decisions following the infringement of art.5 of Competition Law no.21/1996, republished, and 3 decisions concerning the notification failure of certain economic concentrations.**

Moreover, by Decision no.34/19.06.2009, **the competition authority sanctioned SC Olănești Riviera SA Vâlcea** with comminatory fines of 1,531 Lei for **the refusal to obey the dawn raid** demanded through the Order of the President of the Competition Council no.205/16.06.2009.

SC Agricola Internațional SA Bacău was fined with **40,483 lei** because it implemented an economic concentration prior to the decision of the Competition Council.

The total value of the fines applied in 2009 by the Competition Council was of 8 755,512 Lei (€ 2,377.471), out of which:

- 8,597,803 Lei (€ 2,334,647) through sanctioning decisions;
- 157,709 Lei (€ 42,824) through minutes.

Fines applied on the Bucharest driving school services

By Order no.143/30.04.2008, The President of the Competition Council initiated an ex-officio investigation on the Bucharest driving school services, concerning the possible infringement of art.5(1) of Competition Law no.21/1996, republished.

Following the investigation and based on the documents of the dossier, it was concluded that, stating with the 1st of January 2008, 32 undertakings activating on the Bucharest market of driving school services, the B category, implemented an anticompetitive agreement having two aims:

- to increase, starting with 01.02.2008, the tariffs for the driving school services provided in Bucharest, the B category;
- to fix a minimum tariff of 800 Lei for this category.

The Competition Council fined with over 1.5 million Lei (around € 360,000) the 32 undertakings involved in the cartel agreement concluded on the Bucharest market of driving school services.

The signalled issues concerning the infringement of the specific legislation by the driving schools and by the driving instructors determined the Competition Council to recommend to the competent authorities to take certain measures for eliminating the existing dysfunctions. As a result, the Romanian Ruttier Authority must monitor with more attention the observance of the norms

Autoritatea Rutieră Română trebuie să supravegheze cu mai multă atenție respectarea normelor cu privire la dotarea minimă obligatorie a unor școli și respectarea de către toate școlile de șoferi a obligației de a organiza cursurile teoretice, Brigada de Poliție Rutieră București să urmărească respectarea traseelor pentru cursul practic de către școlile de șoferi autorizate să-și desfășoare activitatea în județul Ilfov, iar Agenția Națională de Administrare Fiscală să ia măsurile necesare pentru eliminarea evaziunii fiscale.

Prin Decizia Consiliului Concurenței, școlile de șoferi au obligația să transmită, timp de doi ani, autorității de concurență modificările de tarife și momentul efectuării acestora.

Decizia Consiliului Concurenței nr.35/2009 este publicată pe site-ul autorității române de concurență la adresa: www.consiliulconcurente.ro/documenteoficiale/concurenta/decizii/servicii.

Piața pâinii în atenția autorității de concurență

În luna mai a anului 2008, Consiliul Concurenței a declanșat o investigație din oficiu, având ca obiect o posibilă încălcare a art.5 alin. (1) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către agenții economici și asociațiile de agenți economici activi pe piața pâinii din România și pe piețele conexe acesteia.

Această investigație a fost declanșată pe fondul creșterilor de preț înregistrate la produsele de panificație în mai multe județe ale țării și a avut ca obiect o posibilă încălcare a prevederilor art. 5 alin. (1) din *Lege*, de către agenții economici și asociațiile de agenți economici activi pe piața pâinii din România. Totodată, s-au avut în vedere și eventualele probleme existente pe piețele conexe pieței pâinii, respectiv pe piețele materiilor prime.

În cadrul investigației au fost desfășurate inspecții inopinate la sediile mai multor agenți economici și asociații de agenți economici, activi pe piața pâinii și piețele conexe acesteia.

a) piața pâinii din județul Maramureș

Ca urmare a investigației efectuate pe piața pâinii, s-a constatat că, în anul 2006, între un număr de 17 agenți economici activi în județul Maramureș s-a încheiat o înțelegere anticoncurențială, prin care aceștia au stabilit de comun acord fixarea unui nivel minim al prețului de vânzare a pâinii albe, cu scopul vădit de a crește nivelul prețurilor pe piața în cauză.

Stabilirea prețului minim pentru pâinea albă a avut loc în timpul ședințelor Asociației Patronilor din Morărit, Panificație și Produse Făinoase din județul Maramureș din care societățile incriminate făceau parte. În cadrul ședințelor oficiale ale asociației, agenții economici implicați și-au exprimat dorința comună de a acționa pe piață în același fel, respectiv de a stabili și a practica un preț de vânzare situat peste un anumit prag minim pentru produsele fabricate de aceștia.

Prin acțiunea comună în ceea ce privește prețurile de vânzare, respectiv creșterea prețurilor practicate pentru pâinea albă peste un nivel minim, agenții economici implicați au dorit eliminarea riscurilor concurențiale care ar fi existat ca urmare a oricărei încercări unilaterale de a crește prețul, respectiv riscul de a pierde anumiți clienți și, în acest fel, riscul unor vânzări și profituri mai reduse. Prin stabilirea în comun a unui prag minim de preț, prețurile ar fi crescut, în avantajul producătorilor, peste nivelul care ar fi fost în mod normal determinat de condițiile unei libere concurențe.

concerning the minimum mandatory endowment of certain driving schools and of the obligation to organise theoretical driving lessons by all the driving schools. The Bucharest Ruttier Police Brigade must monitor the observance of the geographical runs for the practical driving lessons used by the driving schools authorized to provide their services in the Ilfov County. The National Agency for Fiscal Administration must take all the necessary measures for eliminating the fiscal evasion.

According to the decision of the Competition Council, for two years, the driving schools must transmit to the competition authority all the modifications of the tariffs and the date of their effective implementation.

The decision of the Competition Council no.35/2009 is published on the website of the Romanian competition authority at: www.consiliulconcurentei.ro/documenteoficiale/concurenta/decizii/servicii.

The bread market in the attention of the competition authority

In May 2008, the Competition Council opened an ex-officio investigation on the possible infringement of art.5(1) of Competition Law no.21/1996, republished, by the undertakings and the associations of undertakings operating on the Romanian bread market and its related markets.

This investigation was initiated on the background of the increasing prices of bread products, registered in several counties of the country. In addition, other existing issues on the related markets of the bread market were also taken into consideration, namely the raw materials markets.

During the investigation, dawn raid were carried out at the headquarters of several undertakings and association of undertakings operating on the bread market on the related markets.

a) the bread market of the Maramureş County

Following the investigation carried on the bread market, it was concluded that, in 2006, 17 undertakings operating within the Maramureş County concluded an anticompetitive agreement. This agreement aimed at fixing a minimum selling price of the white bread, thus increasing the price level on the market.

The price fixing was concluded within the reunions attended by undertakings members of the Association of the Employers in the field of Milling, Bread Production and Flour-based Products of the Maramureş County. Within the official meetings of the association, the involved undertakings expressed their joint determination to act similarly on the market: for their products, they agreed to establish and apply a certain selling price situated over a certain minimum threshold.

By this joint action on the selling prices, the involved undertakings planned to eliminate the competition risks that could result from unilateral price increases, namely to lose certain clients; in another words, the risk of having lower sales and profits. By establishing jointly a minimum price threshold, prices would have increased in the advantage of the producers, to a level above the one normally established through the free competition.

Față de acest comportament, în urma investigației, Consiliul Concurenței a decis sancționarea celor 17 agenți economici, valoarea totală a amenzii fiind de 624.086 lei (169.464,3 euro).

Decizia nr.61/7.12.2009 referitoare la încălcarea art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către cei 17 agenți economici activi pe piața pâinii din județul Maramureș este disponibilă pe site-ul Consiliului Concurenței la următoarea adresă: www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurenta/decizii/bunuri_de_consum/61.

b) piața pâinii din județul Vrancea

În urma investigației autorității de concurență, s-a constatat că, la începutul lunii aprilie a anului 2007, majoritatea agenților economici activi pe piața pâinii din județul Vrancea a recurs la majorări ale prețului pâinii albe. Creșterile de preț au fost practicate de așa natură încât aproape toți agenții economici chestionați de Consiliul Concurenței au practicat un nivel de preț de aproximativ 2,1 lei pentru un kilogram de pâine.

Părțile implicate au fost reprezentate de un număr de 31 de societăți comerciale, active pe piața pâinii și produselor de panificație din județul Vrancea, care au participat la întâlnirea de la sediul Direcției pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Vrancea. Dintre acestea, 12 societăți reprezentau, la acel moment, membrii Asociației Vrancea.

Similar cazului de pe piața județului Maramureș, înțelegerea dintre cei 31 de agenți economici s-a realizat în cadrul unei întâlniri, unde s-au stabilit majorări ale prețurilor pâinii, motivate de existența unor „probleme grave” cu care se confrunta în acea perioadă sectorul morărit – panificație.

Ca urmare a investigației, Consiliul Concurenței a decis sancționarea celor 31 de agenți economici activi pe piața pâinii din județul Vrancea pentru încălcarea art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, prin săvârșirea unei practici concertate având ca obiect și ca efect fixarea unui nivel al prețului de vânzare a pâinii pe piața județului Vrancea.

Valoarea amenzilor s-a ridicat la 5.666.627 lei (1.538.715,4 euro).

Decizia nr. 62/07.12.2009 referitoare la încălcarea art. 5 alin.(1) lit. a) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către cei 31 de agenți economici activi pe piața pâinii din județul Vrancea este disponibilă pe site-ul Consiliului Concurenței la următoarea adresă: www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurenta/decizii/bunuri_de_consum/62.

c) piața depozitării grâului de panificație

În anul 2004, între un număr de 17 agenți economici activi pe piața depozitării grâului de panificație s-a încheiat o înțelegere anticoncurențială, prin care au stabilit în comun fixarea tarifelor aferente serviciilor prestate de aceștia pentru anumite operațiuni de depozitare a grâului. Stabilirea tarifelor de servicii s-a realizat în cadrul Asociației Comercianților Depozitari de Cereale din România (fosta Asociație Patronală a Angroșiștilor de Cereale din România - ANCER), din care o parte dintre societățile comerciale incriminate făceau parte. Adunările Generale ale ANCER asigurau o oportunitate pentru membrii acesteia de a se întâlni și de a discuta nu numai despre tarifele practicate, dar și despre prețurile de comercializare a produselor cerealiere pe piață, nivelul producției și alte probleme întâmpinate în activitatea lor comercială.

În cadrul uneia dintre aceste întâlniri, care a avut loc la Alba Iulia în luna iunie 2004, agenții economici implicați și-au exprimat dorința comună de a acționa pe piață în același fel, respectiv au hotărât

Following the investigation, the Competition Council sanctioned the behaviour of the 17 undertakings with a total fine of 624,086 lei (€ 169,464.3).

Decision no.61/7.12.2009 on the infringement of art. 5(1)(a) of Competition Law no.21/1996, republished, by the 17 undertakings operating on the bread market of the Maramureş County is available on the website of the Competition Council at: www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurenta/decizii/bunuri_de_consum/61.

b) the bread market of the Vrancea County

The investigation of the competition authority reached the conclusion that, at the beginning of April 2007, the majority of the undertakings operating on the bread market of the Vrancea County increased the white bread prices. The price increases were implemented so as to lead to a level of around 2.1 Lei/kg of bread for almost all the undertakings questioned by the Competition Council.

31 undertakings operating on the market of bread and flour-based products of the Vrancea County were involved in this agreement. These undertakings colluded within a meeting organised at the headquarters of the Directorate for Agriculture and Rural Development of Vrancea. Out of these undertakings, 12 constituted at that time the Vrancea Association.

Similar to the case on the market of Maramureş County, the agreement between the 31 undertakings was concluded within a meeting on establishing price increases for bread. These increases were justified by the existence at that time of certain “serious problems” for the milling and bread sector.

Following the investigation, the Competition Council sanctioned the 31 undertakings operating on the bread market of the Vrancea County for the infringement of art.5(1)(a) of Competition Law no.21/1996, republished, through a concerted practice having as object and effect the fixing of a certain price level for the bread commercialized on the market of the Vrancea County.

The value of the fines was of 5,666,627 Lei (€ 1,538,715.4).

Decision no.62/07.12.2009 on the infringement of art. 5(1)(a) of Competition Law no.21/1996, republished, by the 31 undertakings operating on the bread market of the Vrancea County, is available on the website of the Competition Council at: www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurenta/decizii/bunuri_de_consum/62.

c) the wheat storage market

In 2004, 17 undertakings operating on the wheat storage market concluded an anticompetitive agreement concerning a joint establishment of the tariffs for the services provided in connection to certain wheat storage operations. The tariff fixing was established within the Association of the Romanian Wheat Traders and Depositors (the former Romanian Employers' Association of the Wholesalers of Cereals - ANCER); some of the incriminated undertakings were part of this association. Within ANCER General Meetings, the members discussed on the level of tariffs, on the cereal products sales on the market, on the production level and other issues concerning their commercial activity.

Within a meeting organised in Alba Iulia in June, 2004, the involved undertakings expressed their joint determination to act similarly on the market, namely to apply a tariff of 8-10% from

prin consens practicarea unui tarif de 8-10% din prețul de referință al grâului pentru o prestație completă de depozitare și a unui tarif de 3% raportat la același preț al grâului aplicabil operațiunii de gradare. Mai mult, în cadrul ANCER au fost dezbătute și tarifele aplicabile fiecărei operațiuni de depozitare și au fost stabilite „tarife de referință”, care se prezentau sub formă de intervale.

În cadrul investigației s-a constatat că ANCER intervenea în activitatea membrilor asociați cu scopul influențării comportamentului de piață al acestora. Un astfel de caz a fost cel al hotărârii Consiliului Director al ANCER din iulie 2004, ce trebuia aplicată de către membri. În particular, hotărârea Consiliului Director vizată se constituia în proceduri de acțiune a membrilor și avea ca obiect, printre altele, nivelul tarifelor ce urmau a fi practicate de către membrii ANCER, în funcție de tipul operațiunii și de client, în situația în care aceștia aplicau diferite operațiuni de depozitare prevăzute de Hotărârea de Guvern nr.1046/20042.

Faptul că ANCER putea interveni în activitatea comercială a membrilor săi și putea solicita acestora luarea de măsuri comportamentale, cărora le imprima un caracter obligatoriu, este probat de prevederile statutare. Aceste hotărâri ale ANCER erau menite să determine agenții economici implicați să își alinieze propriile tarife, indiferent de costurile înregistrate de fiecare dintre aceștia.

Fiind vorba de nivelul tarifelor ce urmau a fi aplicate de către membri, constatarea Raportului de investigație a fost aceea că hotărârea Consiliului Director al ANCER constituie o decizie a unei asociații de agenți economici cu obiect anticoncurențial, în sensul art.5 alin. (1) din lege.

Având în vedere atât susținerile din Raportul de investigație, observațiile transmise de către părțile implicate, cât și susținerile din cadrul audierilor, Plenul Consiliului Concurenței a constatat că hotărârea Consiliului Director al ANCER din 22.07.2004 reprezintă o decizie a unei asociații de agenți economici care, prin transmiterea unor tarife ce ar fi trebuit aplicate de către membrii acesteia, a avut ca obiect influențarea comportamentului comercial al membrilor, pe piața în cauză. Această decizie a ANCER reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată.

Mai mult decât atât, Plenul Consiliului Concurenței constată că rolul determinant al fostului președinte al ANCER în conceperea, organizarea sau realizarea practicii ANCER, interzise de art. 5 alin. (1) din lege, reprezintă un indiciu al unei posibile săvârșiri a infracțiunii prevăzute și sancționate de art. 60 alin. (1) din aceeași lege. Prin urmare, în temeiul art.60 alin.(2) din lege, s-a decis sesizarea organelor de cercetare penală pentru a dispune în consecință.

De asemenea, s-a constatat încălcarea dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, de către ANCER prin luarea unei decizii anticoncurențiale care a avut ca obiect influențarea comportamentului concurențial al membrilor săi și restrângerea concurenței pe piața serviciilor de depozitare a grâului din zona de Sud, Sud – Est și zona de Vest ale României, prin transmiterea unor nivele de tarife ce trebuiau aplicate de către membrii acesteia.

Valoarea amenzii aplicată ANCER a fost de 8 185 Lei reprezentând 8% din veniturile înregistrate de asociație în anul 2008.

Față de cei 17 agenți economici, Consiliul Concurenței a constatat că nu există suficiente probe care să dovedească încălcarea dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată.

Decizia nr. 63/07.12.2009 referitoare la încălcarea art. 5 alin.(1) lit. a) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către Asociația Comercianților Depozitari de Cereale din România (Asociația Patronală a Angrosiștilor de Cereale din România) pe piața serviciilor de depozitare a grâului de panificație este disponibilă pe site-ul Consiliului Concurenței la următoarea adresă: www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurenta/decizii/bunuri_de_consum/63.

the wheat reference price corresponding to a complete service of storage, as well as a tariff of 3% from the same price applicable to the grading operation. Furthermore, the tariffs for each storage operation were debated within ANCER and “reference tariffs” (under the form of intervals) were established.

The investigation proved that ANCER intervened in the activity of its members with the aim of influencing their behaviour on the market. Such a case was the decision of the Managing Council of ANCER taken in July, 2004, which was mandatory for all its members. In particular, this decision envisaged the establishment of procedures for its members and aimed, among others, at fixing the level of the tariffs to be applied by the ANCER members. These tariffs were established based on the type of operation and of the client and envisaged the cases when ANCER members were providing different types of operations, as provided for by the Government Decision no.1046/20042.

The statutory provisions demonstrated that ANCER was able to intervene in the commercial activity of its members and was able to request certain mandatory measures concerning the behaviour on the market. ANCER decisions were designed to make the involved undertakings align their tariffs, without taking into account the costs registered by each undertaking.

Because the aim was related to the future level of tariffs, the investigation report concluded that the decision of the ANCER Managing Council is a decision of an association of undertakings with an anticompetitive objective, in the sense of art.5(1) of the law.

Taking into account the arguments presented by the investigation report, the observations submitted by the involved parties, as well as the opinions expressed within the hearing procedure, the Plenum of the Competition Council reached the conclusion that the decision of 22.07.2004 of the ANCER Managing Council constitutes a decision of an association of undertakings aiming at influencing the commercial behaviour of its members on this particular market (mandatory level of future tariffs). This decision of ANCER is an infringement of art.5(1)(a) of Competition Law no. 21/1996, republished.

Moreover, the Plenum of the Competition Council reached the conclusion that the determining role in conceiving, organising and applying the practice was played by the former President of ANCER. This kind of action is prohibited by the provisions of art.5(1) of the law, and it represents an indication for a possible felony regulated by art.60(1) of the same law. As a result, based on art.60 (2) of the law, the prosecuting authority was informed on this potential felony.

At the same time, it was concluded that ANCER infringed art.5(1)(a) of Competition Law no.21/1996, republished, through taking the anticompetitive decision aiming at influencing the competition behaviour of its members and at limiting the competition on the wheat storage services within the area comprising the South, the South – East and the West of Romania, by transmitting certain future level of tariffs which were mandatory for its members.

The value of the fine for ANCER was of de 8 185 Lei representing 8% of the association's incomes in 2008.

In respect to the 17 undertakings, the Competition Council didn't find enough evidences for proving the infringement of art.5(1)(a) of Competition Law no.21/1996, republished.

Decision no.63/07.12.2009 on the infringement of art.5(1)(a) of Competition Law no.21/1996, republished, by the Romanian Wheat Traders and Depositors (Romanian Employers' Association of the Wholesalers of Cereals) on the wheat storage market is available on the website of the Competition Council at: www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurenta/decizii/bunuri_de_consum/63.

*
* *

Estimarea prejudiciilor cauzate consumatorilor de înțelegerile anticoncurențiale

Este cunoscut faptul că existența unui prejudiciu cauzat consumatorilor este condiționată de punerea în aplicare a înțelegerii anticoncurențiale în cauză. Având în vedere că investigația în cauză descrie trei posibile înțelegeri anticoncurențiale prin obiect, din care pentru două nu a putut fi demonstrată punerea în aplicare⁷ și una pentru care a fost demonstrată punerea în aplicare⁸, estimarea prejudiciului provocat consumatorilor a putut fi realizată **exclusiv în cazul cartelului pe piața pâinii din județul Vrancea**. Analiza asupra prejudiciului cauzat consumatorilor de cartelu pe piața pâinii din Vrancea a fost structurată în două faze, după cum urmează:

- estimarea prejudiciului cauzat consumatorilor de cele 9 societăți comerciale participante la cartel pentru care sunt disponibile date privind costurile totale medii lunare, precum și pentru cele 5 societăți comerciale pentru care sunt disponibile date privind antecalculațiile de preț;
- extrapolarea rezultatelor obținute în cazul celor 14 societăți la nivelul tuturor participanților la cartel și luarea în calcul a efectului de contagiune prin estimarea prejudiciului cauzat consumatorilor la nivelul tuturor producătorilor din județul Vrancea.

Rezultatele obținute oferă indicii sugestive asupra efectelor cartelului pe piața pâinii din Vrancea.

Pe baza modelelor econometrice utilizate, se apreciază că prejudiciul maxim adus de cartel a fost de 11.117.415,835 lei. Acest prejudiciu presupune un grad de contaminare a pieței de 100% (altfel spus, și agenții economici care nu făceau parte din cartel au crescut prețurile de vânzare la nivelul celor practicate de societățile din cartel). Pe parcursul investigației, s-a estimat că **societățile care făceau parte din cartel dețineau o cotă de piață cumulată de 75%**. Pe baza acestei aproximări, **prejudiciul maxim al consumatorului în cazul în care gradul de contaminare al pieței a fost 0%, este estimat la valoarea de 8.338.061,876 lei.**

Sanțiuni pentru punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică înainte de emiterea unei decizii din partea Consiliului Concurenței

În urma investigației declanșate din oficiu prin Ordinul nr. 467/25.11.2008 al Președintelui Consiliului Concurenței, s-a constatat că societatea Agricolă Internațional Bacău nu a respectat prevederile art. 15, alin (4) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, punând în practică operațiunea de concentrare economică realizată prin dobândirea controlului unic asupra societății Avicola Lumina, înainte de emiterea unei decizii de către Consiliul Concurenței în conformitate cu art. 46 din lege.

SC Agricolă Internațional SA Bacău are sediul legal în Bacău, având ca obiect principal de activitate fabricarea produselor din carne. În urma investigației, s-a stabilit că piețele relevante ale produsului sunt:

- a) piața producției și comercializării ouălor de consum;
- b) piața comercializării cărnii rezultate din abatorizarea găinilor ouătoare;
- c) piața vânzării de păsări în viu.

⁷ Pe piața serviciilor de depozitare (cartelul depozitarilor membri ANCER și decizia ANCER), respectiv una pe piața pâinii din Maramureș.

⁸ Pe piața pâinii din Vrancea.

Estimation of the damages caused to consumers by the anticompetitive practices

It is well-known that the existence of damages caused to consumers is conditioned by the implementation of the respective anticompetitive practice. Taking into account that the investigation envisaged three agreements with possible anticompetitive object, out of which for two the implementation could not be proved⁷ and for one it could be demonstrated⁸, the estimation of the damages caused to consumers can be performed **only for the cartel concluded in Vrancea County**. The analysis of the damages caused to consumers by the bread cartel on the market of the Vrancea County was divided in two phases:

- estimation of the damages caused by the 9 undertakings involved in the cartel for which data on the monthly total average costs were available, and for the 5 undertakings for which data on price ex-ante calculations are available;
- extrapolation of the results obtained for the 14 undertakings to all cartel participants by including the contagiousness effect through estimating the damages caused to consumers for all the producers within Vrancea County.

The results show suggestive indications concerning the effects of the cartel on the bread market of Vrancea.

Based on the econometrical models used, the maximum estimated level of damages caused by the cartel was of 11,117,415.835 Lei. This level of damages involves a market contamination degree of 100% (in other words, it also includes the undertaking not participating in the cartel, but which increased their selling prices at the level applied by the undertakings members of the cartel). The conclusions of the investigation showed that **the undertakings members of the cartel had a total market share of 75%**. Based on this approximation, **if the contamination degree was of 0%, the maximum level of damages caused to consumers is estimated at 8,338,061.876 Lei.**

Sanctions for implementing an economic concentration prior to a decision issued by the Competition Council

The ex-officio investigation initiated by Order of the President of the Competition Council no.467/25.11.2008 concluded that the undertaking Agricola Internațional Bacău infringed art.15(4) of Competition Law no.21/1996, republished, through implementing the economic concentration carried out by acquiring the sole control over the undertaking Avicola Lumina, prior to a decision issued by the Competition Council, in accordance with art.46 of the law.

SC Agricola Internațional SA Bacău has the official headquarters in Bacău, and its main object of activity is the fabrication of meat products. The relevant product markets were defined as:

- a) the market of egg production and commercialization;
- b) commercialization of poultry meat as resulted from the specific processing;
- c) commercialization of live poultry.

⁷ Concerning the storage services (the cartel of the ANCER members and the ANCER decision) and one on the Maramureș bread market.

⁸ On Vrancea bread market.

Piața geografică, în cazul produselor menționate anterior, este de dimensiune națională, respectiv teritoriul României.

În perioada cuprinsă între data realizării operațiunii de concentrare economică și data emiterii de către Consiliul Concurenței a deciziei de autorizare a operațiunii, societatea achizitoare, Agricola Internațional, a pus în aplicare operațiunea prin luarea de măsuri administrative și economice în cadrul societății achiziționate, Avicola Lumina, măsuri considerate “ireversibile”, respectiv:

- exercitarea drepturilor de vot dobândite pentru numirea de membri în organele de conducere ale agentului economic;
- exercitarea drepturilor de vot dobândite pentru adoptarea bugetului de venituri și cheltuieli al agentului economic;
- exercitarea drepturilor de vot dobândite pentru adoptarea planului de afaceri al agentului economic;
- exercitarea drepturilor de vot dobândite pentru adoptarea planului de investiții al agentului economic achiziționat.

În urma analizei informațiilor deținute, Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea dispozițiilor art. 15, alin. (4) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, de către societatea Agricola Internațional, prin punerea în practică a unei operațiuni de concentrare economică anterior emiterii unei decizii a autorității de concurență.

Valoarea sancțiunii aplicate societății Agricola Internațional a fost de 40.483 lei.

Decizia Consiliului Concurenței nr. 47 din data 06.08.2009 privind sancționarea SC Agricola Internațional SA Bacău pentru încălcarea art. 15, alin. (4) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată este disponibilă pe site-ul Consiliului Concurenței la următoarea adresă: www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurenta/decizii/bunuri_de_consum/47.

1.2. Acte administrative emise de Consiliul Concurenței contestate în instanță

În cursul anului 2009, Consiliul Concurenței a avut calitate procesuală într-un număr de 118 dosare aflate pe rolul instanțelor judecătorești. Din totalul acestor dosare, 92 au vizat domeniul concurenței, iar 19 domeniul ajutorului de stat, dintre acestea fiind **soluționate irevocabil 14 dosare pe concurență, în ceea ce privește fondul cauzei, precum și 11 dosare pe ajutor de stat**. Din cele 14 dosare soluționate irevocabil în domeniul concurenței, **11 hotărâri au fost favorabile autorității de concurență**, iar 3 hotărâri au fost nefavorabile. Astfel, din totalul amenzilor aplicate prin actele contestate în cele 14 dosare, în valoare de 14.404.819,1 lei, au fost menținute în mod irevocabil amenzi în cuantum de 11.697.544,1 lei.

În ceea ce privește cele 11 dosare soluționate irevocabil în domeniul ajutorului de stat, **8 hotărâri judecătorești sunt favorabile Consiliului Concurenței, iar 3 hotărâri sunt nefavorabile**.

For the products mentioned above, the geographical market was defined as being national, namely the Romanian territory.

In the period between the initiation of the economic concentration and the moment the Competition Council issued its decision, the acquiring undertaking, Agricola Internațional, implemented the concentration by taking administrative and economic measures (of a “irreversible” nature) within the acquired undertaking, Avicola Lumina, namely:

- exertion of the voting rights acquired through the appointment of members within the managing bodies of the undertaking;
- exertion of the voting rights acquired through the adoption of the incomes and expenses budget of the undertaking;
- exertion of the voting rights acquired through the adoption of the business plan of the undertaking;
- exertion of the voting rights acquired through the adoption of the plan of investments of the acquired undertaking.

Following the analysis of the obtained data, the Plenum of the Competition Council concluded that Agricola Internațional infringed art.15(4) of Competition Law no.21/1996, republished, by implementing an economic concentration prior to a decision issued by the Romanian competition authority.

The value of the fine for Agricola Internațional was of 40,483 Lei.

Decision of the Competition Council no.47 of 06.08.2009 on the sanctioning of SC Agricola Internațional SA Bacău for infringing art.15(4) of Competition Law no.21/1996, republished, is available on the website of the Competition Council at: www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurenta/decizii/bunuri_de_consum/47.

1.2. Competition Council's administrative acts challenged in courts

In 2009, the Competition Council had 118 cases challenged in courts. Out of these cases, 92 dossiers were in the field of competition and 19 on State aid; **14 cases on competition and 11 cases on State aid received final judgements in courts.** Out of the 14 final judgements in competition cases, **11 were in the favour of the competition authority** and 3 non-favourable. As a result, out of the total fines applied through the acts contested in the 14 cases (in quantum of 14,404,819.1 Lei), 11,697,544.1 Lei were confirmed irrevocably by the courts.

As regards the 11 finalized cases on State aid, **8 final judgements were in the favour of the Competition Council and 3 non-favourable.**

Gazuri soluționate în instanță în anul 2009

Dosarul privind SC La-Ro Impex 2001 SRL

Prin Decizia nr.224/2005, Consiliul Concurenței a constatat încălcarea art.5 alin.(1) lit. a) și c) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, prin încheierea unor înțelegeri verticale având ca obiect fixarea concertată în mod direct și indirect, prin reduceri comerciale, a prețurilor de revânzare a produselor Wrigley și convenirea împărțirii piețelor de desfacere și alocării clienților de către SC Wrigley România – Produse Zaharoase SRL și distribuitorii săi, între care și SC La-Ro Impex 2001 SRL (în continuare, La-Ro). Amenda aplicată distribuitorului La-Ro de către Consiliul Concurenței pentru încălcarea prevederilor art. 5 alin.(1) lit. a) și c) din lege a fost în cuantum de 243 620,48 lei.

Împotriva acestei decizii, La-Ro a formulat acțiune în anulare la Curtea de Apel București. Reclamanta, prin raportare la dispozițiile art.13 alin. (1) din O.G. nr.2/2001, dispoziții în vigoare la data săvârșirii faptei, a invocat prescripția dreptului Consiliului Concurenței de a aplica sancțiuni contravenționale. Prin urmare, în raport de termenul de prescripție de 6 luni prevăzut de art. 13 alin.(1) din O.G. nr.2/2001, reclamanta a susținut că sancțiunea aplicată prin Decizia nr.224/2005 era prescrisă, deoarece fapta anticoncurențială la care a participat a încetat în martie 2003, moment la care a renunțat să mai distribuie produse Wrigley, deci anterior intrării în vigoare a dispozițiilor O.U.G. nr. 121/2003⁹, prin care au fost prevăzute termene speciale de prescripție a dreptului Consiliului Concurenței de a aplica sancțiuni pentru încălcările prevederilor Legii concurenței.

Curtea de Apel București, Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, a pronunțat Sentința civilă nr.1752 din 05.06.2008, prin care a respins excepția prescripției dreptului de aplicare a sancțiunii contravenționale și, pe fond, a considerat neîntemeiată acțiunea formulată de reclamantă.

Excepția prescripției dreptului de a aplica sancțiunea contravențională a fost respinsă de către instanță, cu motivarea că prevederile Legii nr.32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor și respectiv ale O.G. nr.2/2001 sunt aplicabile numai contravențiilor prevăzute la art.55 lit. b)-e) și la art.56 lit. d) din Legea nr.21/1996¹⁰, astfel că pentru contravențiile prevăzute la art.56 lit.a) din aceeași lege, contravenție pentru care a fost sancționată La-Ro, se aplică dreptul comun în materia prescripției extinctive, reprezentat de Decretul nr.167/1958.

Pe fondul cauzei, Curtea de Apel București a respins motivele de nelegalitate invocate prin acțiune și a reținut că reclamanta a încălcat dispozițiile art.5 alin.(1) lit. a) și c) din Legea nr.21/1996, republicată, prin încheierea unor înțelegeri verticale având ca obiect fixarea concertată, în mod direct și indirect, prin discounturi, a prețurilor de revânzare a produselor Wrigley și convenirea împărțirii piețelor de desfacere și alocării clienților.

Împotriva sentinței Curții de Apel București reclamanta La-Ro a declarat recurs, solicitând modificarea hotărârii atacate și, pe fond, admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată.

Recurenta reclamantă a criticat soluția dată de instanța de fond excepției prescripției dreptului de a aplica sancțiunea contravențională. În acest sens, La-Ro a susținut că, în mod nejustificat, instanța

⁹ Publicată în M.Of. nr. 875 din 10.12.2003.

¹⁰ Art. 55 și 56 din Legea concurenței în forma inițială au devenit, după republicare, art. 50 și 51.

Cases finalized by courts in 2009

The case of SC La-Ro Impex 2001 SRL

By Decision no.224/2005, the Competition Council concluded that art.5(1)(a) and (c) of Competition Law no.21/1996, republished were infringed. The infringement was made through certain vertical agreements on direct and indirect concerted fixing of the resale price of the Wrigley products (by means of commercial discounts) and through market and customers allocation performed by SC Wrigley România – Produse Zaharoase SRL and its distributors, including SC La-Ro Impex 2001 SRL (hereinafter referred to as La-Ro). The fine applied by the Competition Council to La-Ro for infringing art.5(1)(a) and (c) of the law was of 243,620.48 Lei.

La-Ro challenged the Competition Council's decision to the Bucharest Court of Appeal. Based on art.13(1) of G.O. no.2/2001 in force at that time, La-Ro invoked the prescription of the Competition Council's right to apply fines for contraventions. Grounded on art.13(1) of G.O. no.2/2001 which provided that the competition authority's right to apply fines expires after 6 months, La-Ro contested the fine applied through Decision no.224/2005, because the anticompetitive deed ended in March 2003, when La-Ro decided to stop distributing Wrigley products. This was before the coming into force of G.E.O. no.121/2003⁹ providing special terms of prescription in respect to Competition Council's right to apply fines for the infringement of the Competition Law.

The Bucharest Court of Appeal - the 8th Administrative and Fiscal Section - issued Civil Sentence no.1752 of 05.06.2008, by which rejected the exception concerning the prescription of the right of applying fines for contraventions and declared La-Ro's legal action unjustified.

The exception concerning the prescription of the right to apply fines for contraventions was rejected by the court because Law no.32/1968 on the establishment and sanctioning of contraventions and G.O. no.2/2001 are applicable only for the contraventions provided by art.55 (b)-(e) and art.56(d) of Competition Law no.21/1996. As a result, the common law on extinctive prescription (Decree no. 167/1958) is applicable for the contraventions provided by art.56(a) of the Competition Law – La-Ro's type of contravention.

The Bucharest Court of Appeal rejected the illegality motivations invoked by La-Ro's legal action and reached the conclusion that the undertaking infringed art.5(1)(a) and (c) of Competition Law no.21/1996, republished, through the conclusion of certain vertical agreements on direct and indirect concerted fixing of the resale price of the Wrigley products (by means of commercial discounts) and through market and customers allocation.

The decision of the Bucharest Court of Appeal was legally contested by La-Ro.

La-Ro did not accept the solution of the court in respect to the prescription of the right of applying fines for contraventions. La-Ro sustained that the court established wrongly that the deeds sanctioned by Competition Law no.21/1996¹⁰ are exempted from the application of the general

⁹ Published in the Official Gazette no.875 of 10.12.2003.

¹⁰ Art. 55 and 56 of the initial Competition Law became art.50 and 51 after the law's republishing.

de fond a apreciat că faptele sancționate prin Legea nr.21/1996 sunt exceptate de la aplicarea legii generale în materia răspunderii contravenționale și că acestea ar fi supuse, conform celor reținute în sentință, termenului general de prescripție extinctivă de 3 ani prevăzut în Decretul nr. 167/1958.

Recurenta a mai susținut și faptul că hotărârea recurată nu cuprinde motivele pe care se sprijină, fiind pronunțată în mod greșit fără analizarea corectă, logică și coroborată a probelor administrate.

Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr.1478/18.03.2009, s-a pronunțat în sensul respingerii recursului, pentru considerentele ce vor fi dezvoltate în cele ce urmează.

Astfel, instanța de recurs a apreciat că, în mod corect, Curtea de Apel București, constatând că în cazul faptei anticoncurențiale săvârșite de recurentă și prevăzută la art.56 lit. a) din Legea concurenței în forma inițială, constând în încălcarea prevederilor art.5 alin.(1) din aceeași lege, nu se aplică regimul contravențional prevăzut în Legea nr.32/1968 și, ulterior, în O.G. nr.2/2001, a respins excepția prescripției dreptului de aplicare a sancțiunii contravenționale. În decizia sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut faptul că potrivit dispozițiilor art. 61¹¹ din Legea nr.21/1996, în forma inițială, aplicarea Legii nr.32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor a fost prevăzută numai pentru contravențiile indicate la art.55 lit. b)-e) și la art. 56 lit. d) din legea respectivă, astfel că nu există temei legal pentru aplicarea reglementării generale din materia răspunderii contravenționale și în cazul faptei anticoncurențiale săvârșite de societatea recurentă, respectiv contravenția prevăzută la art. 56 lit. a) constând în încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea nr.21/1996.

În ceea ce privește criticile formulate de recurentă pe fondul cauzei privind constatarea greșită a existenței unei fapte anticoncurențiale în sarcina sa, lipsa unei analize a elementelor esențiale ale pieței, nerespectarea dreptului său la apărare, instanța le-a apreciat ca fiind neîntemeiate și, în consecință, a respins recursul declarat de SC La-Ro Impex 2001 SRL ca nefondat.

Dosarul privind SC RCS&RDS SA

Prin Decizia nr. 237/2006, Consiliul Concurenței a sancționat SC RCS&RDS SA, în calitate de succesor economic și juridic al SC HI-FI QUADRAL SRL și SC TVS HOLDING SRL, pentru încălcarea art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea concurenței, prin încheierea și punerea în practică a unei înțelegeri anticoncurențiale având ca obiect partajarea pieței serviciilor de retransmisie prin cablu a programelor TV din municipiul Timișoara. Amenda aplicată SC RCS&RDS SA a fost de 807.275 lei.

Prin cererea înregistrată la Curtea de Apel București-Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, reclamanta RCS&RDS a chemat în judecată pe pârâțul Consiliul Concurenței, solicitând anularea Deciziei nr. 237/2006.

Printre altele, reclamanta a invocat în fața instanței de fond prescripția dreptului de a aplica sancțiunea contravențională, în raport de prevederile O.G. nr. 2/2001.

Instanța de fond s-a pronunțat în sensul respingerii excepției prescripției dreptului de aplicare a sancțiunii contravenționale, considerând că în speță sunt aplicabile prevederile Decretului nr.167/1958 și nu cele ale O.G. nr. 2/2001, iar prin Sentința civilă nr. 294/31.01.2008, a respins acțiunea RCS&RDS ca neîntemeiată.

¹¹ Art.61 din forma inițială a Legii nr. 21/1996: „Contravențiilor prevăzute la art. 55 lit. b) - e) și la art. 56 lit. d) din prezenta lege li se aplică prevederile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu excepția art. 25-27.”

law on contraventions and that these deeds fall under the extinctive prescription term of 3 years provided by Decree no.167/1958.

La-Ro also sustained that the decision of the court was not grounded properly; as a result, La-Ro considered that the decision was issued without an accurate and logical analysis and was not corroborated with the presented evidences.

By Decision no.1478/18.03.2009, the High Court of Cassation and Justice rejected La-Ro's legal contestation.

This court decided that the Bucharest Court of Appeal reached a correct conclusion by considering that the anticompetitive practices of La-Ro, sanctioned by art.56(a) of the initial Competition Law (the infringement of art.5(1) of the same law), does not fall under the regime on contraventions provided by Law no.32/1968 and by the subsequent G.O. no.2/2001, and by rejecting the exception on the prescription of the right to apply fines for contraventions. In its decision, the High Court of Cassation and Justice stipulated that, according to art.61¹¹ of the initial Competition Law no.21/1996, the application of Law no.32/1968 on the establishment and sanctioning of contraventions was provided only for the contraventions regulated by art.55(b)-(e) and art.56(d) of the respective law; as a result, there is no legal reason for applying the general law on contraventions in the case of the anticompetitive practices of La-Ro, namely the contravention provided by art.56(a) – the infringement of art.5(1) of Competition Law no.21/1996.

The legal contestation of La-Ro was considered unjustified by the court, which rejected it. In this context, the court considered unjustified La-Ro's critics on the conclusion that the undertaking carried out anticompetitive practices, on the lack of analysis of the essential market elements, and on the violation of its defence right.

The case of SC RCS&RDS SA

By Decision no.237/2006, the Competition Council sanctioned SC RCS&RDS SA – the economic and legal successor of SC HI-FI QUADRAL SRL and SC TVS HOLDING SRL – for infringing art.5(1)(c) of the Competition Law, through the conclusion and application of an anticompetitive agreement on the allocation of the market of cable retransmission services of TV programmes in the city of Tmişoara. The fine for SC RCS&RDS SA was of 807,275 Lei.

RCS&RDS challenged the decision of the Competition Council at the Bucharest Court of Appeal - the 8th Administrative and Fiscal Section.

One of the arguments of RCS&RDS was based on the prescription of the Competition Council's right to apply fines for contraventions, in accordance with G.O. no.2/2001.

By the Civil Sentence no.294/31.01.2008, the legal action of RCS&RDS was considered unjustified by the court, which rejected the exception on the prescription of the right to apply fines for contraventions, because, in this case, the applicable legal provisions are provided by Decree no.167/1958 and not by G.O. no.2/2001.

¹¹ Art.61 of the initial Competition Law no.21/1996: "Law no.32/1968 on the establishment and sanctioning of contraventions is applicable for the contraventions provided by art.55(b)-(e) and art.56(d) of the present Competition Law, with the exception of art. 25-27."

Împotriva sentinței menționate, reclamanta RCS&RDS a formulat recurs, soluționat de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 1762/26.03.2009.

Unul dintre motivele de recurs invocate de recurenta-reclamantă a vizat excepția prescripției dreptului Consiliului Concurenței de a aplica sancțiunea contravențională.

În acest sens, recurenta a arătat că între data săvârșirii faptei și data emiterii deciziei prin care a fost sancționată, a intervenit prescripția dreptului Consiliului Concurenței de a aplica sancțiunea contravențională. Recurenta a susținut că în speță se aplicau prevederile O.G. nr.2/2001 și nu cele ale Decretului nr. 167/1958 și, prin urmare, termenul de prescripție incident era cel de 6 luni și nu cel de 3 ani.

Instanța de recurs a admis excepția prescripției dreptului de a aplica sancțiunea contravențională, pentru considerentele ce vor fi dezvoltate mai jos.

Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că prin decizia de sancționare, Consiliul Concurenței nu a reținut caracterul continuu al faptei, ci s-a limitat a stabili doar data săvârșirii faptei anticoncurențiale ca fiind anul 2001, respectiv data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 31 august 2001.

Legea nr.21/1996 nu conținea în anul 2001 norme proprii în materia prescripției dreptului de a aplica sancțiunea contravențională. Prin prevederile O.U.G. nr.121/2003, Legea nr.21/1996 a fost modificată și completată în sensul introducerii unor termene exprese de prescripție. Aceste termene, a apreciat Înalta Curte de Casație și Justiție, nu pot fi aplicate în prezenta cauză, deoarece sunt stabilite ulterior anului 2001, data săvârșirii contravenției.

De asemenea, a reținut faptul că instanțele nu pot aplica termenele de prescripție din dreptul comunitar, deoarece în anul 2001 România nu era membră a Uniunii Europene și nu avea obligația aplicării dreptului comunitar.

În consecință, a apreciat că instanțele judecătorești române au avut obligația stabilirii unui termen de prescripție odată cu înregistrarea pe rol a unor asemenea cauze, în acest scop apelându-se la argumentul de analogie a legii.

Totodată, în decizia nr.1762/2009, instanța supremă a subliniat faptul că jurisprudența a oscilat între aplicarea termenului general de prescripție de 3 ani prevăzut de Decretul nr. 167/1958 și termenul special de prescripție de 6 luni prevăzut de O.G. nr.2/2001, chiar jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție –Secția de Contencios Administrativ și Fiscal oscilând între cele două termene, *însă după anul 2006, aceasta a fost unitară* în aplicarea termenului de 6 luni prevăzut de O.G. nr. 2/2001.

Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut în decizie faptul că domeniul de aplicare a Decretului nr. 167/1958 vizează numai drepturile patrimoniale, personale sau reale, din dreptul privat și nu poate fi extins la dreptul public. Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, conform prevederilor sale exprese, se aplică în toate cazurile în care legea specială nu prevede alte termene de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor contravenționale.

Instanța supremă a apreciat că deși legiuitorul a prevăzut expres pentru faptele de la art. 55 lit. b)-e) din Legea concurenței¹² aplicarea O.G. nr. 2/2001, iar pentru celelalte contravenții nu a stabilit

¹² Art. 55 din Legea concurenței a devenit art.50, după republicare.

RCS&RDS contested the decision of the court at the High Court of Cassation and Justice, which issued Decision no.1762/26.03.2009.

One of the reasons invoked by RCS&RDS envisaged the exception on the prescription of the Competition Council's right to apply fines for contraventions.

In this respect, RCS&RDS stated that, between the moment when the anticompetitive practice was put in practice and the date when the sanctioning decision was issued, the Competition Council lost the right to apply fines for contraventions. RCS&RDS sustained that, in this case, the applicable legal provisions are provided by G.O. no.2/2001 and not by Decree no.167/1958; in other words, the applicable prescription term is of 6 months and not of 3 years.

The court admitted the exception on the prescription of the Competition Council's right to apply fines for contraventions for the reasons presented below.

The High Court of Cassation and Justice stated that by the sanctioning decision, the competition authority did not established the continuity of the deed; the decision limited to establishing the date of the anticompetitive practice - year 2001, namely the conclusion date of the selling and buying contract: 31 August 2001.

In 2001, Law no.21/1996 did not contained its own norms concerning the prescription related to the right of applying fines for contraventions. By the provisions of G.E.O. no.121/2003, Law no.21/1996 was amended and completed by introducing certain explicit prescription terms. The High Court of Cassation and Justice appreciated that these terms can not be applied in this case, because they were established after 2001, namely after the date of the contravention.

Moreover, the High Court of Cassation and Justice stated that the Romanian courts can not apply Community law prescription terms, because, in 2001, Romania was not a EU Member State and it did not have the obligation of applying the Community law.

As a consequence, the High Court of Cassation and Justice appreciated that Romanian courts had the obligation to establish a prescription term at the moment when such cases were registered in the courts. In this respect, it used the analogy law argument.

By Decision no.1762/2009, the supreme court also underlined that the jurisprudence oscillated between the application of the general prescription term of 3 years provided for by Decree no. 167/1958 and the special prescription term of 6 months provided for by G.O. no.2/2001. Even the jurisprudence of the High Court of Cassation and Justice - Administrative and Fiscal Contentious section - oscillated between these terms, *but, after 2006, it became unitary* in applying the 6 months term provided for by G.O. no. 2/2001.

The High Court of Cassation and Justice also stated that the area of application of Decree no.167/1958 envisages only patrimonial rights - private or real - of the private law and can not be extended to the public law. According to its express provisions, Government Ordinance no.2/2001 is applicable in all the cases where the special law does not provide other prescription terms for the application of fines for contraventions.

The supreme court appreciated that even if the lawmaker provided that G.O. no.21/2001 is applicable for the contraventions provided for by art. 55(b)-(e) of the Competition Law¹², and for

¹² After the Competition Law's republishing, art. 55 of the law became art.50.

nici un alt termen de prescripție, totuși nu există nici un motiv de a nu fi aplicabile regulile generale în materie contravențională și pentru celelalte contravenții, cât timp legea specială nu conține alte termene de prescripție.

O normă specială din cadrul ramurii de drept public se completează cu norma generală existentă în aceeași ramură. Numai în cazul în care nu există normă generală, se poate pune problema aplicării normei generale din cadrul unei alte ramuri de drept, ceea ce nu este cazul în speță.

Instanța de recurs a apreciat totodată faptul că începerea investigației în luna ianuarie 2002 nu a întrerupt și nu a suspendat curgerea termenului de prescripție, deoarece O.G. nr. 2/2001 nu are dispoziții referitoare la întreruperea sau suspendarea curgerii termenului de prescripție a aplicării sancțiunii.

Pe baza acestor considerente, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat intervenită prescripția aplicării sancțiunii contravenționale de către autoritatea de concurență, a admis recursul formulat de RCS&RDS și a anulat decizia nr. 237/2006 emisă de Consiliul Concurenței.

Dosarul privind SC Eli Lilly

Prin Decizia nr.15/2008, Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea dispozițiilor art.5 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 21/1996, republicată, de către Eli Lilly Export SA, SC A&A Medical SRL, SC Relad Pharma SRL și SC Mediplus Exim SRL, prin încheierea și punerea în practică a unei înțelegeri anticoncurențiale de împărțire a pieței, prin împărțirea portofoliului de produse pentru diabet al Eli Lilly Export SA .

S-a reținut că, prin intermediul acestei înțelegeri, Eli Lilly Export SA a alocat societății A&A Medical SRL gama de insuline umane Humulin, societății Relad Pharma SRL gama de analogi de insulină umană Humalog și societății Mediplus Exim SRL antidiabeticul oral Actos. Înțelegerea a funcționat pe o perioadă de 2 ani, respectiv aprilie/mai 2003 - 20 mai 2005¹³. În această perioadă, concurența pe piața insulinelor umane Eli Lilly a fost eliminată atât în cadrul Licității naționale pentru achiziția de insuline umane necesare realizării Programului Național pentru Diabet, organizată în anul 2003 de către Ministerul Sănătății Publice (în continuare MSP) și Casa Națională de Asigurări de Sănătate (în continuare CNAS), cât și în cadrul licitațiilor electronice organizate de spitale pentru achiziția de insuline umane în afara Programului Național de Diabet, în perioada 16.07.2003- 20.05.2005.

În decizia adoptată, Consiliul Concurenței a stabilit că această înțelegere a fost inițiată de către producătorul Eli Lilly, care, conform unui document intern¹⁴ ridicat cu ocazia unor inspecții inopinate, analizând posibilitățile ofertării produselor sale în cadrul licitației naționale din anul 2003, a ajuns la concluzia că „scenariul preferat” cu privire la această licitație era împărțirea portofoliului său de produse între cei trei distribuitori, așa cum s-a și întâmplat ulterior.

¹³ La 20 mai 2005, Eli Lilly a încheiat cu Relad un amendament la contractul de distribuție, prin care insulinele umane gama Humulin au fost eliminate de pe lista de produse ce făceau obiectul contractului. La aceeași dată, Eli Lilly a încheiat un amendament la contractul de distribuție și cu Mediplus, care a avut ca obiect eliminarea de pe lista de produse a insulinelor umane gama Humulin și a analogilor de insulină umană Humalog. Începând cu această dată, Relad nu a mai avut în contract insulina umană gama Humulin, iar Mediplus nu a mai avut nici gama Humalog, motiv pentru care acestea nu mai puteau participa la licitațiile organizate pentru achiziția de insuline. Prin urmare, de la această dată înțelegerea a rămas fără obiect.

¹⁴ În cadrul inspecției inopinate desfășurate de către Consiliul Concurenței la sediul SC Eli Lilly România SRL, în calculatorul directorului general, a fost descoperit un document intitulat „Overview”, care cuprindea o descriere a situației de pe piața insulinei înainte de licitația națională din mai 2003, o prezentare a termenilor Programului Național pentru Diabet, scenariile alternative, în număr de 4, privind modul de participare a distribuitorilor Eli Lilly la licitația națională din anul 2003 și recomandarea Eli Lilly în acest sens, respectiv scenariul preferat dintre acestea.

the others contraventions provided no prescription term, however, there is no reason for not applying the general rules on the contravention law for other contraventions too, so long the special law does not provide for other prescription terms.

A special norm within a public law's branch is being completed by the general norm within the same branch. Only if there is no general norm, there is the possibility of applying the general norm within a different law branch, which is not the case here.

The court also stated that the investigation started in January 2002 did not interrupted and suspended the prescription term, because G.O. no.2/2001 has no provisions concerning the interruption or the suspension of the prescription term concerning the right to apply a sanction.

Based on these reasons, the High Court of Cassation and Justice decided that the right of the Competition Council to apply fines for the contravention was prescribed, admitted the legal action of RCS&RDS and annulled Decision no.237/2006 issued by the Competition Council.

The case of SC Eli Lilly

By Decision no.15/2008, the Plenum of the Competition Council established that Eli Lilly Export SA, SC A&A Medical SRL, SC Relad Pharma SRL and SC Mediplus Exim SRL infringed art.5(1)(c) of Competition Law no.21/1996, republished, by concluding and implementing an market allocation anticompetitive agreement by dividing the portfolio of Eli Lilly Export SA's products.

By this agreement, Eli Lilly Export SA allocated the Humulin human insulin category to A&A Medical SRL, the Humalog human insulin analogues to Relad Pharma SRL and the Actos oral anti-diabetic to Mediplus Exim SRL. The agreement was implemented for a two-year period, namely April/May 2003 - 20 May 2005¹³. In this period, the competition on the Eli Lilly human insulin market was eliminated as regards the National Tender for the procurement of human insulin needed within the Diabetes National Programme, organised in 2003 by the Ministry of Public Health (hereinafter referred to as MSP) and the National Health Insurances (hereinafter referred to as CNAS), as well as regards the electronic tenders organised by hospitals during 16.07.2003 - 20.05.2005 for the procurement of human insulin outside the Diabetes National Programme.

By its decision, the Competition Council established that this agreement was initiated by the producer Eli Lilly. According to an internal document¹⁴ of the undertaking concerning the analysis of its possible offer of products within the 2003 National Tender - document which was found during a dawn raid - showed that Eli Lilly's "best scenario" was to divide its portfolio of products between the three distributors; this scenario was put in practice.

¹³ On 20th of May 2005, Eli Lilly concluded an amendment to the distribution contract with Relad, by which the Humulin category of insulin was eliminated from the list of products subject of the contract. At the same date, Eli Lilly also concluded an amendment to the distribution contract with Mediplus, by which Humulin human insulin category and the Humalog human insulin analogues were eliminated from the list of products subject of the contract. Starting with this date, Relad and Mediplus stopped having in their contracts the respective insulin categories, thus not being able to attend anymore the public tenders on insulin procurement. As a result, from this date, the agreement remained without an object.

¹⁴ Within the dawn raid carried out by the Competition Council at the headquarters of SC Eli Lilly România SRL, a document entitled "Overview" was discovered in the computer of the general director. This document included a description of the situation on the insulin market before the 2003 national, a presentation of the terms of the Diabetes National Programme, 4 alternative scenarios on the participation of Eli Lilly's distributors at the 2003 National Tender, as well as Eli Lilly's recommendation in this respect, namely its preferred scenario.

Prin acțiunea introductivă de instanță, reclamanta Eli Lilly Export SA în contradictoriu cu Consiliul Concurenței a solicitat instanței ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună anularea Deciziei nr.15/2008, precum și a actelor administrative ce au stat la baza emiterii Deciziei, cu consecința exonerării de plata amenzii aplicate în cuantum de 3.823.710,36 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat nulitatea deciziei atacate, susținând, printre altele, că aceasta a fost pronunțată cu încălcarea dispozițiilor legale imperative privitoare la termenul de prescripție și la momentul inițierii pretensei înțelegeri anticoncurențiale, moment ce nu este determinat în cuprinsul deciziei. În ceea ce privește excepția prescripției dreptului de a aplica sancțiunea, reclamanta a susținut că termenul de prescripție era de 6 luni, adică cel prevăzut de O.G. nr.2/2001, iar nu termenul de 5 ani, prevăzut de art. 58 din Legea nr. 21/1996, republicată. În opinia reclamantei, pârâțul a inițiat investigația la 7 iulie 2005, după aproape 2 ani de când a încetat presupusa faptă anticoncurențială, iar la momentul săvârșirii faptei, conform celor susținute de reclamantă, nu era prevăzut un termen de prescripție în legea concurenței.

Reclamanta a susținut și nulitatea Deciziei în raport cu nedeterminarea momentului inițierii pretensei înțelegeri anticoncurențiale, respectiv nedeterminarea datei de începere a presupusei contravenții și datei încetării ei, potrivit prevederilor art.16 și 17 din O.G. nr.2/2001.

Pe fondul cauzei, reclamanta a invocat netemeinicia deciziei întrucât nu a existat nici o înțelegere concertată între Eli Lilly și distribuitorii săi, piața relevantă a fost eronat definită și astfel sancțiunea aplicată a fost individualizată în mod greșit.

În esență, reclamanta susține că pârâțul s-a bazat pe simple presupuneri și probe neconcludente ce nu fac dovada existenței unei înțelegeri între Eli Lilly și cei trei distribuitori conform standardelor impuse în această materie, iar documentul intern intitulat „Overview” nu produce nici un fel de efecte juridice, întrucât directorul general al reprezentanței în România a subscris Eli Lilly, în al cărui calculator a fost descoperit acesta, nu avea calitatea de reprezentant legal, neputând angaja reclamanta nici pe piața internă, nici pe o altă piață, deoarece reprezentanța nu-și poate asuma drepturi și obligații de natură comercială în sensul Legii nr.31/1991 republicată, neputând încheia contracte și neputând stabili și impune comportamentul pe piață al societății mamă.

Prin întâmpinare, Consiliul Concurenței și-a exprimat poziția procesuală în sensul legalității și temeiniciei Deciziei nr.15/2008, solicitând respingerea acțiunii formulate de reclamantă ca nefondată.

Instanța a apreciat că excepțiile invocate sunt excepții de fond, a căror dezlegare necesită calificarea faptei anticoncurențiale, pentru a se dovedi dacă aceasta a fost continuă ori instantanee, când a început și când a încetat.

Soluționând cauza, Curtea de Apel București a constatat că excepția prescripției dreptului de a aplica sancțiunea este nefondată.

În acest sens, examinând susținerile formulate, precum și înscrisurile din dosar, Curtea a constatat că între producătorul Eli Lilly și cei trei distribuitori a existat o înțelegere și că aceasta a avut ca scop împărțirea pieței prin împărțirea portofoliului de produse pentru diabet ale Eli Lilly Export SA. S-a reținut că latura obiectivă a contravenției săvârșite s-a manifestat prin acțiuni și inacțiuni destinate unui scop final și care s-au întins pe un interval dat, respectiv de la momentul inițierii înțelegerii, în aprilie/mai 2003, dată prealabilă Licităției naționale din 2003 organizată de MSP, și până la 20 mai 2005, data încetării ei, când au survenit modificări ale anexei B la contractele de distribuție.

Eli Lilly Export SA contested in court the conclusions of the Competition Council and requested the annulment of Decision no.15/2008 of the competition authority, of the administrative acts grounding this decision, and of the fine of 3,823,710.36 Lei.

Eli Lilly Export SA invoked the nullity of the contested decision mainly because it did not taken into account the legal provisions on prescription and it did not established the starting moment of the alleged anticompetitive agreement. As regards the prescription of the right of applying fines for contraventions, Eli Lilly Export SA stated that the prescription term was of 6 months – as provided for by G.O. no.2/2001 – and not of 5 years – as provided for by art.58 of Competition Law no.21/1996, republished. In the undertaking's opinion, the Competition Council initiated the investigation on the 7th July 2005, after almost 2 years the alleged anticompetitive agreement ended, and that, at the time the deed was implemented, the Competition Law did not provided for any prescription term.

Eli Lilly Export SA also invoked the nullity of the Decision, because it did not determined the starting moment of the alleged anticompetitive agreement, namely the starting date of the alleged contravention, according to art.16 and 17 of G.O. no.2/2001.

Eli Lilly Export SA argued that the decision had no grounds since there was no concerted agreement between Eli Lilly and its distributors, the relevant market was defined wrongly and, as a result, the fine was individualised incorrectly.

In a nutshell, Eli Lilly Export SA sustained that the Competition Council used simple assumptions and unconvincing evidences which can not prove in a reasonable manner the existence of an agreement between Eli Lilly and the three distributors. Moreover, the document entitled "Overview" does not produce legal effects because the General Director of the Romanian representation of Eli Lilly have no legal quality for engaging the undertaking on the Romanian market or on other market – a commercial representation cannot assumed commercial rights and obligations for the mother undertaking, in the sense of Law no.31/1991 republished, thus being unable to conclude contracts or establish and impose the market behaviour of the mother undertaking.

The Competition Council sustained in front of the court that Decision no.15/2008 is legal and well-grounded and requested the rejection of Eli Lilly's legal action, given that it had no grounds.

The court appreciated that the invoked exceptions require the categorisation of the anticompetitive deed so as to decide if it was instantaneous or continuous, namely when it started and when it ended.

The Bucharest Court of Appeal decided that the exception of the prescription of the right to apply sanctions was not grounded.

By examining the arguments of the parties and the presented evidences, the court concluded that Eli Lilly and its three distributors were involved in a market allocation agreement by assigning Eli Lilly's portfolio of diabetes products. The court concluded that the contravention was continuous – it started with the beginning of the agreement, prior to the 2003 National Tender, in April/May 2003, and ended on the 20th of May 2005, when Annex B of the distribution agreements were modified – and it was implemented through actions and inactions with a certain aim.

Prin urmare, instanța a apreciat că susținerea reclamantei, conform căreia contravenția este una simplă, instantanee, nu se confirmă, întrucât aceasta nu a încetat la data Licităției naționale din 2003, înțelegerea continuând să-și producă efectele și ulterior, până la 20 mai 2005. În această împrejurare instanța a considerat că în cauză este incidentă Legea nr. 21/1996 modificată prin O.U.G. nr.121/2003, prin care au fost introduse termene speciale de prescripție a dreptului de a aplica sancțiuni contravenționale pentru încălcarea prevederilor legii concurenței, iar dreptul de aplicare a sancțiunii nu era prescris la data emiterii deciziei atacate.

Pe fondul cauzei, instanța a constatat neîntemeiată acțiunea reclamantei. Instanța a apreciat că fapta pentru care a fost sancționată reclamanta a avut caracter continuu, întinzându-se pe durata aprilie/mai 2003-20 mai 2005.

Printre altele, instanța a reținut că dovada certă că în cauză a existat o înțelegere de împărțire a pieței este documentul intitulat „*Overview*” descoperit de pârât în calculatorul șefului reprezentanței Eli Lilly în România. Instanța a apreciat că reprezentanța economică nu desfășoară activități economice, dar sprijină activitatea de comerț exterior, în speță a firmei din Elveția, prin acțiuni de promovare și urmărire derulare a contractelor încheiate.

Prin urmare, instanța a apreciat că acestui înscris i se atribuie forța probantă, cu atât mai mult cu cât din formulările acestuia rezultă că a fost întocmit de către firma Eli Lilly Export SA și nu de reprezentanță, iar documentul elaborat conținea strategia pe care producătorul Eli Lilly o avea în vedere în privința distribuției produselor sale.

Forța probantă a înscrisului a fost apreciată de instanță ca fiind sporită prin însăși conduita Directorului General al reprezentanței Eli Lilly la momentul inspecției efectuate la sediul acesteia, când cu ocazia fotocopierii, paginile în care erau prezentate scenariile alternative și se preciza scenariul preferat au fost sustrate și înlocuite cu alte pagini, iar ulterior, după aplicarea unei sancțiuni cu amendă contravențională, reprezentanții Eli Lilly România au pus la dispoziția Consiliului Concurenței varianta originală a documentului.

Instanța de fond a reținut și faptul că doar prin conținutul său, documentul intitulat „*Overview*” nu probează și încheierea unui acord între Eli Lilly și fiecare dintre cei trei distribuitori. Însă instanța a apreciat că acest document, alăturat altor înscrisuri (cum ar fi: răspunsurile Eli Lilly și ale distribuitorilor la întrebările Consiliului Concurenței) și unor acțiuni, precum modalitatea concretă în care s-a procedat în cadrul licitației, acordarea către cei 3 distribuitori a autorizației de participare la licitație, finalizarea licitației prin negociere directă, comportamentul părților în cadrul licitației descentralizate, face dovadă ca probă indirectă a acordului de voință dintre producător și cei 3 distribuitori, în sensul împărțirii portofoliului de produse pentru diabet.

Împotriva sentinței pronunțate de Curtea de Apel București, Eli Lilly Export SA a formulat recurs, acesta aflându-se în prezent pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția de contencios administrativ și fiscal.

As a result, the court disagreed with Eli Lilly's argumentation according to which the contravention was simple and instantaneous, because it did not started at the beginning of the 2003 National Tender and because it continued to have effects after the 20th of May 2005. Taking into account the abovementioned reasons, the court concluded that, in this case, Competition Law no.21/1996 amended by G.E.O no.121/2003 is applicable. In this form, Competition Law no.21/1996 provided special prescription terms in respect to the right of applying fines for the contraventions related to the infringement of the competition law; at the time the Competition Council's decision has been issued, the right of applying fines for contraventions was not prescribed.

In respect to the nature of the practice, the court concluded that the legal contestation of the undertaking had no grounds and stated that the practice was continuous, between April/May 2003 and the 20th of May 2005.

The court appreciated that the market allocation agreement was clearly proved by the „*Overview*” document discovered in the computer of the head of the Eli Lilly's representation in Romania. The Bucharest Court of Appeal stated that an economic representation is not carrying out economic activities but it supports the foreign trade of the mother undertaking by promoting and monitoring the concluded contracts.

As a result, the court concluded that this document represents a solid evidence, especially since it shows it was created by Eli Lilly Export SA and not by its representation and it illustrated Eli Lilly's envisaged strategy for distributing its products.

The court considered this evidence as being relevant, if it is correlated with the behaviour of Eli Lilly's General Director within the dawn raid, when he invoked that the pertinent copied pages of the document were replaced. After a fine was applied to the undertaking, the representatives of Eli Lilly România submitted the original document to the Competition Council.

The Bucharest Court of Appeal also stated that the „*Overview*” document does not nu prove the actual conclusion of an agreement between Eli Lilly and the three distributors. However, the court appreciated that this document, alongside other written evidences (such as, Eli Lilly's and its distributors' responses to the questions of the Competition Council) and certain actions, such as the manner of participating within the tender – the 3 distributors received from the undertaking the authorisations for participating in the tender, the conclusion of the tender through direct negotiation, the behaviours of the parties within the decentralised tender – prove indirectly the consensus of the producer and its 3 distributors on assigning the portfolio of diabetes products.

Eli Lilly Export SA contested the decision of the Bucharest Court of Appeal. At this moment, the litigation is being judged by the High Court of Cassation and Justice, the Fiscal and Administrative Contentious Section.

Capitolul II.

AJUTORUL DE STAT – OBLIGAȚII ASUMATE ȘI REALIZĂRI ALE ANULUI 2009

2.1. Monitorizarea și raportarea ajutoarelor de stat

Pe parcursul anului 2009, activitatea Consiliului Concurenței în domeniul ajutorului de stat a fost subsumată respectării obligațiilor ce revin în calitate de stat membru, precum și de îndeplinire a atribuțiilor specifice dobândite de autoritatea de concurență după momentul 1 ianuarie 2007. În acest sens, Consiliul Concurenței a încurajat colaborarea dintre instituții în vederea elaborării proiectelor de scheme de ajutor de stat. Ulterior, instituțiile implicate au transmis Consiliului Concurenței formele finale ale acestor proiecte pentru avizare, certificându-se astfel conformitatea cu prevederile comunitare în domeniu.

a) Raportări realizate conform obligațiilor asumate odată cu aderarea României la Uniunea Europeană sau la solicitarea Comisiei Europene

În anul 2009, Consiliul Concurenței a elaborat și transmis executivului european, în conformitate cu prevederile Tratatului sau la solicitarea Comisiei Europene, următoarele rapoarte:

- Situația privind ajutoarele de stat existente;
- Rapoarte semestriale privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate beneficiarilor din sectorul autovehicule și care își desfășoară activitatea în zonele defavorizate și în zonele libere;
- Raportul privind monitorizarea ajutoarelor de stat acordate agenților economici care își desfășoară activitatea în zonele libere;
- Raportul privind îndeplinirea condițiilor de acordare a ajutoarelor de stat în zonele defavorizate și măsurile luate pentru cazurile de nerespectare a criteriilor de acordare;
- Situația ajutoarelor de stat pentru cercetare – dezvoltare - inovare.

La solicitarea Comisiei Europene, Consiliul Concurenței a întocmit Situația ajutoarelor de stat cu obiectiv cercetare - dezvoltare - inovare, conform prevederilor *Cadrului comunitar pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare*. Această situație a fost întocmită pe baza raportărilor transmise de furnizor (Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică) și cuprinde date și informații detaliate aferente anului 2008, la nivelul fiecărui beneficiar și a fiecărui proiect finanțat, prezentând cuantumul ajutorului de stat, precum și intensitatea acestuia. Informațiile se referă la schema de ajutor de stat nr. N 542/2007- Finanțarea proiectelor CD&I conform Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare, autorizată anterior de Comisia Europeană.

Chapter II.

STATE AID – ASSUMED COMMITMENTS AND ACHIEVEMENTS IN 2009

2.1. State aid monitoring and reporting

In 2009, the activity of the Competition Council on State aid was subsumed to the general actions designed to ensure the fulfilment of Romania's commitments as EU Member State, as well as to implement the specific attributions acquired by the competition authority after the 1st of January 2007. In this respect, the Competition Council encouraged the cooperation between institutions for elaborating the initial draft State aid scheme. After this moment, the involved institutions submitted to the Competition Council the final forms of the draft State aid measures in for receiving the formal opinion of the competition authority, thus certifying the conformity with the specific provisions in the field.

a) Reports based on the commitments assumed starting with Romania's EU accession or requested by the European Commission

In 2009, based on the provisions of the EU Accession Treaty or at the request of the European Commission, the Competition Council drafted and transmitted to the European Commission the following reports:

- The situation on existing State aids;
- Biannually reports on the monitoring of the State aids granted for the beneficiaries in the motor vehicle sector which are operating in deprived areas and free zones;
- The Report on the monitoring of the State aids granted to undertakings operating in free zones;
- The Report on the fulfilment of the granting conditions of the State aids in deprived area and on the measures taken in nonobservance cases;
- The Situation of the State aids for Research - Development - Innovation.

At the request of the European Commission, the Competition Council drafted The Situation of the State aids for Research - Development - Innovation, according to the provisions of the *Community framework for the State aids for research - development - innovation*. This situation was drafted based on the reports transmitted by the State aid suppliers (National Authority for Scientific Research) and includes detailed data and information for 2008, for each beneficiary and each financed project, and presents the State aid quantum and intensity. The information is related to the State aid scheme no. N 542/2007- Financing the CD&I Projects, according to the National Plan for Research, Development and Innovation, previously authorised by the European Commission.

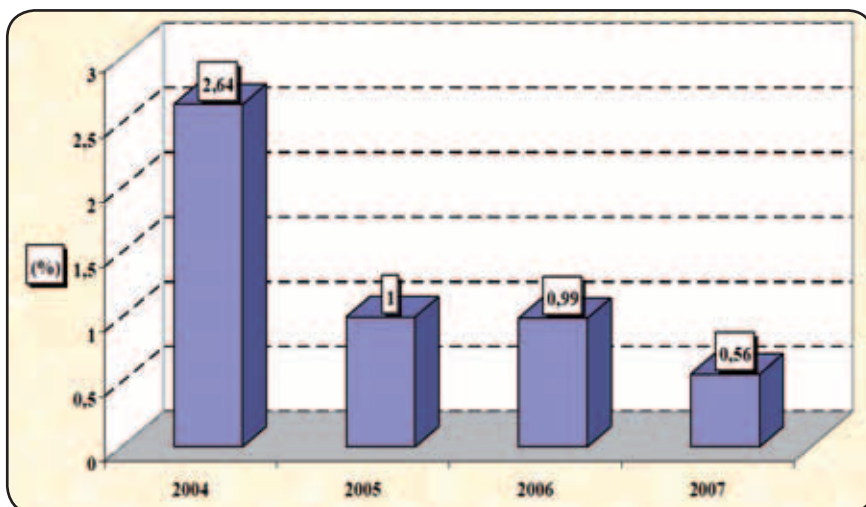
b) Raportări realizate conform legislației naționale în vigoare

În cursul anului 2009, Consiliul Concurenței a elaborat **Raportul ajutoarelor de stat acordate în România în perioada 2005-2007**, în conformitate cu prevederile art. 19 din *O.U.G. nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007.

Documentul (publicat în Monitorul Oficial al României nr. 593/27.08.2009) cuprinde o analiză a tuturor ajutoarelor de stat acordate în România în perioada 2005-2007, inclusiv ajutoarele *de minimis*, fiind elaborat pe baza datelor și informațiilor transmise de către toți furnizorii de ajutor de stat din țară, autorități publice centrale și locale.

Raportul relevă faptul că, în perioada 2004-2007, ajutorul de stat național a avut o *tendință de scădere continuă (Graficul nr. 3)*, cu 2,08 puncte procentuale respectiv de la 2,64% (2004) la 0,56% (2007).

Graficul nr. 3. Evoluția ponderii ajutorului de stat național în PIB în perioada 2004-2007

În ultimii doi ani ai analizei a fost atins obiectivul comunitar de situare a *ajutorului de stat național sub 1% din PIB*. De asemenea, se constată că volumul ajutorului de stat acordat în anul 2007 reprezintă *un sfert* din nivelul anului 2004 (24,7%).

Nivelul ridicat înregistrat în anul 2004 s-a datorat, în special, intensificării procesului de restructurare și privatizare a companiilor cu capital majoritar de stat, precum și faptului că a fost ultimul an în care industria siderurgică din România a primit ajutoare de stat. În ceea ce privește anul 2006, explicația nivelului ridicat al ajutorului de stat față de nivelul anului 2007 rezidă și din faptul că a fost ultimul an în care măsurile de ajutor de stat au mai putut fi autorizate de către Consiliul Concurenței.

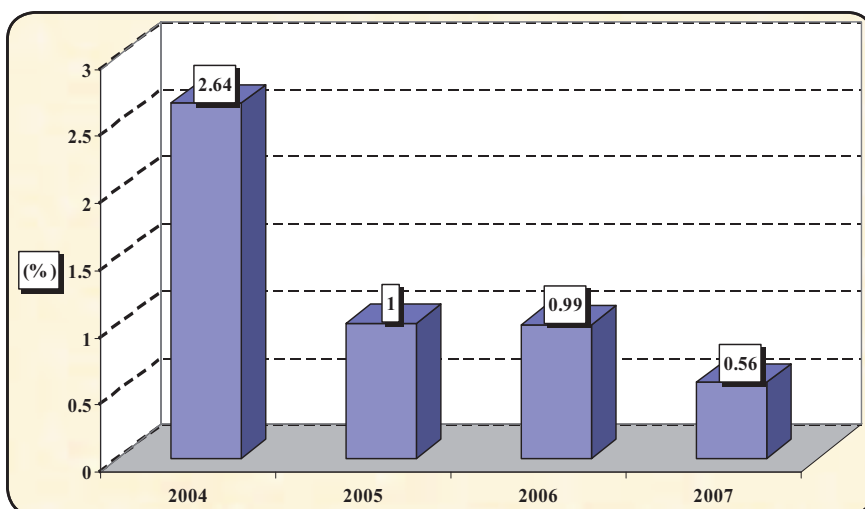
b) Reports according to the national legislation in force

In 2009, the Competition Council drafted the **Report on the State aids granted in Romania during 2005-2007**, based on art. 19 din *G.E.O. no.117/2006 on the national State aid procedures*, approved with amendments and completions by Law no.137/2007.

The document (published in the Official Gazette of Romania no.593/27.08.2009) presents an analysis of all State aids granted in Romania during 2005-2007, including the *de minimis* aids. The report is drafted based on the data and information transmitted by all the Romanian State aid suppliers - central and local public authorities.

The report concludes that, during 2004-2007, the National State Aid had a *continuing descending trend (Graph no.3)* of 2.08 percentage points, namely from 2.64% (2004) to 0.56% (2007).

Graph no.3. Evolution of the weight of the National State Aid in GDP during 2004-2007

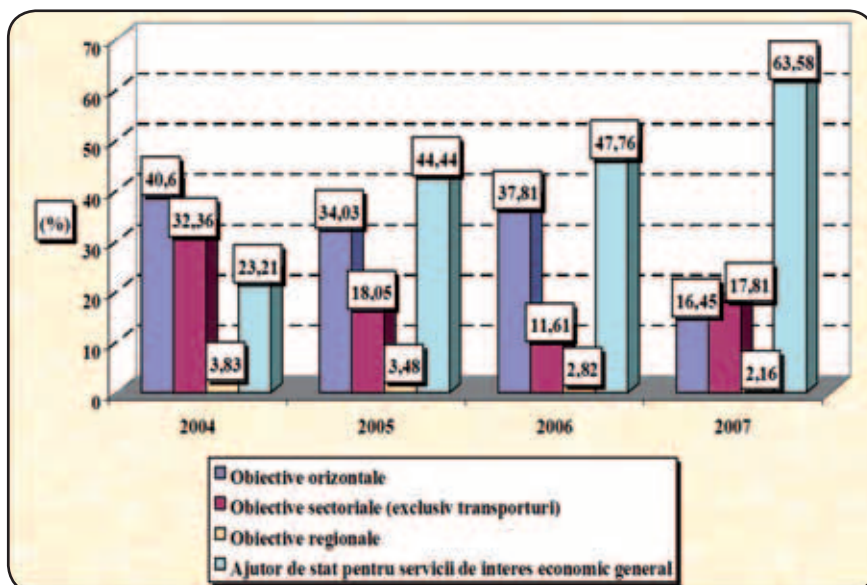

In the last two years, the Community objective of reaching a *weigh of the National State Aid in the GDP below 1%* was achieved. In addition, another important conclusion is that the volume of the State aid granted in 2007 represents a *quarter* from the volume of the State aid granted in 2004 (24.7%).

The higher level recorded in 2004 was due mainly to the intensification of the restructuring and privatization of the companies with major State-owned capital, as well as to the fact that it was the last year when the iron industry in Romania benefited from State aids. As regards the higher level reached in 2006 compared to 2007, a relevant factor was that 2006 was the last year when the individual State aids and the State aid schemes could have been authorized at national level by the Competition Council.

Din perspectiva obiectivelor, raportul ajutoarelor de stat a pus în evidență următoarele concluzii (**Graficul nr. 4**):

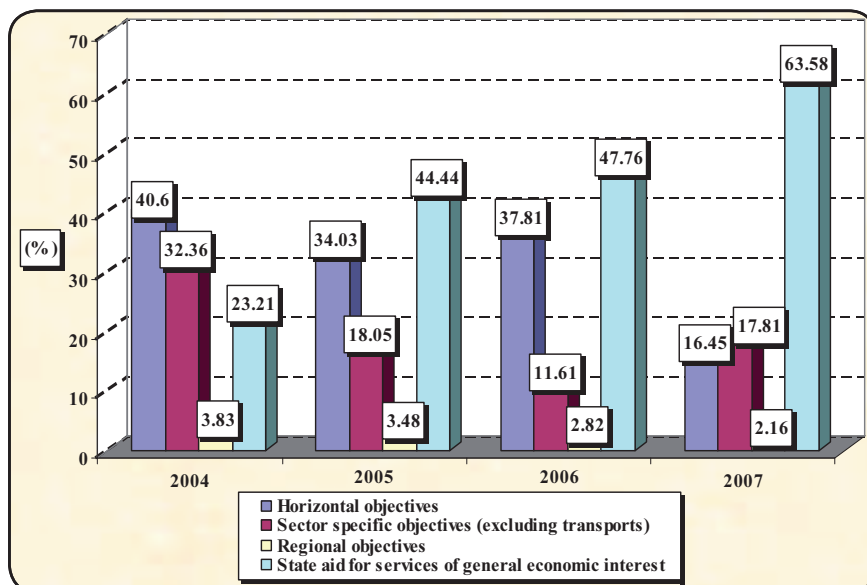
Graficul nr. 4. Evoluția structurii ajutorului de stat național ca procent din PIB/obiectiv, în perioada 2004-2007

- Ponderea ajutoarelor de stat acordate pentru realizarea unor *servicii de interes economic general* a înregistrat cea mai mare valoare în anul 2007, acest lucru datorându-se investițiilor realizate de către autoritățile administrației publice locale, cât și subvențiilor acordate în domeniu (energie termică, apă-canal), care au crescut de la an la an;
- Ajutoarele de stat acordate pentru *obiective orizontale* au înregistrat în anul 2007 o pondere scăzută de 16,45%, ca rezultat al diminuării ajutoarelor de salvare - restructurare (ce implicau un grad mai mare în distorsionarea concurenței), precum și a faptului că cea mai mare parte a ajutoarelor de stat pentru întreprinderi mici și mijlocii au fost acordate sub forma unor ajutoare *de minimis*, ajutoare mai facil de obținut de către agenții economici;
- Ajutoarele de stat acordate pentru *obiective sectoriale*, sensibile din punct de vedere concurențial s-au înscris pe o pantă descendentă, fiind în concordanță cu politica comunitară în domeniu;
- Ponderea în ajutorul de stat național a ajutoarelor de stat pentru *dezvoltare regională* a înregistrat o scădere continuă, explicată, în principal, de numărul tot mai mic al agenților economici care pot beneficia de facilități fiscale în zone defavorizate, de atingerrea intensității maxime sau de expirarea perioadei de existență a zonelor defavorizate.

The report has the following conclusions concerning the State aid objectives (Graph no.4):

Graph no.4. Evolution of the National State Aid's structure as percentage in GDP/objective during 2004-2007

- The State aids for *services of general economic interest* registered the lowest value in 2007. This is explained by the investments made by the local public administrations and by the subsidies granted in this field (heating energy, water and sewer), which increased year by year;
- In 2007, the State aids for *horizontal objectives* reached a low value of 16.45% because the State aids for rescuing and restructuring the firms in difficulty and for job creation reduced. The large part of the aids for SMEs were granted as *de minimis* aids, much easier to obtain by the undertakings;
- The State aids for *sector-specific objectives*, sensible from the competition perspective, followed a decreasing trend, thus being in accordance with the EU policy in the field;
- The weight of the State aids for *regional development* in the GDP registered a continuous reduction, explained mainly by the increasingly lower number of undertakings which can benefit from fiscal facilities within the deprived area, as they are attaining the maximum admitted State aid intensity or as the existence of the deprived areas is expiring.

În cursul anului 2009, Consiliul Concurenței a elaborat și **Raportul privind monitorizarea ajutoarelor de salvare-restructurare acordate firmelor în dificultate**. Acest raport cuprinde date și informații referitoare la modul de implementare a programelor de restructurare încheiate în perioada 2007 – 2008, precum și o trecere în revistă a stadiului de realizare a programelor de restructurare cu termen de finalizare în anul 2009. Scopul acestuia a fost de a evalua modalitatea de implementare a măsurilor prevăzute în planurile de restructurare ce au stat la baza autorizării ajutoarelor de stat, evoluția economico-financiară a celor 62 de societăți beneficiare analizate, precum și măsurile ce trebuie luate pentru societățile care nu au implementat planurile respective.

Din punct de vedere al **recuperărilor/rambursărilor de ajutoare de stat ilegale**, suma totală recuperată de către furnizorii de ajutor de stat în cursul anului 2009 a fost de **15.021,00 lei**, iar valoarea totală cumulată a recuperărilor efectuate în perioada 2005 – 2009 a fost de **256.742.945,81 lei**.

2.2. Avizarea proiectelor de măsuri de ajutor de stat

Potrivit dispozițiilor art.8 alin.1 din *O.U.G. nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007, Consiliul Concurenței emite aviz privind conformitatea, corectitudinea și îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația comunitară în domeniu pentru măsurile de ajutor de stat acordate în România. Avizele privesc atât măsurile de ajutor de stat exceptate de la obligația notificării (informări), cât și ajutoarele de stat ce trebuie notificate la Comisia Europeană.

În cursul anului 2009, au fost emise **13 avize** privind *2 informări* și *11 notificări* de măsuri de ajutor de stat.

a) Avize referitoare la informări privind ajutoare de stat

- Informare privind schema de ajutor de stat pentru ocuparea forței de muncă denumită *Bani pentru completarea echipei*;
- Informare privind schema de ajutor de stat pentru formare profesională generală și specifică denumită *Bani pentru formare profesională*.

b) Avize referitoare la notificări de ajutoare de stat

- Notificare privind schema de ajutor de stat pentru salvarea agenților economici din portofoliul Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului și al Ministerului Economiei, în vederea depășirii efectelor crizei economico-financiare mondiale;
- Notificare privind schema de ajutor de stat destinată facilitării accesului la finanțare în actuala perioadă de criză economică și financiară, constând în garanții de stat acordate IMM-urilor și întreprinderilor mari;
- Notificare privind schema de ajutor de stat pentru restructurarea agenților economici din portofoliul Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului și al Ministerului Economiei, în vederea depășirii efectelor crizei economico-financiare mondiale;

In 2009, the Competition Council also drafted the **Report on the monitoring of the State aid for rescuing and restructuring firms in difficulty**. This report presents data and information on the implementation manner of the restructuring programmes finalized during 2007 – 2008, and a review of the restructuring programme which will end in 2009. The aim was to evaluate the implementation of the measures provided for by the restructuring plans, which grounded the authorisation of the State aids, the economic and financial evolution of the 62 de beneficiary undertakings which were analysed, as well as the measures to be taken for the undertakings which did not implemented the respective planes.

As regards the **recovery/reimbursement of unlawful State aids**, the total sum recovered from the State aid suppliers in 2009 was of **15,021.00 Lei**, and the aggregated value of the recoveries during 2005 – 2009 was of **256,742,945.81 lei**.

2.2. Formal opinions on the draft State aid measures

According to art.8(1) of *G.E.O. no.117/2006 on the national State aid procedures*, approved with amendments and completions by Law no.137/2007, the Competition Council issues formal opinions on the State aid measures granted in Romania, as regards the conformity, the accuracy and the observance of the obligations provided for by the Community legislation in the field. The formal opinions envisage the measures exempted from the notification (information sheets), as well as the State aids which must be notified to the European Commission.

In 2009, **13 formal opinions** were issued concerning *2 information sheets* and *11 notifications* of State aid measures.

a) Formal opinions on State aid information sheets

- Information Sheet on the State aid scheme for employment, entitled *Money for recruitment*;
- Information Sheet on the State aid scheme for general and specific training, entitled *Money for training*.

b) Formal opinions on State aid notifications

- Notification of the State aid scheme aimed to rescue the undertakings within the portfolio of the Authority for State Assets Recovery and the Ministry of Economy, in order to surpass the effects of the world economic financial crisis;
- Notification regarding the State aid scheme aimed to facilitate the access to finance, in the current economic and financial crisis, consisting in State guarantees granted to the SMEs and large enterprises;
- Notification of the State aid scheme regarding the restructuring of the undertakings within the portfolio of the Authority for State Assets Recovery and the Ministry of Economy with the aim to outrun the effects of the world financial economic crisis;

- Notificare privind schema de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă;
- Notificare privind măsurile de sprijin ce se intenționează a se acorda S.C. Oltchim S.A. Râmnicu Vâlcea în ceea ce privește strategia de dezvoltare a societății pentru perioada 2009-2012, în vederea pregătirii sale pentru privatizare;
- Notificare privind măsura de sprijin ce se intenționează a se acorda S.C. Ford S.A. Craiova;
- Notificare privind schema de ajutor de stat *Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale*;
- Notificare privind schema de ajutor de stat *Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice și gazelor naturale, precum și pentru interconectarea rețelelor naționale de transport al energiei electrice și gazelor naturale, cu rețelele europene*;
- Notificare privind schema de ajutor de stat *Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole*;
- Notificare privind schema cadru național temporară de acordare de ajutor de stat pentru sprijinirea societăților afectate de actuala criză economică și financiară;
- Notificare privind măsura de sprijin ce se intenționează a se acorda FORD România.

După avizare, Consiliul Concurenței a transmis notificările de ajutoare stat la Comisia Europeană prin Sistemul Interactiv de Notificare a Ajutoarelor de Stat (SANI).

Pentru a asigura respectarea strictă a regulilor în domeniu, proiectele de măsuri ce pot intra sub incidența regulilor de ajutor de stat au făcut obiectul unor mecanisme de lucru, în cadrul cărora Consiliul Concurenței a jucat un rol central pe parcursul anului 2009, după cum urmează:

- acordarea de asistență de specialitate furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat (circa 150 reuniuni de lucru și peste 300 scrisori de clarificarea diverselor aspecte în domeniu);
- participarea în cadrul comitetelor de monitorizare a programelor operaționale (PO Dezvoltare Regională, PO Competitivitate Economică, PO Dezvoltarea Resurselor Umane, PO Mediu, PO Transport);
- mecanismul de pre-consultare cu experții Comisiei Europene în domeniul privatizărilor;
- mecanismul de pre-notificare a ajutoarelor de stat la Comisia Europeană;
- mecanismul de notificare la Comisia Europeană (SANI).

- Notification regarding the support scheme for the promotion of high efficiency cogeneration based on the demand of useful thermal energy;
- Notification of the support measures intended to be granted to SC Oltchim SA Râmnicu Vâlcea as concerns the development strategy of the undertaking for the period 2009-2012 in order to prepare it for privatization;
- Notification of the support measure intended to be granted to S.C. Ford S.A. Craiova;
- Notification of the State aid scheme *Support of the investments for the extension and modernizing of the delivery networks of electricity and natural gas*;
- Notification of the State aid scheme *Supporting the investments for extending and modernizing the transport networks for electricity and natural gas, as well as for inter-connecting the national transport networks for electricity and natural gas to the European networks*;
- Notification of the State aid scheme *Stimulating regional development by making investments for the processing of agricultural and forestry products in order to obtain non-agricultural products*;
- Notification of the Temporary National Framework Scheme for granting State aid in order to support the undertakings affected by the present economic and financial crisis;
- Notification regarding the State aid measure to be granted to Ford Romania.

After giving its formal opinions, the Competition Council transmitted the State aid notifications to the European Commission through the State Aid Notification Interactive system (SANI).

For ensuring a strict observance of the specific rules, the draft measures potentially falling under the incidence of the State aid rules were the subject of certain working mechanisms, where the Competition Council played a central role in 2009:

- granting specialized assistance for the State aid suppliers and beneficiaries (around 150 working reunions and over 300 letters of clarification on specific issues);
- participation within the Monitoring Committees of the Operational Programmes (Regional Development OP, Economic Competitiveness OP, Human Resources Development OP, Environment OP, Transport OP);
- the pre-consultation mechanism on privatisations with the experts of the European Commission;
- the State aid pre-notification mechanism at the European Commission;
- the notification mechanism at the European Commission (SANI).

2.3. Programul ReNAS (Rețeaua Națională de Ajutor de Stat)

Programul are ca scop crearea unui *colectiv de lucru* la nivel național, care să grupeze experții în ajutor de stat din cadrul Consiliului Concurenței și pe cei angajați în cadrul instituțiilor furnizoare de ajutor de stat, în scopul întăririi colaborării dintre aceștia.

Programul ReNAS urmărește și acordarea de asistență tehnică permanentă, la nivel informal, instituțiilor cu atribuții în implementarea ajutoarelor de stat din România. Programul a fost creat pe o bază multianuală, demarând efectiv în a doua parte a anului 2008. Finalizarea Programului este programată pentru data de 31 decembrie 2010.

Din punct de vedere funcțional, programul ReNAS este împărțit în următoarele 4 proiecte:

a) Proiectul „Aplicația Informatică ReNAS” (AI ReNAS)

AI ReNAS presupune realizarea, în colaborare cu un dezvoltator specializat, a două componente informatice:

- *un site*, conceput pentru a pune la dispoziția oricărei persoane sau instituții potențial interesate legislație, cazuistică și informații relevante referitoare la problematica ajutorului de stat;
- *o aplicație informatică interactivă*, care să permită colaborarea specialiștilor Consiliului Concurenței cu experții în domeniul ajutorului de stat din cadrul instituțiilor furnizoare.

Site-ul și aplicația sunt concepute a funcționa împreună, în paralel cu site-ul Consiliului Concurenței. În cadrul acestui proiect, pe parcursul anului 2009:

- a fost finalizată și lansată pagina de web, ocazie cu care a fost organizată și o conferință de lansare a acestui Program; pagina de web este actualizată permanent cu informații relevante în domeniul ajutorului de stat.
- a fost optimizată aplicația informatică interactivă.

Demararea efectivă a activității în cadrul rețelei este programată pentru primul trimestru al anului 2010.

b) Proiectul „Pregătire profesională personal ReNAS” (PROF-AID)

Pentru buna funcționare a ReNAS, proiectul PROF-AID vizează creșterea gradului de pregătire profesională și de conștientizare a riscurilor nerespectării normelor comunitare în materia ajutorului de stat. Segmentul vizat este personalul cu atribuții în domeniul implementării, monitorizării și raportării ajutoarelor de stat, angajat în cadrul instituțiilor furnizoare. Pentru acest segment, sunt derulate sesiuni de formare profesională în domeniul ajutorului de stat.

2.3. The ReNAS Programme (State aid National Network)

The Programme aims to create a *working group* at national level, to cluster State aid experts from the Competition Council and from the State aid granting institutions, in order to strengthen their collaboration.

Another purpose of the ReNAS Programme is to grant permanent technical assistance, at an informal level, to the Romanian institutions having responsibilities in implementing State aids. The Programme was created on a multi-annual base, actually starting in the second part of 2008. The end of the Program is programmed for 31 December 2010.

The ReNAS Programme is divided, from a functional point of view, into 4 projects:

a) The Project “ReNAS interactive software application” (AI ReNAS)

AI ReNAS implies the elaboration, in collaboration with a specialised computer expert, of two software applications:

- *an website*, build up to make available for any potentially interested person or institution the legislation, case law, and relevant information regarding the State aid field;
- *an interactive data processing application*, specially created to allow the collaboration between the Competition Council’s experts and the State aid experts within the granting institutions;

The website and the application are conceived to function together, concomitantly to the Competition Council’s website. In 2009, within this project:

- the website was finalized and officially launched together with the Programme within a conference; the website was updated permanently with relevant State aid information.
- the interactive data processing application was optimized.

The effective activity within the network effective starting of is programmed in the first quarterly of 2010.

b) The Project “Training the ReNAS personnel” (PROF-AID)

For a good functioning of the ReNAS, the PROF-AID Project aims to increase the training level and the acknowledgement of the risk of non-compliance with the Community provisions in the State aid field. The target segment is the personnel from the granting institutions responsible with State aid implementing, monitoring and reporting, by organizing, especially for them, training sessions in the State aid field.

În cadrul evenimentelor organizate în cadrul PROF-AID, inspectorii Consiliului Concurenței prezintă aspecte legale și procedurale proprii ajutorului de stat, modele de scheme și studii de caz și discută probleme specifice cu care aceștia se confruntă în gestionarea facilităților de care au beneficiat sau de care pot beneficia în viitor operatorii economici. Dată fiind necesitatea creșterii gradului de absorbție a fondurilor structurale alocate României de Uniunea Europeană, întâlnirile oferă celor interesați informații referitoare la utilizarea fondurilor structurale, regimul acestora, necesitatea respectării prevederilor din domeniul ajutorului de stat, modalitățile de raportare și control ale acestora.

Creșterea permanentă a nivelului de pregătire profesională a personalului propriu al Consiliului Concurenței reprezintă o altă prioritate a Proiectului PROF-AID. Pentru aceasta, în cadrul Proiectului se derulează sesiuni de pregătire profesională în domeniul ajutorului de stat a personalului propriu al Consiliului Concurenței. Schimbul permanent de informații și expertiză între compartimentele Consiliului Concurenței, implicate în soluționarea problemelor din domeniul ajutorului de stat, este asigurat prin întâlniri intra-departamentale.

În cadrul acestui proiect, în 2009:

- au avut loc *3 sesiuni de pregătire profesională* destinate inspectorilor de concurență din cadrul aparatului teritorial al Consiliului Concurenței;
- au fost organizate *3 întâlniri* cu furnizorii și beneficiarii de ajutor de stat, orientate spre soluționarea problemelor cu care aceștia se confruntă în gestionarea facilităților de care au beneficiat;
- s-au desfășurat *6 întâlniri inter-departamentale* în cadrul Consiliului Concurenței;
- a fost organizată *o activitate de tip „team-building”* pentru persoanele implicate în domeniul ajutorului de stat.

c) Proiectul „Definirea de politici și modalități concrete de acțiune în cadrul ReNAS” (POL-ReNAS)

Organizarea de întâlniri periodice între experții pe probleme de ajutor de stat ai Consiliului Concurenței și omologii lor din instituțiile furnizoare de ajutor de stat constituie unul dintre obiectivele Programului ReNAS.

Aceste întâlniri contribuie la:

- Identificarea priorităților de dezvoltare, precum și a modalităților concrete de acțiune.

Astfel, experții Consiliului Concurenței au colaborat permanent cu furnizorii de ajutor de stat, în vederea identificării celor mai potrivite modalități de abordare a eșecurilor de piață, eliminând astfel, încă din faza incipientă, abordări neconforme cu legislația comunitară în domeniul ajutorului de stat.

During the events organised within PROF-AID, the Competition Council's inspectors present legal and procedural aspects specific to the State aid field, scheme models and case studies and debate the beneficiaries' specific problems raised from the administration of the facilities they received or related to the possibility to benefit in the future of other facilities. Due to the need to increase the absorption rate of the structural funds earmarked for Romania by the European Union, the meetings offer to the interested parties information related to the use of structural funds, their regime, the need to comply with the State aid provisions, their monitoring and control methods.

The continuous increase in the training level of the Competition Council's personnel represents another priority of the PROF-AID Project. Therefore, training sessions in the State aid field are being carried out for the Competition Council's personnel within the Project. The continuous change of information and expertise between the Competition Council's departments dealing with State aid problems is being ensured through intra-departmental meetings.

In 2009, within this project:

- *3 training sessions* were organized for the competition inspectors within the territorial apparatus of the Competition Council;
- *3 meetings* were carried out with the State aid suppliers and beneficiaries, focused on solving the problems encountered in managing the facilities from which they benefited from;
- *6 intra-departmental meetings* were organized within the Competition Council;
- *1 team-building action* was carried out with the persons involved in the field of State aid.

c) The Project „Defining policies and practical proceedings within ReNAS” (POL-ReNAS)

Organizing periodical meetings between the State aid experts from the Competition Council and their counterparts from the State aid grantors constitutes one of the objectives of the ReNAS Programme.

These meetings contribute to the following:

- Identifying the development priorities, as well as the practical action methods.

The Competition Council's experts have the opportunity to collaborate with the State aid grantors, in order to identify the most appropriate ways to deal with market failures, eliminating, this way, from an incipient stage, any approach non-complying with the Community legislation in the State aid field.

- Identificarea unor modalități de sprijin eficiente, ușor și rapid de implementat care, în anumite condiții, nici nu implică elemente de ajutor de stat.
- Elaborarea de politici și implementarea unor măsuri de sprijin de natura ajutorului de stat complexe, ce implică colaborarea mai multor furnizori.

Coordonarea poziției instituțiilor furnizoare implicate s-a realizat, printre altele, prin organizarea de întâlniri multilaterale, mediate de către Consiliul Concurenței.

- Elaborarea, la solicitarea Comisiei Europene, a documentelor de poziție oficiale referitoare la inițiative legislative sau procedurale comunitare în domeniul ajutorului de stat.

Caracterul multidisciplinar al acestor inițiative a necesitat o colaborare activă a Consiliului Concurenței cu instituții implicate direct în elaborarea de strategii în domeniile vizate și în acordarea efectivă a fondurilor naționale și comunitare, puse la dispoziția României sub forma fondurilor structurale.

Pe parcursul anului 2009, în cadrul acestui proiect au fost derulate 5 *întâlniri inter-ministeriale* destinate consolidării colaborării dintre specialiștii în domeniul ajutorului de stat din cadrul Consiliului Concurenței și a instituțiilor furnizoare de ajutor de stat.

d) Proiectul „O nouă cultură a ajutorului de stat în România” (AID ADVOCACY)

Experiența acumulată de inspectorii Consiliului Concurenței demonstrează că, în pofida existenței unui număr relativ important de surse de informare în domeniul ajutorului de stat, atât în România, cât și în Europa, informațiile de specialitate sunt cunoscute de un număr restrâns de specialiști, grupați, în general, la nivel central, în cadrul marilor furnizori de ajutor de stat.

De asemenea, reglementările europene și cazuistica aferentă ajutorului de stat sunt prezentate, de multe ori, într-un limbaj de specialitate greu accesibil persoanelor nespecializate. De aceea, proiectul contribuie la diseminarea pe scară largă a informațiilor și experienței acumulate în domeniul ajutorului de stat la nivelul Consiliului Concurenței, într-o formă cât mai accesibilă personalului implicat în acordarea ajutoarelor de stat.

În anul 2009 au fost realizate următoarele acțiuni importante în cadrul acestui proiect:

- a fost editat și publicat vol. III al culegerii de legislație națională și comunitară în domeniul ajutorului de stat (*Cadrul comunitar și național în domeniul ajutorului de stat*);
- au fost editate 2 ghiduri în domeniul ajutorului de stat (*Rolul instanțelor naționale în domeniul ajutorului de stat* și *Ghidul privind evidențele specifice în domeniul ajutorului de stat*).

- Identifying efficient, easy and swift to implement support methods, which under certain circumstances, do not imply any State aid elements.
- Elaborating policies and implementing certain complex support measures representing State aid, which involve the collaboration between several grantors.

The coordinating of the position of the involved State aid granting institutions was achieved mainly by multi-lateral meetings mediated by the Competition Council.

- Elaborating, at the European Commission's request, official position documents on Community draft laws or procedures in the State aid field.

The multi-field character of those drafts implies the collaboration between the Competition Council and the institutions directly involved in elaborating strategies in the aimed fields and in the actual granting of the national and European funds, made available for Romania as Structural Funds.

In 2009, 5 *Inter-Ministerial* were carried out within this project focused on consolidating the cooperation between the State aid specialists within the Competition Council and State aid suppliers.

d) The Project "A new State aid advocacy in Romania" (AID ADVOCACY)

The experience accumulated by the Competition Council's experts proves that, despite the fact that there is a large number of information sources, as far as the legislation and the case law in the State aid field are concerned, in Romania as well as in Europe, the specialised information are available or known only for a small number of experts, generally grouped at central level, within the large State aid grantors.

At the same time, the European regulations and the case law related to the State aid field are presented, many times, using a specialized terminology difficult to understand by non-experts and make reference to an extensive specialty material difficult to be read by a non-specialist. This is why the Project contributes to a large scale dissemination of the information and the experience accumulated on State aid at the Competition Council's level, in a manner as accessible as possible to the personnel involved in State aid granting.

In 2009, the following important actions were carried out within this project:

- The IIIrd volume of the compendium of national and Community legislation was edited and published ("Community and National Framework on State aid");
- Two guides on State aid were edited ("*The Role of the National Courts in the State Aid Field*" and "Guide on Specific Sheets in the Field of State aid").

2.4. Ajutoare de stat acordate în România în 2009

Ajutoarele de stat constituie măsuri selective de sprijin acordate din fonduri publice anumitor întreprinderi, zone sau activități în vederea atingerii unor obiective specifice, precum serviciile de interes economic general ori reducerea disparităților sau dezechilibrelor socio-economice. Responsabilitatea implementării măsurilor de ajutor de stat autorizate de către Comisia Europeană revine autorităților furnizoare de ajutor de stat. Conform uzantelor în domeniu, notificarea unei măsuri de ajutor de stat presupune bugetarea prealabilă a acesteia.

Astfel, în cursul anului 2009, în România, au fost elaborate *33 măsuri de sprijin* (din fonduri naționale și comunitare) atât în cadrul reglementărilor temporare emise în contextul crizei, cât și în cadrul reglementărilor comunitare obișnuite:

- *7 scheme și o decizie individuală* autorizate de Comisia Europeană: buget de 21.120,14 mil.lei, pentru un număr de 2360 agenți economici ;
- *4 scheme* exceptate de la notificarea către Comisia Europeană: buget de 7016,9 mil.lei, pentru un număr de 5.137 agenți economici;
- *19 scheme de minimis*: buget de 928,55 mil.lei, pentru un număr de 54.089 agenți economici;
- *2 scheme* de servicii de interes economic general: buget 11.077,3 mil.lei, pentru un număr de peste 100 agenți economici .

În contextul crizei economico-financiare, în România s-au implementat:

- o schemă de ajutor de stat, *schema Eximbank* prin care se acordă garanții agenților economici, având un buget de aproximativ 5 mil.euro;
- o schemă prin care s-a creat *cadru național general pentru acordarea de ajutoare de stat în suma de până la 500.000 euro* pentru un agent economic (bugetul schemei este de aproximativ 220 mil. euro) și
- acordarea unei garanții de 320 mil. euro societății Ford, pentru un credit contractat de aceasta pe o perioadă de 5 ani.

În consecință, atingerea obiectivelor asumate prin *Politica în domeniul ajutorului de stat* în noul context creat de statutul României ca membru al Uniunii Europene a presupus definirea priorităților naționale de dezvoltare, având în vedere și prioritățile comunitare. Astfel, în cursul anului 2009 obiectivele de interes major pentru România au fost: **dezvoltarea regională, sprijinirea IMM-urilor, protecția mediului înconjurător, contracararea efectelor crizei economice financiare**, urmate fiind de celelalte obiective asumate la nivel comunitar.

2.4. State aids granted in Romania in 2009

State aids are selective measures granted from public funds for certain enterprises, areas or activities for certain specific objectives, such as for services of general economic interest or for reducing the disparities or the social and economic disequilibrium. The Romanian State aid supplying authorities have the responsibility of implementing the State aids authorised by the European Commission. According to the rules in the field, the notification of a State aid involves the prior budgeting of the respective support measure.

Therefore, in 2009, in Romania *33 support measures* were elaborated (from national and Community funds) based on the temporary regulations adopted within the crisis period, as well as within the common Community regulations:

- *7 schemes* and *one individual decision* authorised by the European Commission: budget of 21,120.14 mil Lei, for 2,360 undertakings;
- *4 schemes* exempted from the notification to the European Commission: budget of 7,016.9 mil Lei, 5,137 for undertakings;
- *19 de minimis schemes*: budget of 928.55 mil Lei, for 54,089 undertakings;
- *2 schemes* concerning services of general economic interest: budget of 11,077.3 mil Lei, for over 100 undertakings.

In the context of the economic and financial crisis, the following measures were implemented in Romania:

- a State aid scheme with a budget of around € 5 mil - *the Eximbank scheme* - by which guarantees were granted for undertakings;
- a scheme creating the *National General Framework for State aids up to € 500.000* per undertaking (the budget of the scheme is around € 220 mil) and
- a guarantee of € 320 mil for a 5 year credit in the favour of Ford.

As a result, the achievement of the objectives assumed through the *State aid policy* in the new context generated by Romania's status of EU Member State involved the prior definition of the national development priorities by taking into account the Community priorities too. Thus, in 2009, the objectives of a major interest for Romania were: **regional development, support for SMEs, environment protection, countervailing the effects of the economic and financial crisis**, followed by the other objective assumed at the Community level.

2.5. Supravegherea relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și a transparenței financiare în cadrul anumitor întreprinderi

În baza prevederilor art. 23 alin.(1) din O.U.G. nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată și modificată prin Legea nr. 137/2007, **Consiliului Concurenței îi revine sarcina de a supraveghea relațiile financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul întreprinderilor beneficiare de drepturi speciale sau exclusive ori cărora li s-a încredințat prestarea unui serviciu de interes economic general.**

În acest scop, Consiliul Concurenței a solicitat autorităților publice să transmită informațiile necesare elaborării raportului privind transparența relațiilor financiare. Din informațiile transmise rezultă că, în conformitate cu prevederile legale, autoritățile publice și întreprinderile publice dețin evidențe ale relațiilor financiare care se desfășoară între ele. Întreprinderile care prestează un serviciu de interes economic general sau beneficiază de drepturi speciale sau exclusive și-au stabilit o structură organizatorică și financiară care să asigure ținerea contabilității separată pe activități.

Pe baza informațiilor primite de la autoritățile publice și întreprinderi, Consiliul Concurenței a întocmit **Raportul privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi pentru anii 2007-2008.**

2.5. Surveillance of the financial relations between public authorities and public undertakings and of the financial transparency within certain undertakings

Based on art.23 (1) of G.E.O. no.117/2006 on the State aid national procedures, approved with amendments by Law no.137/2007, **the Competition Council has the attribution to monitor the financial relations between the public authorities and the public undertakings, as well as the financial transparency within the undertakings benefiting from special or exclusive rights, entrusted to supply services of general economic interest.**

In this respect, the Competition Council requested to the public authorities the necessary data for a report on the transparency of the financial relations. The received information shows that, according to the legal provisions, the public authorities and the public undertakings have distinct evidences concerning the financial relations between them. As undertakings supplying services of general economic interest or which are benefiting from special or exclusive rights have established an organisational and financial structure which allows them to have an accounting system organized on distinct activities.

Based on the data received from the public authorities and public undertakings, the Competition Council drafted the **Report on the transparency of the financial relations between the public authorities and the public undertakings, as well as the financial transparency within certain undertakings for the period 2007-2008.**

Capitolul III. PREVALENȚA LEGISLAȚIEI CONCURENȚEI ASUPRA LEGISLAȚIEI MEDIULUI DE AFACERI

Promovarea legislației concurenței în rândul tuturor factorilor implicați în procesul de elaborare a actelor normative, precum și a importanței respectării acesteia a reprezentat o activitate permanentă a autorității de concurență pe tot parcursul anului 2009. În acest sens, **Consiliul Concurenței a emis un număr de 8 avize, din care 50% cu observații și propuneri de modificare, 9 puncte de vedere și 10 intervenții de modificare a unor acte normative deja în vigoare.**

Participarea unui reprezentant al Consiliului Concurenței la pregătirea ședințelor de Guvern a avut drept scop identificarea eventualelor efecte anticoncurențiale în cadrul actelor normative și a celor mai adecvate modalități pentru a corecta sau elimina aceste efecte.

a) Avize emise pentru proiectele de acte normative

- Aviz referitor la *proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii farmaciei nr. 266/2008*, înaintat de Ministerul Sănătății Publice;
- Aviz referitor la *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de Guvern nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață*, înaintat de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale;
- Aviz referitor la *proiectul de Ordonanță de Urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul feroviar* prin care se preiau modificările aduse de Directiva 2007/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 de modificare a Directivei 2001/14/CE privind alocarea capacităților de infrastructură feroviară și tarifarea utilizării infrastructurii;
- Aviz referitor la *proiectul de Hotărâre de Guvern privind înființarea Companiei Naționale „Aeroporturi București” S.A.* prin fuziunea Companiei Naționale „Aeroportul Internațional Henri Coandă București” S.A. cu Societatea Națională „Aeroportul Internațional București Băneasa- Aurel Vlaicu” S.A.;
- Aviz referitor la *proiectul de Ordonanță de urgență privind comercializarea produselor alimentare* înaintat de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale;
- Aviz referitor la *proiectul de Ordonanță de Urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 19/2006 privind utilizarea plajei Mării Negre și controlul activităților desfășurate pe plajă*;
- Aviz referitor la *proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru atribuirea competenței Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale de a desfășura procedura de licitație deschisă, licitație restrânsă sau negociere cu publicare prealabilă a unui anunț de participare, după caz, în vederea încheierii unui acord cadru ce are ca obiect achiziția dreptului de utilizare de produse software prin*

Chapter III.

PREVALENCE OF THE COMPETITION LEGISLATION OVER THE BUSINESS LEGISLATION

Promoting the legal framework on competition within all the involved factors in the process of elaborating normative acts and of the importance of its compliance was a permanent activity of the competition authority during 2009. In this respect, the Competition Council issued **8 binding opinions, out of which 50% with observations and opinions, 9 points of view and 10 interventions for amending certain normative acts in force.**

The participation of a Competition Council's representative at the preparatory reunions of the Government meetings aimed at identifying the most adequate manner for correcting or eliminating these effects.

a) Binding opinions issued for draft normative acts

- Binding opinion on *the draft Law for amending and completing Pharmacy Law no.266/2008*, submitted by the Ministry of Public Health;
- Binding opinion on *the draft Law for amending and completing Government Ordinance no.99/2000 on the marketing of goods and services*, submitted by the Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development;
- Binding opinion concerning *the draft Emergency Ordinance for the amendment and completion of certain normative acts concerning the railway transports* (the draft normative act is intended to introduce the amendments brought by Directive 2007/58/EC of the European Parliament and Council of 23 October 2007 for amending Directive 2001/14/CE on the allocation of the railway infrastructure capacities and the tariffs for using this infrastructure);
- Binding opinion concerning *the draft Government Decision on the establishment of the National Company "Bucharest Airports" S.A.* by merging the National Company "International Airport Henri Coandă Bucharest" S.A. and the National Company "International Airport Bucharest Băneasa- Aurel Vlaicu" S.A.;
- Binding opinion regarding *the draft Government Emergency Ordinance on the commercialization of food products*, submitted by the Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development;
- Binding opinion on *the draft Government Emergency Ordinance regarding the amendment and completion of Government Emergency Ordinance no.19/2006 on the exploitation of the Black Sea beach and the control of the activities carried out on beaches*;
- Binding opinion on *the draft Government Decision on the entrustment of the Ministry of Communications and Informational Society to carried out an open/ limited tender or negotiation with prior announcement of participation, by case, in order to conclude a framework agreement having as object the acquisition*

închiriere cu opțiune de cumpărare, înaintat de către Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale;

- Aviz referitor la proiectul de *Hotărâre de Guvern privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Bunelor Practici Comerciale*, înaintat de către Ministerul Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Comerțului și Mediului de Afaceri.

b) Puncte de vedere emise de Consiliul Concurenței

- Punct de vedere referitor la *Hotărârea nr.173/27.05.2009 a Consiliului General al Municipiului București* prin care se aprobă *Normele metodologice de aplicare a H.C.G.M.B. nr.252/2008 privind amplasarea în subteran a echipamentelor și rețelelor de comunicații electronice pe teritoriul Municipiului București*;
- Punct de vedere asupra *proiectelor de decizie ale președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații*;
- Punct de vedere referitor la *propunerea Agenției pentru Strategii Guvernamentale de a realiza o campanie de informare publică națională*;
- Punct de vedere transmis Guvernului României, Departamentul pentru Relația cu Parlamentul, referitor la *proiectul de Lege privind întărirea disciplinei contractuale între comercianți și furnizori*;
- Punct de vedere referitor la *proiectul de Hotărâre de Guvern privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea producătorilor de energie electrică și termică din subordinea Ministerului Economiei*;
- Punct de vedere referitor la *proiectul de Ordonanță de Urgență de Guvern pentru modificarea și completarea Legii Gazelor nr. 351/2004*;
- Punct de vedere referitor la prevederile *Hotărârii Guvernului nr. 1.088 din 30 septembrie 2009 pentru modificarea și completarea Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2009*;
- Punct de vedere referitor la prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2008 privind reforma în domeniul sănătății nr. 104/10. 2009*;
- Punct de vedere referitor la proiectul de *Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc*.

c) Intervenții de modificare a unor acte normative în vigoare

- Modificarea prevederilor *Ordonanței de Guvern nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață*;
- Modificarea prevederilor *Legii privind organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar nr.160/1998, republicată*;
- Modificarea legislației în domeniul transportului în regim de taxi și în regim de închiriere, astfel încât să respecte prevederile Legii concurenței;

of the right to use software products through leasing, submitted by the Ministry of Communications and Informational Society;

- Binding opinion on *the draft Government Decision on the organisation and functioning of the National Authority for Consumer Protection and for the Promotion of Good Commercial Practices*, submitted by the Ministry of Small and Medium-sized enterprises, Trade and Business Environment.

b) Points of view issued by the Competition Council

- Point of view concerning *Decision no.173/27.05.2009 of the General Council of Bucharest for the approval of the Methodological norms for the application of the Decision no.252/2008 of the General Council of Bucharest on the underground emplacement of electronic communication equipments and networks in Bucharest;*
- Point of view on the *draft Decisions of the President of the National Authority for Administration and Regulation in Communications;*
- Point of view concerning *the proposal of the Agency for Governmental Strategies on the organisation of a national public information campaign;*
- Point of view transmitted to the Romanian Government, Department for the Relation with the Parliament, concerning *the draft Law on the enhancement of the contractual discipline between retailers and their suppliers;*
- Point of view concerning *the draft Government Decision on the establishment of certain measures for the reorganization of the electrical and heating energy producers subordinated to the Ministry of Economy;*
- Point of view concerning *the draft Government Emergency Ordinance for the amendment and completion of Gas Law no.351/2004;*
- Point of view concerning the provisions of *Government Decision no.1.088 of 30 September 2009 for the amendment and completion of the Framework contract on the conditions for granting medical assistance within the 2009 social health insurances system;*
- Point of view concerning the provisions of *the Government Emergency Ordinance for the amendment and completion of Law no.95/2008 on the reform in the health system no. 104 of 7 October 2009;*
- Point of view concerning *the draft Government Decision on the approval of the Methodological norms for the application of Government Emergency Ordinance no.77-2009 on the organisation and operation of gambling.*

c) Interventions for the amendment of certain anticompetitive normative acts in force

- The amendment of certain provisions of *Government Ordinance no.99/2000 on the marketing of goods and services;*
- The amendment of certain provisions of the *Law on the organization and exertion of the veterinary doctor profession no.160/1998, republished;*
- The amendment of the legislation in the field of taxi and rental transportation, so as to be in accordance with the provisions of the Competition Law;

- Recomandarea adresată Președintelui României în vederea nepromulgării *Legii pentru modificarea și completarea Legii farmaciei nr.266/2008*, deoarece, în actuala sa formă, actul normativ nu respectă condițiile impuse prin avizul autorității române de concurență emis în luna februarie a anului 2009;
- Opinie adresată Primăriei Municipiului București, referitoare la prevederile *proiectului de Norme metodologice de aplicare a H.C.G.M.B. nr.252/2008 privind amplasarea în subteran a echipamentelor și rețelelor de comunicații electronice pe teritoriul Municipiului București*;
- Modificarea *Normelor privind organizarea și efectuarea transporturilor rutiere și a activităților conexe acestora*;
- Modificarea unor prevederi ale *Deciziei de desemnare a Companiei Naționale Poșta Română ca furnizor de serviciu universal*, precum și ale *Deciziei președintelui ANCOM nr.2858/07.08.2007 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea serviciilor poștale*;
- Modificarea unor prevederi ale proiectelor de acte normative cuprinse în *Documentațiile pentru desemnarea unor furnizori de serviciu universal care să pună la dispoziția utilizatorilor finali un serviciu de informații privind abonații și un registru al abonaților* emise de către Autoritatea pentru Reglementare în Comunicații;
- Opinia adresată autorităților locale ale Municipiului Piatra Neamț cu privire la incidența Legii concurenței nr.21/1996, republicată asupra prevederilor *Hotărârii Consiliului Local nr.228/2005 referitoare la obligația de amplasare în subteran a echipamentelor și rețelelor de comunicații electronice*;
- Opinia adresată Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale cu privire la *proiectul de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Strategiei privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră și implementarea serviciilor multimedia digitale la nivel național*.

Având în vedere gradul relativ redus de preluare a observațiilor Consiliului Concurenței în cuprinsul actelor normative adoptate, **este necesară intensificarea activității de promovare a regulilor de concurență în rândul factorilor cu atribuții în elaborarea de acte normative și conștientizarea acestora despre importanța respectării regulilor concurențiale**, ca factor de succes al bunei funcționări a mecanismelor de piață.

Prerogativele Consiliului Concurenței de a acorda aviz conform și de a putea interveni pentru modificarea unor acte normative ce conțin prevederi anticoncurențiale reprezintă o cale de intervenție rapidă și eficientă pentru eliminarea oricăror prevederi anticoncurențiale din cuprinsul reglementărilor legale. Astfel, împiedicarea oricăror acțiuni anticoncurențiale ale statului va ocupa un loc din ce în ce mai important în ansamblul activității autorității de concurență.

În asigurarea prevalenței legislației concurenței asupra legislației mediului de afaceri, un loc important l-au ocupat și acțiunile organizate în baza celor 21 de protocoale de colaborare. Astfel, pe parcursul anului 2009, au fost realizate un număr de **17 acțiuni în baza protocoalelor încheiate**, asigurându-se un schimb reciproc de informații pentru interpretarea și aplicarea corectă a regulilor de concurență.

- The recommendation addressed to the Romanian President, proposing the refusal to promulgate *the Law on the amendment of the Pharmacy Law no.266/2008*, because, in its present form, the normative act does not observe the conditions imposed through the binding opinion issued by the competition authority in February 2009;
- The opinion addressed to the Bucharest City hall of concerning the provisions of the *draft methodological norms on the application of the Decision of the Bucharest General Council no.252/2008 on the underground emplacement of the electronic communication networks and equipments in Bucharest*;
- The amendment of the *Norms on the organisation and carrying out of the road transportation and of its related activities*;
- The amendment of certain the provisions of the *Decision on the appointment as universal services supplier of the National Company Romanian Post* and of the *Decision of the President of the National Authority for Communication no.2858/07.08.2007 on the general authorization regime for supplying postal services*;
- The amendment of certain provisions of the normative acts included by the *Documentation for the appointment of certain suppliers of universal services that offer for the final consumers an information service concerning its subscribers and a register of subscribers* issued by the Regulatory Authority for Communications;
- The opinion addressed to the local authorities of the city of Piatra Neamț concerning the incidence of Competition Law no.21/1996, republished over the provisions of the *Decision of the Local Council no.228/2005 on the obligation of underground placing of the electronic communication networks*;
- The opinion addressed to the Ministry of Communication and of the Informational Society on the *draft Government Decision for the approval of the Strategy for the transition from terrestrial analogical television to digital terrestrial one and for the implementation of the multimedia digital services at the national level*.

Taking into account the relatively low percent of Competition Council's observations which were assumed by the factors involved in elaborating normative acts, **it is necessary to intensify the competition advocacy activities within this segment and to increase the awareness on the importance of observing the competition rules**, thus contributing to the well functioning of the market mechanisms.

The attributions of the Competition Council to issue binding opinions and intervene for the amendment of anticompetitive normative acts are manners of intervening promptly and efficiently for eliminating any anticompetitive provisions contained by the legal normative acts. Therefore, preventing State's anticompetitive actions will play an increasingly important role within the activity of the competition authority.

The actions organized within the existing 21 collaboration protocols played a crucial role in ensuring the prevalence of the competition legislation over the business legislation. In 2009, **17 such actions** were carried out, thus facilitating the information exchange for the accurate interpretation and application of the competition rules.

Capitolul IV. PROMOVAREA CULTURII CONCURENȚEI

4.1. Activitatea de promovare a culturii concurenței reflectată la nivel central și teritorial

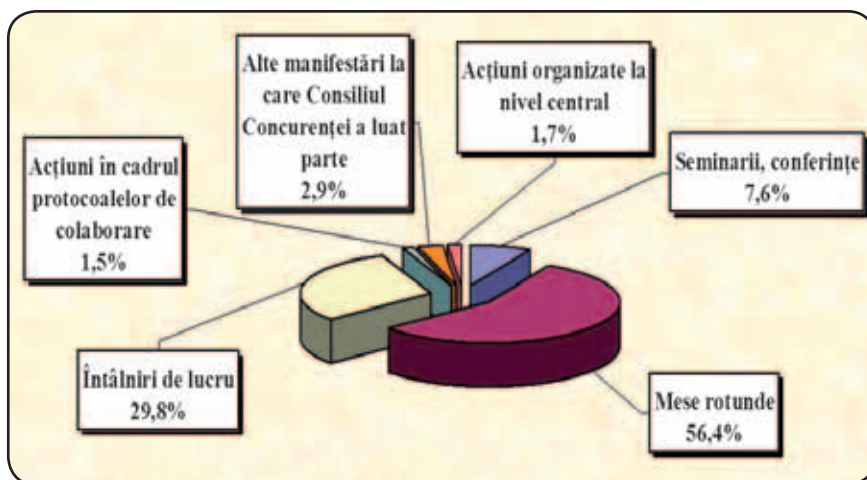
Ca activitate orientată spre familiarizarea tuturor factorilor decidenți, operatorilor economici și a publicului larg cu regulile de concurență și cu beneficiile asupra consumatorilor finali, promovarea culturii concurenței a deținut un loc central în activitatea Consiliului Concurenței și în anul 2009.

În acest sens, Consiliul Concurenței, prin intermediul aparatului central și teritorial, a organizat numeroase seminarii, conferințe, mese rotunde pe teme de actualitate vizând problematica concurenței și ajutorului de stat.

În același timp, autoritatea de concurență a intensificat acțiunile orientate către grupurile-țintă: autoritățile publice, reprezentanții mediului judecătoresc, agenții economici din anumite sectoare, mass-media.

În anul 2009, Consiliul Concurenței a desfășurat un număr de 1.103 de acțiuni de promovare a culturii concurenței a căror structură este reprezentată în Graficul nr. 5.

Graficul nr. 5. Structura acțiunilor de promovare a culturii concurenței în anul 2009

Mesele rotunde, întâlnirile de lucru și seminariile/conferințele organizate au condus la o mai bună cunoaștere a regulilor de concurență, precum și la clarificarea unor aspecte regăsite în activitatea operatorilor economici, cu impact asupra mediului concurențial.

În activitatea de promovare s-a pus un accent deosebit pe organizarea acțiunilor la nivel regional prin inspectoratele de concurență teritoriale.

Chapter IV. COMPETITION ADVOCACY

4.1. Competition advocacy at the central and local level

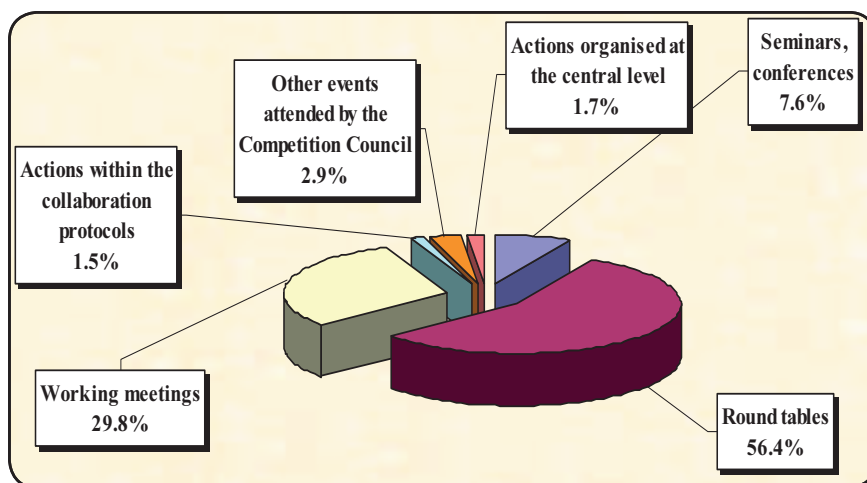
In 2009, the competition advocacy continued to play a central role in the activity of the Competition Council and it focused on familiarising all the decision making factors, the undertakings and the general public with the competition rules and the benefits for the final consumers.

In this respect, by its central and territorial apparatus, the Competition Council organised numerous seminars, conferences, round tables on issues of interest on competition and State aid.

Moreover, the competition authority intensified its actions focused on certain target groups: public authorities, judges, undertakings operating in certain sectors, mass-media.

In 2009, the Competition Council attended 1,103 competition advocacy actions. The structure of these actions is presented in **Graph no.5.**

Graph no.5. Structure of the competition advocacy actions in 2009

The round tables, working meetings and seminars/conferences lead to a better acknowledgement of the competition rules, as well as to the clarification of certain competition aspects from the activity of the undertakings.

The territorial competition inspectorates played a central role in organising regional actions on competition advocacy.

De asemenea, autoritatea de concurență a derulat un proiect specific de promovare a culturii concurenței în mediul academic, al cărui scop a fost de familiarizare cu regulile din domeniu. În acest scop, au fost organizate 3 seminarii la Universitatea din Oradea - Facultatea de Drept, și la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - Facultatea de Drept și Facultatea de Științe Economice și Administrarea Afacerilor.

Interesul manifestat de studenții și cadrele didactice participante la aceste seminarii au condus la necesitatea organizării și pe viitor a unor astfel de manifestări, de altfel incluse în proiectele instituției pentru anul 2010.

Un loc aparte în promovarea culturii concurenței și în consolidarea relațiilor cu alte instituții, autorități, societate civilă, a fost reprezentat de colaborarea cu Societatea Academică din România în procesul elaborării unui Raport cu titlul: *„Piață unică, piață națională: politica de concurență în sectoare cheie”*. Raportul a fost lansat în cadrul conferinței organizată de Consiliul Concurenței în luna octombrie 2009, beneficiind de sprijinul Proiectului de Twinning.

Scopul acestui raport a fost de identificare a aspectelor de natură legislativă care afectează funcționarea concurenței într-o serie de sectoare cheie ale economiei naționale, precum și a soluțiilor pentru asigurarea unui mediu concurențial eficient în sectoarele analizate. Raportul conține o analiză a mediului concurențial integrând atât experiența națională, cât și pe cea europeană în următoarele sectoare: bancar; energetic; farmaceutic; profesii liberale; concesiuni de resurse minerale; servicii de transport (taximetrie); comerț cu amănuntul. Acest Raport este disponibil în format electronic pe site-ul oficial al Consiliului Concurenței la adresa: www.consiliulconcurenței.ro.

4.2. Publicațiile și materialele informative ale Consiliului Concurenței – parte integrantă a promovării culturii concurenței

În anul 2009, Consiliul Concurenței a continuat să elaboreze buletine trimestriale, revista „Profil: Concurența”, buletinul „Concurența – studii și cercetări privind protecția concurenței economice”, precum și materiale informative (ghiduri) în domeniul ajutorului de stat care să vină în sprijinul furnizorilor de ajutor de stat.

La acestea se adaugă publicarea Raportului anual al Consiliului Concurenței (aferent anului 2008) și a sintezei acestuia.

O preocupare constantă în cadrul activităților de promovare a culturii concurenței l-a ocupat și actualizarea site-ului instituției cu informații relevante din activitatea curentă.

In addition, the competition authority carried out a specific competition advocacy programme focused on the academic environment, aiming at familiarising this environment with the competition and State aid rules. 3 seminars were organized at the University of Oradea – the Faculty of Law and at the University “Alexandru Ioan Cuza” from Iași – the Faculty of Law and the Faculty of Economic Sciences and Businesses Administration.

The students and the professors which attended these seminars expressed their profound interest for the debated issues, and this indicates the need to continue the programme. Therefore, such actions are further provided by the 2010 Projects of the Competition Council.

A special role in promoting the competition culture and in consolidating the relations with other institutions, authorities and the civil society was played by the collaboration with the Romanian Academic Society as regards the elaboration of the Report entitled: “*Single market, national market: competition policy in key sectors*”, launched within a conference organized by the Competition council in October 2009.

The aim of the report was to identify the legislative issues affecting a series of key sectors of the national economy, as well as of the solutions for ensuring an efficient competition environment in the analysed sectors. The report has an analysis of the competition environment including the national experience, as well as the European concerning the following sectors: baking; energy, pharmaceuticals, liberal professions, concessions of mineral resources, transport services (taxi); retail. This report is available on the official website of the Competition Council at: www.consiliulconcurentei.ro.

4.2. Publications and informative materials elaborated by the Competition Council – part of the competition advocacy activity

In 2009, the Competition Council continued elaborating quarterly bulletins, the magazine “Profile: Competition”, the bulletin “Competition – studies and researches on the protection of the economic competition”, as well as State aid informative materials (guides), useful for the State aid suppliers.

Another important publication issued in 2009 is the Annual Report of the Competition Council (on the 2008 activity of the institution) and its Synthesis.

A constant activity in promoting the competition culture was the permanent updating of the website of the institution with relevant data and information.

4.3. Relația Consiliului Concurenței cu mass-media

Transparența activității desfășurate de Consiliul Concurenței în anul 2009 a fost asigurată și prin dialogul activ și permanent cu mass-media. Astfel, au fost publicate în cotidiene și periodice cu acoperire națională, articole și suplimente speciale cu tematică specifică și de actualitate în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

Activitatea Consiliului Concurenței a fost reflectată într-un număr de 1859 de apariții în presă, din care 80% în presa centrală și 20% în cea locală.

Pe parcursul anului 2009, au fost organizate un număr de **12 conferință de presă și au fost date publicității 90 de comunicate de presă**, referitoare la activitatea Consiliului Concurenței.

Importanța deosebită a cunoașterii regulilor de concurență și de ajutor de stat, face necesară **intensificarea acestei activități și pe viitor**, ceea ce va conduce la o mai bună înțelegere a necesității unei bune funcționări a mecanismelor piețelor într-un mediu concurențial normal, cu efecte directe asupra consumatorului final.

4.3. Competition Council's relation with the mass-media

In 2009, the transparency of the activity of the Competition Council was also provided by an active and permanent dialogue with the mass-media. Thus, articles and special supplements on competition and State aid issues of interest were published in daily and periodical papers.

The activity of the Competition Council was reflected through 1,859 mass-media postings, out of which are 80% in the central press and 20% in the local press.

In 2009, **12 press conferences** were organised and **90 press releases were published**, concerning the activity of the Competition Council.

The special importance of knowing the competition and State aid rules implies the necessity of **intensifying this activity in the future too.** This will lead to a better understanding of the well functioning of markets mechanisms, with direct effects over the final consumer.

Capitolul V.

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

5.1. Alocări bugetare și grad de execuție

Consolidarea capacității administrative a reprezentat pentru Consiliul Concurenței o activitate permanentă, al cărei scop a fost subsumat creșterii eficienței instituției în îndeplinirea atribuțiilor conferite de lege.

În anul 2009, Consiliul Concurenței a beneficiat de fonduri de la bugetul de stat în cuantum de 41,9 mil. lei, din care 82,8% au reprezentat cheltuieli cu personalul, 11,1% - bunuri și servicii, 1,3% - alte transferuri și 4,9% - active nefinanciare. Privit în dinamică, bugetul instituției s-a majorat, în termeni nominali, în perioada 2005-2009 cu 87,4%, pe fondul creșterii alocațiilor aferente fiecărui capitol bugetar (**Tabelul nr. 4**) și în conformitate cu cerințele Tratatului de aderare al României la Uniunea Europeană.

**Tabelul nr. 4. Evoluția bugetului aprobat al Consiliului Concurenței
în perioada 2005-2009 (mii lei)**

Buget aprobat	2005	2006	2007	2008	2009
Total	22.346	33.000	36.430	47.369	41.887
Cheltuieli de personal	16.423	26.028	28.542	40.373	34.667
Bunuri și servicii	3.208	3.900	4.698	4.834	4.646
Alte transferuri	205	468	612	210	527
Active nefinanciare	2.500	2.604	2.578	1.952	2.047

Gradul de execuție bugetară s-a situat pe o pantă ascendentă la toate capitolele bugetare, cu variații cuprinse la nivelul anului 2009 între 99,1% (active nefinanciare) la 100% (alte transferuri). Comparativ cu anii anteriori, gradul de execuție bugetară se situează pe o pantă ușor ascendentă, majorându-se cu 0,1 puncte procentuale în 2009 comparativ cu anul 2005 (**Tabelul nr. 5**).

**Tabelul nr. 5. Evoluția gradului de execuție bugetară al Consiliului Concurenței
în perioada 2005-2009 (%)**

	2005	2006	2007	2008	2009
Total	99,3	97,3	98,2	96,9	99,4
Cheltuieli de personal	99,5	97,9	99,9	99,8	99,8
Bunuri și servicii	98,9	99,7	98,4	86,2	96,6
Alte transferuri	98,5	61,5	95,1	94,3	100
Active nefinanciare	99,1	93,7	79,7	63,4	99,1

Chapter V. STRENGTHENING THE ADMINISTRATIVE CAPACITY

5.1. Budgetary allocation and execution

The consolidation of the administrative capacity was for the Competition Council a permanent activity, aiming at increasing the efficiency of the institution in fulfilling its legal attributions.

In 2009, the Competition Council benefited from State funding of 41.9 mil Lei, out which 82.8% - personnel expenses, 11.1% - goods and services, 1.3% - other transfers and 4.9% - nonfinancial assets. In dynamics, the budget of the institution increased in nominal terms by 87.4% during 2005-2009. This increase is explained by the larger allocations for each budgetary chapter (**Table no.4**) and in conformity with the provisions of the Accession Treaty of Romania to the European Union.

**Table no.4. Evolution of the budget approved during 2005-2009
(thousands Lei)**

Budget approved	2005	2006	2007	2008	2009
Total	22,346	33,000	36,430	47,369	41,887
Personnel expenses	16,423	26,028	28,542	40,373	34,667
Goods and services	3,208	3,900	4,698	4,834	4,646
Other transfers	205	468	612	210	527
Nonfinancial assets	2,500	2,604	2,578	1,952	2,047

The level of the budgetary execution had an ascending trend at all the budgetary chapters, having variations in 2009 between 99.1% (nonfinancial assets) to 100% (other transfers). Compared to the previous years, the level of the budgetary execution has a slightly ascending trend, by increasing with 0.1 percentage points in 2009 compared to 2005 (**Table no.5**).

**Table no.5. Evolution of the budgetary execution of the Competition Council
during 2005-2009 (%)**

	2005	2006	2007	2008	2009
Total	99.3	97.3	98.2	96.9	99.4
Personnel expenses	99.5	97.9	99.9	99.8	99.8
Goods and services	98.9	99.7	98.4	86.2	96.6
Other transfers	98.5	61.5	95.1	94.3	100
Nonfinancial assets	99.1	93.7	79.7	63.4	99.1

Pentru al treilea an consecutiv, au fost alocate resurse financiare și materiale suficiente pe bază de proiecte; astfel, în anul 2009, Consiliul Concurenței **a derulat 6 proiecte** specifice activității instituției, **cu un buget total de 714 439 lei**, defalcat pe proiecte astfel:

- a) Înființarea Rețelei Naționale în domeniul Ajutorului de Stat – 185.387 lei;
- b) Îmbunătățirea cunoașterii mediului concurențial național și comunitar – 158.306 lei;
- c) Stimularea interesului mediului academic față de problematica concurenței – 43.000 lei;
- d) Promovarea culturii concurenței – parte a politicii de concurență – 217.746 lei;
- e) Alinierea procedurilor de achiziție publică la regulile, politicile și practicile Uniunii Europene – 58.000 lei;
- f) Optimizarea sistemului de management al performanței – 52.000 lei.

5.2. Resurse umane

Din perspectiva resurselor umane, structura personalului Consiliului Concurenței este formată din funcționari publici și personal contractual. **Numărul total al personalului autorității de concurență s-a majorat în perioada 2005-2009 cu 15%**, ca urmare a creșterii, în special, a numărului personalului contractual (44%) (Tabelul nr. 6).

Tabelul nr. 6. Evoluția numărului personalului Consiliului Concurenței pe categorii, exclusiv membrii Plenului, în perioada 2005-2009 (număr)

	2005	2006	2007	2008	2009
Funcționari publici	230	233	260	264	256
Personal contractual	30	27	36	38	43
Total personal	260	260	296	302	299

Din punct de vedere structural, perioada 2005-2009 se caracterizează printr-o tendință de diminuare a ponderii numărului de funcționari publici cu 2,9 puncte procentuale (de la 88,5% în anul 2005 la 85,6% în anul 2009), în timp ce ponderea numărului de personal contractual s-a majorat în același interval cu 2,9 puncte procentuale.

For the third consecutive year, sufficient financial and material resources were allocated based on projects; in 2009, the Competition Council **carried out 6 projects** specific to the activity of the institution, **with a total budget of 714 439 Lei**, divided on the following projects:

- a) The establishment of the National State aid Network – 185,387 Lei;
- b) Improving the knowledge on the national and Community competition environment – 158,306 Lei;
- c) Stimulating the interest of the academic environment for the competition field – 43,000 lei;
- d) Competition advocacy – part of the competition – 217,746 lei;
- e) Aligning the procedures on public procurement to the rules, policies and practices of the European Union – 58,000 Lei;
- f) Optimisation of the performance management system – 52,000 lei.

5.2. Human resources

The structure of the Competition Council's personnel is made up from civil servants and contractual personnel. **The total number of the personnel of the competition authority increased by cu 15% during 2005-2009**, as a result of the raise, in particular, of the contractual personnel (44%) (**Table no.6**).

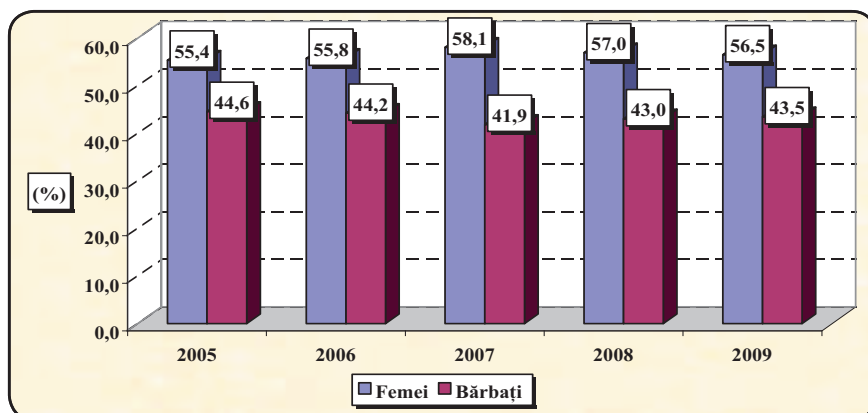
Table no.6. Evolution of the Competition Council's personnel per categories, excluding the members of the Plenum, during 2005-2009 (no.)

	2005	2006	2007	2008	2009
Civil servants	230	233	260	264	256
Contractual personnel	30	27	36	38	43
Total personnel	260	260	296	302	299

Structurally, the period 2005-2009 is characterised by a decreasing trend of the weight of the civil servants, by 2.9 percentage points (from 88.5% in 2005 to 85.6% in 2009), while the weight of the contractual personnel increased in the same period by 2.9 percentage points.

Pe sexe, personalul Consiliului Concurenței este format preponderent din femei, ponderea acestora majorându-se în perioada 2005-2009 cu 1,1 puncte procentuale (**Graficul nr. 6**).

Graficul nr. 6. Evoluția structurii personalului Consiliului Concurenței pe sexe în perioada 2005-2009

Pe categorii de vârstă, în perioada 2005-2009, personalul cu vârstă de până în 30 de ani s-a diminuat cu 50%, categoriile de vârste 30-40 ani, respectiv peste 50 de ani au cunoscut creșteri semnificative de 67,6% (30-40 ani) și 33,8% (peste 50 de ani) (**Tabelul nr. 7**).

Tabelul nr. 7. Evoluția numărului de personal pe categorii de vârstă (exclusiv membrii Plenului) în perioada 2005-2009 (număr)

Categorii de vârstă	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2005 (%)
până în 30 de ani	68	63	60	64	34	50,0
între 30-40 ani	68	74	99	100	114	167,6
între 40-50 ani	47	37	38	39	48	102,1
peste 50 ani	77	86	99	99	103	133,8
Total personal	260	260	296	302	299	115,0

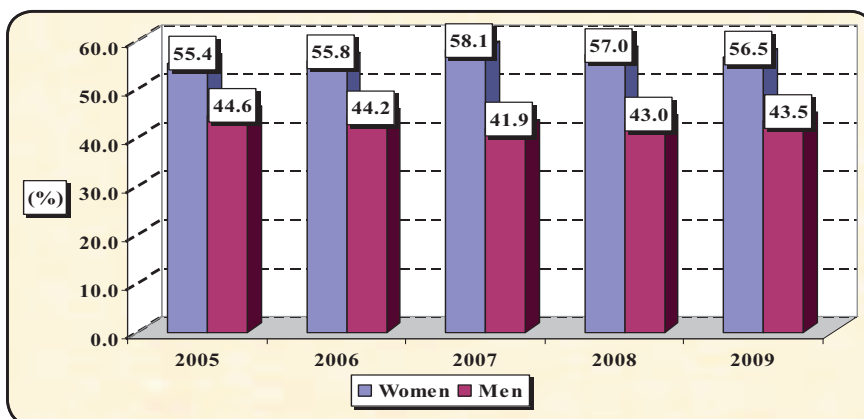
Pe tipuri de studii (economisti, juriști, alți salariați), cea mai mare pondere revine economiștilor (59,9% pe total în anul 2009), cu variații însemnate de la o categorie de vârstă la alta, pentru ca pe ansamblul perioadei, ponderea economiștilor să se diminueze ușor, cu doar 0,1 puncte procentuale (**Tabelul nr. 8**).

Tabelul nr. 8. Evoluția ponderii numărului de economiști în total personal al Consiliului Concurenței în perioada 2005-2009 (%)

Categorii de vârstă	2005	2006	2007	2008	2009	2009-2005 (%)
până în 30 de ani	54,4	54,0	58,3	57,8	73,5	19,1
între 30-40 ani	42,6	43,2	47,5	50,0	50,9	8,2
între 40-50 ani	63,8	64,9	52,6	61,5	54,2	-9,7
peste 50 ani	77,9	74,4	70,7	69,7	68,0	-10,0
Ponderea economiștilor/total personal	60,0	59,2	58,1	59,6	59,9	-0,1

The personnel of the Competition Council are made up preponderantly of women; the weight of this category increasing by 1.1 percentage points during 2005-2009 (**Graph no.6**).

Graph no.6. Evolution of the sex structure of the Competition Council's personnel during 2005-2009

Taking into account the age categories, during 2005-2009, the personnel up to 30 years decreased by 50%, and the age categories 30-40 years and over 50 years increased significantly, by 67.6% (30-40 years) and by 33.8% (over 50 years) (**Table no.7**).

Table no.7. Evolution of the personnel by age categories (excluding the members of the plenum) during 2005-2009 (number)

Age categories	2005	2006	2007	2008	2009	2009/2005 (%)
up to 30 years	68	63	60	64	34	50.0
between 30-40 years	68	74	99	100	114	167.6
between 40-50 years	47	37	38	39	48	102.1
over 50 years	77	86	99	99	103	133.8
Total personnel	260	260	296	302	299	115.0

Taking into consideration the types of education (economists, lawyers, other personnel), the larger weight is registered by economists (59.9% of the total, in 2009), having significant age variations; during the reporting period, the weight of this category of personnel diminished slightly, by only 0.1 percentage points (**Table no. 8**).

Table no.8. Evolution of the weight of the number of economists in the total personnel of the Competition Council during 2005-2009 (%)

Age categories	2005	2006	2007	2008	2009	2009-2005 (%)
up to 30 years	54.4	54.0	58.3	57.8	73.5	19.1
between 30-40 years	42.6	43.2	47.5	50.0	50.9	8.2
between 40-50 years	63.8	64.9	52.6	61.5	54.2	-9.7
over 50 years	77.9	74.4	70.7	69.7	68.0	-10.0
The weight of the economists in total personnel	60.0	59.2	58.1	59.6	59.9	-0.1

Ponderea juriștilor în total personal s-a majorat în perioada 2005-2009 cu 2,6 puncte procentuale, respectiv de la 13,5% (2005) la 16,1% (2009), cea mai însemnată creștere revenind categoriei de vârstă 30-40 de ani (**Tabelul nr. 9**).

Tabelul nr. 9. Evoluția ponderii numărului de juriști în total personal al Consiliului Concurenței în perioada 2005-2009 (%)

Categorii de vârstă	2005	2006	2007	2008	2009	2009-2005 (%)
până în 30 de ani	29,4	28,6	31,7	31,3	17,6	-11,8
între 30-40 ani	17,6	18,9	25,3	24,0	30,7	13,1
între 40-50 ani	2,1	5,4	5,3	0,0	8,3	6,2
peste 50 ani	2,6	2,3	3,0	4,0	2,9	0,3
Ponderea juriștilor/total personal	13,5	13,8	16,6	15,9	16,1	2,6

Cea mai însemnată diminuare a ponderii a revenit categoriei „*alți salariați*” al căror procent în total s-a redus cu 2,5 puncte procentuale, menținându-se totuși la un nivel destul de ridicat în numărul total al personalului (24,1% în anul 2009) (**Tabelul nr. 10**).

Tabelul nr. 10. Evoluția ponderii altor salariați în total personal al Consiliului Concurenței în perioada 2005-2009 (%)

Categorii de vârstă	2005	2006	2007	2008	2009	2009-2005 (%)
până în 30 de ani	16,2	17,5	10,0	10,9	8,8	-7,4
între 30-40 ani	39,7	37,8	27,3	26,0	18,4	-21,3
între 40-50 ani	34,0	29,7	42,1	38,5	37,5	3,5
peste 50 ani	19,5	23,3	26,3	26,3	29,1	9,6
Alți salariați/total personal	26,5	26,9	25,3	24,5	24,1	-2,5

Din punct de vedere al nivelului de pregătire, 88,6% din personal are studii de licență, 25,1% masterat și doar 2,3% doctorat, repartitia acestora pe categorii de personal și sexe fiind redată în **Tabelul nr. 11**.

Tabelul nr. 11. Evoluția structurii personalului în funcție de nivelul studiilor, categorii de personal și sexe în anul 2009 (număr) (exclusiv membrii Plenului)

Categorii de personal	Total personal, din care:	Licență		Master		Doctorat	
		Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați
Funcționari publici	256	142	107	42	31	4	2
Personal contractual	43	9	7	1	1		1
Total salariați	299	151	114	43	32	4	3

The weight of the lawyers in the total personnel increased during 2005-2009 by 2.6 percentage points, namely from 13.5% (2005) to 16.1% (2009), the larger increase being registered by the age category 30-40 years (**Table nr. 9**).

Table no.9. Evolution of the weight of the number of lawyers in the total personnel of the Competition Council during 2005-2009 (%)

Age categories	2005	2006	2007	2008	2009	2009-2005 (%)
up to 30 years	29.4	28.6	31.7	31.3	17.6	-11.8
between 30-40 years	17.6	18.9	25.3	24.0	30.7	13.1
between 40-50 years	2.1	5.4	5.3	0.0	8.3	6.2
over 50 years	2.6	2.3	3.0	4.0	2.9	0.3
The weight of the lawyers in total personnel	13.5	13.8	16.6	15.9	16.1	2.6

The most important weight diminish was registered by “*other personnel*”, namely by 2.5 percentage points; however this category is maintained at a pretty high in the total number of personnel (24.1% in 2009) (**Table no.10**).

Table no.10. Evolution of the weight of other personnel in the total personal of the Competition Council during 2005-2009 (%)

Categorii de vârstă	2005	2006	2007	2008	2009	2009-2005 (%)
up to 30 years	16.2	17.5	10.0	10.9	8.8	-7.4
between 30-40 years	39.7	37.8	27.3	26.0	18.4	-21.3
between 40-50 years	34.0	29.7	42.1	38.5	37.5	3.5
over 50 years	19.5	23.3	26.3	26.3	29.1	9.6
The weight of the other personnel in total personnel	26.5	26.9	25.3	24.5	24.1	-2.5

Taking into account the level of education, 88.6% of the personnel have a university degree, 25.1% master degree and only 2.3% PhD; their structure by categories and sexes is presented by **Table no.11**.

Table no.11. Evolution of the personnel's structure by education level and sexes in 2009 (no.) (excluding the members of the Plenum)

Categories of personnel	Total personnel, out of which:	University degree		Master degree		PhD	
		Women	Men	Women	Men	Women	Men
Civil servants	256	142	107	42	31	4	2
Contractual personnel	43	9	7	1	1		1
Total personnel	299	151	114	43	32	4	3

5.3. Perfecționare profesională

Pentru a răspunde cerințelor de pregătire profesională, **Consiliul Concurenței a organizat în perioada 2005-2009, cumulativ, un număr de 72 de cursuri de pregătire pe diverse tematici, valoarea totală a acestora aferentă celor 5 ani fiind de 332 162 lei, din care 41% a fost destinată anului 2009.**

Numărul total al cursanților s-a situat pe o pantă ascendentă, majorându-se de la 119 cursanți în 2005 la 165 de cursanți în 2009, **peste 50% din personal beneficiind de astfel de cursuri (Tabelul nr. 11).**

Tabelul nr. 12. Evoluția ponderii numărului de personal care a beneficiat de cursuri de perfecționare profesională în total personal în perioada 2005-2009 (%)

	2005	2006	2007	2008	2009	2009-2005 (%)
Funcționari publici	51,7	23,2	12,3	48,1	57,4	5,7
Personal contractual	0,0	14,8	11,1	10,5	41,9	41,9
Total personal	45,8	22,3	12,2	43,4	55,2	9,4

Trebuie precizat faptul că, în anul 2009, au fost organizate 19 tipuri de cursuri, dintre care amintim:

- a) analiză economică și econometrie;
- b) management (în administrația publică și managementul proiectelor);
- c) drept comunitar și integrare europeană;
- d) contabilitate publică, control financiar și fiscal;
- e) protecția informațiilor clasificate;
- f) achiziții publice;
- g) limbi străine;
- h) cursuri destinate perfecționării specialiștilor în informatică (Microsoft Share Point și Microsoft Windows 2008 Server), etc.

Suplimentar acestor cursuri de perfecționare profesională, **inspectorii de concurență au participat la un număr de 60 seminarii de pregătire, din care 50% organizate în cadrul proiectului de Twinning.**

5.3. Professional training

In order to respond to the training needs, **the Competition Council organized during 2005-2009 a total number of 72 training courses on different themes. The total cumulated value of the training courses in 5 years is of 332 162 Lei, out of which 41% in 2009.**

The total number of trainees increased continuously from 119 in 2005 to 165 in 2009, **thus over 50% of the personnel benefiting from such training courses (Table no.11).**

Table no.12. Evolution of the weight of the personnel which benefited from training courses in total personnel during 2005-2009 (%)

	2005	2006	2007	2008	2009	2009-2005 (%)
Civil servants	51.7	23.2	12.3	48.1	57.4	5.7
Contractual personnel	0.0	14.8	11.1	10.5	41.9	41.9
Total personnel	45.8	22.3	12.2	43.4	55.2	9.4

We underlying that in 2009 19 types of courses were organised, out of which we are mentioning the following ones:

- a) economic and econometric analysis;
- b) management (in the public administration and project management);
- c) Community law and European integration;
- d) public accounting;
- e) protection of classified information;
- f) public acquisitions;
- g) foreign languages;
- h) IT training courses (Microsoft Share Point and Microsoft Windows 2008 Server) etc.

Additionally to these training courses, **the competition inspectors attended 60 training seminars, out of which 50% organised within the Twinning Project.**

Un loc important în cadrul consolidării capacității administrative a revenit **Grupului de analiză economică**, ale cărui acțiuni s-au concretizat în anul 2009 în:

- *Aplicarea de metode de analiză economică și econometrică în cadrul investigațiilor sectoriale derulate;*
- *Realizarea unui sistem de evaluare a eficienței autorității de concurență;*
- *Estimarea prejudiciului provocat consumatorilor în cazul cartelului de pe piața pâinii din județul Vrancea;*
- *Estimarea beneficiilor potențiale ale măsurilor propuse în urma investigației utile pentru cunoașterea pieței imobiliare și a serviciilor conexe.*

Crearea acestui grup, ale cărui baze au fost puse în anul 2008, a pornit de la importanța pe care analiza economică aprofundată o are în definirea corectă a piețelor afectate de practicile anticoncurențiale și, mai ales, într-o mai bună evaluare a efectelor asupra concurenței și comerțului; în acest fel se poate realiza o departajare a cazurilor care ridică, din start, probleme și celelalte cazuri (studii de impact ante și post factum).

Grupul de analiză economică deține un loc important și în cadrul investigațiilor utile deschise pentru cunoașterea diferitelor piețe, prin aplicarea de metode econometrice moderne, colaborând activ și cu celelalte autorități de concurență, în soluționarea problemelor intervenite pe parcursul investigațiilor utile; este de așteptat ca în anii viitori, grupul de analiză economică să fie extins, prin angajarea de personal de specialitate, astfel încât să fie posibilă lărgirea sferei de acțiune și de implicare a grupului în activitatea autorității de concurență;

Pe parcursul întregului an 2009, Consiliul Concurenței s-a implicat în dezvoltarea infrastructurii tehnice, prin achiziționarea de echipamente și programe specializate, modernizarea rețelilor de telecomunicații dintre sediul central și aparatul teritorial al Consiliului Concurenței, etc. De asemenea, s-au continuat demersurile în vederea dezvoltării sistemului de control managerial intern, prin realizarea de proceduri operaționale și de sistem, astfel încât procesele derulate în cadrul instituției să respecte standardele de control intern aplicabile conform reglementărilor legale în vigoare.

A special role within the consolidation of the administrative capacity in 2009 was played the **Economic Analysis Group**, which focused on:

- *Applying economic and econometrical methods of analysis within sector inquires;*
- *Creating an system of assessment in respect to the efficiency of the competition authority;*
- *Estimating the damages caused to consumers by the bread market of the Vrancea County;*
- *Estimating the potential benefits of the measures proposed following the sector inquiry in the real-estate market and its related services.*

The construction of this group, which was established in 2008, was grounded on the importance of the profound economic analysis in defining properly the markets affected by anticompetitive practices and especially, in performing a superior assessment of their effects over the trade and competition; in this manner, a classification can be made – the cases which rise certain issues from the very beginning and the other cases (ex-ante and ex-post impact studies).

The Economic Analysis Group plays an important role within sector inquires too. It applies modern econometrical methods and cooperates actively with the other competition authorities for solving certain issues in various sector inquires. In the next years, the Economic Analysis Group is expected that to be enlarged by recruiting specialized personnel so as to extend the area of activities and the involvement of the group within the activity of the competition authority.

During 2009, the Competition Council involved in the development the technical infrastructure of equipments and specializes programmes, the modernisation of the communication network between the central headquarter and the territorial apparatus of the Competition Council etc. Moreover, the internal managerial control system was further developed, by elaborating operational and system procedures; the aim was to achieve the correlation of the processes carried out within the institution with the internal control standards provided for by the legal framework in force.

Capitolul VI.

CONSILIUL CONCURENȚEI ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL

6.1. Cooperarea activă în cadrul organismelor comunitare

a) Participarea Consiliului Concurenței în cadrul Rețelei Europene de Concurență (ECN) și la reuniunile externe privind ajutorul de stat

ECN reprezintă cadrul în care Comisia Europeană și autoritățile naționale de concurență cooperează în vederea aplicării regulilor de concurență comunitare. În același timp, ECN reprezintă un forum de dezbateri și de cooperare informală între autoritățile din rețea.

Ca membru cu drepturi depline în cadrul ECN, Consiliul Concurenței și-a intensificat acțiunile la nivel comunitar, prin participarea constantă și activă la lucrările grupurilor și subgrupurilor de lucru, la reuniunile comitetelor consultative, precum și prin implicarea în schimbul de informații, atât în calitate de beneficiar, cât și de furnizor. La acestea s-au adăugat acțiunile de monitorizare permanentă și de procesare rapidă a informațiilor referitoare la cazurile de concentrare economică notificate la Comisia Europeană, precum și a celor întemeiate pe art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea UE.

În cursul anului 2009, au fost desfășurate un număr de 62 de acțiuni în cadrul ECN, din care 23 de participări la reuniuni, grupuri/subgrupuri de lucru/sectoriale și 39 de schimburi de informații. Scopul acestor acțiuni a fost, în primul rând, de a participa la procesul de revizuire a prevederilor legale comunitare, precum și de a utiliza cunoștințele acumulate în activitatea curentă. În al doilea rând, participarea Consiliului Concurenței la reuniunile ECN a asigurat un schimb de informații între autoritățile de concurență privind modalitatea de rezolvare a cazurilor.

Reuniuni, grupuri și subgrupuri de lucru în cadrul ECN

- Grupul de lucru privind acordurile orizontale de cooperare;
- Subgrupul sectorial „Asigurări”;
- Grupul de lucru „Cooperare”;
- Reuniunile plenare ECN;
- Grupul de lucru „Concentrări economice”;
- Subgrupul sectorial „Produse farmaceutice”;
- Grupul de lucru „Economistul șef” ;
- Subgrupul sectorial „Produse alimentare”;
- Reuniunile ECN ale Comitetelor Consultative;

Chapter VI.

THE COMPETITION COUNCIL IN THE INTERNATIONAL CONTEXT

6.1. Active cooperation within Community bodies

a) Participation of the Competition Council within the European Competition Network (ECN)

ECN is the cooperation framework where the European Commission and the national competition authorities are cooperating for the application of the Community rules on competition. At the same time, ECN is a debating and informal cooperation forum between the authorities of the network.

As ECN full member, the Competition Council intensified its actions at the Community level, by a constant and active participation within the working groups and sector subgroups, at the reunions of the consultative committees, as well as by involving in the information exchange within the network, as beneficiary and as supplier. In addition, the Competition Council monitored permanently and processed rapidly the information related to the economic concentration cases notified to the European Commission, as well as the cases falling under art.101 and 102 of the Treaty on the functioning of the European Union.

In 2009, 62 actions were carried out within ECN, out of which 23 participations at reunions, working groups/sector subgroups and 39 information exchanges. The aim of these actions was to participate in the reviewing process of the Community provisions, and to use the acquired knowledge in the current activity. In addition, the participation of the Competition Council within the ECN reunions provided the exchange of information between the competition authorities concerning the manner of solving the ongoing cases.

Reunions, working groups and subgroups within ECN

- Working group on horizontal agreements on cooperation;
- Sector subgroup “Insurances”;
- Working group on „Cooperation issues”;
- ECN Plenary Reunions;
- Working group “Economic concentrations”;
- Sector subgroup “Pharmaceutics”;
- Working group “Chief Economist” ;
- Sector subgroup “Food products”;
- ECN Consultative Committees;

- Grupul de lucru „Politica de clemență”;
- Reuniunea ECN a Directorilor Generali;
- Grupul de lucru informal „Consumatori”;
- Grupul de lucru informal „Bănci”.

Din cele 39 de schimburi de informații, 72% au reprezentat răspunsuri ale Consiliului Concurenței la solicitările autorităților de concurență ale altor state membre, restul fiind dat de cererile de informații ale autorității române de concurență înaintate membrilor ECN.

b) Participări externe pe problematica ajutorului de stat

În anul 2009 au continuat să aibă loc întâlniri între reprezentanții Comisiei Europene și experții pe probleme de ajutor de stat din statele membre UE. Aceste întâlniri au avut ca scop atât exprimarea poziției statelor membre UE cu privire la **proiectele legislative comunitare**, cât și discutarea unor cazuri concrete de ajutoare de stat. În cadrul acestor întâlniri, experții Consiliului Concurenței au avut o participare activă, contribuind astfel la accelerarea procesului decizional al Comisiei Europene.

De asemenea, în cursul anului 2009, președintele Consiliului Concurenței a participat la două întâlniri tehnice cu reprezentanții Comisiei Europene, în cadrul cărora au fost discutate atât probleme privind ajutorul de stat, cât și concurența, cât privind concurența.

c) Coordonarea afacerilor europene

În anul 2009, reprezentanții Consiliului Concurenței au continuat să participe la reuniunile săptămânale de coordonare a afacerilor europene organizate de Ministerul Afacerilor Externe și Departamentul pentru Afaceri Europene, în calitate de coordonatori la nivel național a transpunerii *acquis*-ului comunitar și a procesului de formulare a poziției României față de propunerile de acte legislative comunitare. În cadrul acestor reuniuni, reprezentanții Consiliului Concurenței au raportat stadiul îndeplinirii obligațiilor României prevăzute în Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, ce cad în responsabilitatea institutiei.

- Working group “Leniency”;
- ECN Reunion of General Directors;
- Informal working group “Consumers”
- Sector subgroup “Banking”.

Out of the 39 exchanges of information, 72% were responses of the Competition Council to the requests of the competition authorities of the other EU member states. The rest were information requests of the Romanian competition authority which were addressed to the other ECN members.

b) Participation at external reunions on State aid

In 2009, the meetings between the representatives of the European Commission and the State aid experts within the EU Member States continued to be organised. These meetings aimed at clarifying the position of the EU Member States on the draft **Community legal acts**, as well as on debating certain State aid cases. Within these meetings, the experts of the Competition Council had an active participation, thus contributing to the acceleration of the decision-making process of the European Commission.

In addition, during 2009, the President of the Competition Council attended two technical reunions with the representatives of the European Commission, focused on debating issues on State aid and competition.

c) Coordination of the European affairs

In 2009, the representatives of the Competition Council continued to attend the weekly reunions on the coordination of the European affairs, organised by the Ministry of Foreign Affairs and by the Department for European Affairs, as national coordinators of the transposing of the Community *acquis* and of the process of formulating Romania’s position on the draft Community legislative acts. Within these reunions, the representatives of the Competition Council reported on the level of fulfilment of Romania’s obligations provided for by the EU Accession Treaty, obligations falling in the responsibility of the institution.

6.2. Relații multilaterale

a) Participarea la activitățile OCDE

Anul 2009 a oferit Consiliului Concurenței prilejul de a valorifica statutul său de observator la structurile de lucru ale Comitetului de Concurență al OCDE, precum și de a se afirma pe plan internațional.

Printre rezultatele semnificative obținute, menționăm:

- Contribuții naționale pe teme de importanță majoră pentru evoluția actuală a politicii de concurență la nivel internațional;
- Evoluții în domeniul politicii și legii concurenței în România, în anul 2008;
- Reglementarea și practicile anticoncurențiale în cadrul profesiei libere de contabil;
- Standardul pentru evaluarea concentrărilor economice, cu accent pe experiența statelor membre și a observatorilor OCDE cu privire la trecerea de la testul de dominanță la testul SLC/SIEC;
- Aplicarea legislației în domeniul concurenței la întreprinderile de stat;
- Guvernanța corporativă la întreprinderile de stat și principiul neutralității concurențiale.
- Contribuții naționale cu privire la *politica de concurență și economia informală*, precum și la *provocările cu care se confruntă autoritățile de concurență în implementarea și promovarea regulilor de concurență*; aceste contribuții au fost prezentate la lucrările celei de-a VIII-a sesiuni a Forumului Global de Concurență OCDE, ocazie cu care România, reprezentată de Consiliul Concurenței, a prezidat una dintre sesiunile plenare ale Forumului;
- Susținerea de prezentări și de intervenții în cadrul a 6 seminarii, organizate sub egida Centrului Regional de Concurență OCDE de la Budapesta, pe teme de interes, dintre care putem menționa: aspecte juridice și economice care stau la baza înțelegerilor pe orizontală și verticală, carteluri, aplicarea regulilor de concurență în sectorul transporturilor aeriene.

De asemenea, pe parcursul anului 2009, în vederea asimilării la nivel instituțional și național a celor mai bune practici la nivelul OCDE, autoritatea română de concurență a publicat pe pagina sa de website și a diseminat la nivelul autorităților de reglementare și instituțiilor Guvernului României varianta în limba română și engleză a următoarelor materiale:

- Instrucțiuni emise de Comitetul de Concurență OCDE la începutul anului 2009 privind modalități de detectare a licitațiilor truate în domeniul achizițiilor publice;

6.2. Multilateral relations

a) *Participation at the OECD works*

2009 offered to the Competition Council the opportunity to value its status of Observer at the OECD Competition Committee, as well as to affirm at the international level.

Among the significant results achieved, we are mentioning the following ones:

- National contributions on issues of a major importance for the present evolution of the competition policy at the international level;
- Evolutions in the field of the Romanian competition policy and law in 2008;
- Regulations and anticompetitive practices in the liberal profession of accountant;
- The standard of assessment of economic concentrations, focused on the experience of the EU Member States and of the OECD Observers concerning the replacement of the dominance test to the SLC/SIEC test;
- Application of the competition legislation for State-owned enterprises;
- Corporative governance in State-owned enterprises and the principle of competition neutrality.
- National contributions on *competition policy and the informal economy*, as well as on the *challenges faced by the competition authorities in implementing and promoting the rules on competition*; these contributions were presented within the 8th works of the OECD Forum on Competition, when Romania chaired one of the plenary session of the Forum;
- Presentations and interventions within 6 seminars organised by the OECD Regional Centre on Competition Budapest on issues of interest, out of which are mentioning the following ones: legal and economic issues concerning the horizontal and vertical agreements, cartels, and the application of the competition rules in air transportation sector.

During 2009, the Romanian competition authority published on its website the Romanian and English version of certain materials with the aim of assimilating OECD's best practices at the level of the institution and at the national level, as well as for disseminating this information to regulatory authorities and institutions of the Romanian Government:

- The guidelines issued at the beginning of 2009 by the OECD Committee on Competition concerning the methods of detecting bid-rigging;

- Setul de Instrucțiuni cu privire la tehnici de analiză a impactului proiectelor de reglementare din punctul de vedere al regulilor de concurență (filtru de concurență), prin care se asigură o identificare rapidă a reglementărilor susceptibile să aducă atingere concurenței pe piață, precum și o mai bună înțelegere a obiectivelor politicii de concurență;
- Recomandarea Consiliului OCDE prin care încurajează guvernele statelor membre și observatorilor OCDE să implementeze evaluarea impactului reglementărilor din punct de vedere al regulilor de concurență.

La sfârșitul anului 2009, implicarea activă a autorității române de concurență în activitățile OCDE, precum și eforturile susținute ale instituției pentru îmbunătățirea continuă a activităților sale de promovare și aplicare eficientă a politicii concurenței în vederea dezvoltării unui mediu competitiv sănătos în România au fost recunoscute de către acest for internațional de excelență în domeniul concurenței. Comitetul de Concurență al OCDE a recomandat Consiliului OCDE ***reînnoirea, până la sfârșitul anului 2011, a statutului de observator al României la structurile de lucru ale organizației din domeniul concurenței.***

b) Participarea la activitățile Rețelei Internaționale de Concurență (ICN)

În anul 2009, în calitate de membru al ICN, Consiliul Concurenței a continuat să participe la activitățile derulate în cadrul grupurilor de lucru ICN privind cartelurile, comportamentul unilateral al firmelor dominante, eficacitatea unei autorități de concurență și promovarea politicii de concurență.

Printre rezultatele semnificative, menționăm:

- Reflectarea experienței Consiliului Concurenței referitoare la jurisprudența și legislația privind înțelegerile anticoncurențiale orizontale în proiectele realizate de Grupul de lucru ICN în domeniu cartelurilor;
- Reflectarea experienței Consiliului Concurenței cu privire la modalitățile de analiză a cazurilor de abuz de poziție dominantă (prin practici de tipul refuzului de a tranzacționa) în proiectul realizat de Grupul de lucru ICN privind comportamentul unilateral al firmelor dominante;
- Participarea Consiliului Concurenței la Atelierul de lucru anual privind cartelurile, ocazie cu care România a moderat sesiunea de lucru privind politica de clemență;
- Reflectarea experienței Consiliului Concurenței cu privire la modalități și instrumente de planificare strategică și de organizare, prin susținerea de intervenții în cadrul seminarului ICN privind eficacitatea unei autorități de concurență și prin elaborarea de materiale;
- Participarea la Conferința anuală ICN;
- Participarea experților din cadrul Consiliului Concurenței la teleseminariile organizate periodic de grupurile de lucru ICN.

- The set of Guidelines on the techniques for analysing the draft regulations from the competition point of view (competition filter), thus providing a fast identifications of the regulations susceptible of restraining competition on the market, as well as a better understanding of the objectives of the competition policy;
- The recommendation of the OECD Council encouraging the Governments of the OECD member states and Observers to implement the regulation assessment from the competition point of view.

At the end of 2009, the active participation of the competition authority to the OECD reunions and the efforts of the institution on the improvement of the competition advocacy and concerning the efficient enforcement of the competition policy aiming at developing a healthy competition environment in Romania were recognised by this international body on competition: the OECD Competition Committee recommended to the OECD Council the ***renewal, up to the end of 2011, of the Observatory status of Romania within the working structures on competition of the organisation.***

b) Participation at the activities of the International Competition Network (ICN)

In 2009, as ICN member, the Competition Council continued to attend the activities carried out within the ICN working groups on cartels, unilateral behaviour of dominant undertakings, the efficiency of the competition authorities and on the promotion of the competition policy.

Among the significant results, we are mentioning the following ones:

- The presentation of Competition Council's experience on the jurisprudence and the legislation on horizontal anticompetitive within the projects of the ICN Working Group on Cartels;
- The presentation of Competition Council's experience concerning the ways for analysing the abuse of dominant position cases (refuse to supply) within the project of the ICN Working Group on the Unilateral Behaviour of Dominant Undertakings;
- The participation of the Competition Council at the Annual Workshop on Cartels, where Romania chaired a working session on leniency;
- The presentation of Competition Council's experience on the ways and tools for strategic organising and planning, by intervening within the ICN seminar on the efficiency of a competition authority and by elaborating materials;
- The participation at the ICN Annual Conference;
- The participation of the Competition Council's experts at the 14 on-line seminars organized regularly by the ICN working groups.

c) Participarea la activitățile Grupului Interguvernamental de Experți UNCTAD (IGE- UNCTAD)

Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) este una dintre organizațiile internaționale care acordă o atenție majoră politicii de concurență. Nucleul activităților UNCTAD constă în acordarea de asistență tehnică țărilor în curs de dezvoltare și țărilor în tranziție în activitatea lor de adoptare și implementare a regulilor de concurență.

Cu prilejul celei de-a X-a sesiuni a Grupului Interguvernamental de Experți UNCTAD, Consiliul Concurenței a participat activ prin elaborarea de contribuții și susținerea de intervenții în cadrul dezbaterilor cu privire la următoarele tematici:

- Monopolurile, concesiunile și politica de concurență;
- Utilizarea analizei economice în cazurile de concurență.

d) Participarea la activitățile Asociației Autorităților de Concurență din Europa (ECA)

În anul 2009, Consiliul Concurenței s-a implicat activ în lucrările structurilor ECA, susținând 3 prezentări care au vizat stadiul de reglementare și practica națională în luarea deciziilor cu angajamente, rolul jucat de autoritatea de concurență în aplicarea în privat a regulilor de concurență și importanța investigațiilor sectoriale în descoperirea comportamentelor anticoncurențiale.

6.3. Relații bilaterale

Dezvoltarea relațiilor bilaterale cu autorități similare reprezintă o modalitate importantă de creștere a vizibilității autorității de concurență din România pe plan internațional și de efectuare a unor schimburi de experiență în aplicarea ultimelor evoluții legislative în domeniul concurenței și al ajutorului de stat. În acest context, menționează faptul că, în anul 2009, Consiliul Concurenței a demarat colaborarea cu autoritățile de concurență din China, Ucraina și Armenia.

Participarea la manifestările cu caracter bilateral a oferit reprezentanților Consiliului Concurenței posibilitatea de a aprofunda cele mai actuale teme și practici folosite de autoritățile respective.

Acțiuni importante desfășurate în anul 2009

• Vizita de lucru la Autoritatea de Concurență din Franța

Președintele Consiliului Concurenței a efectuat o vizită de lucru la Autoritatea de Concurență din Franța. Cu acest prilej, au avut loc discuții cu președintele autorității franceze, domnul Bruno Lasserre, privind noile competențe ale autorității de concurență din Franța, formată prin fuziunea celor două autorități cu atribuții în domeniul concurenței existente anterior, și anume: Consiliul Concurenței și Direcția Generală de Concurență din cadrul Ministerului Economiei. De asemenea, au fost subliniate atât buna colaborare dintre experții celor două autorități, până în prezent, cât și posibilitatea unor schimburi de experiență pe probleme concrete, pe viitor.

c) Participation at the activities of the Intergovernmental UNCTAD Group of Experts (IGE- UNCTAD)

United Nations Conference for Trade and Development (UNCTAD) is one of the international organisations granting a major attention to competition policy. The core of UNCTAD activities is granting technical assistance for the developing countries and of the countries in transition in the in the adoption and implementation of the competition rules.

Within the 10th session of UNCTAD's Intergovernmental Group of Experts, the Competition Council attended actively by drafting contributions and by making interventions within the debates on the following issues:

- Monopolies, concessions and competition policy;
- The use of economic analysis in competition cases.

d) Participation at the works if the European Competition Authorities (ECA)

In 2009, the Competition Council involved actively in the works of ECA structures by presenting 3 materials on the regulation and the national practice in the field of commitment decisions, the role of the competition authority in the private application of the competition rules and on the importance of sector inquiries in detecting anticompetitive behaviours.

6.3. Bilateral relations

More developed bilateral relations with similar authorities is an important way for increasing the visibility at the international level of the Romanian competition authority and for carrying out exchanges of experience on the latest legislative developments in the field of competition and State aid. In this context, we are mentioning that, in 2009, the Competition Council started the collaboration with the competition authorities of China, Ukraine and Armenia.

Bilateral events offered the opportunity for the representatives of the Competition Council to deepen the most recent techniques and practices of the respective authorities.

Actions carried out in 2009

• The working visit at the French Competition Authority

The President of the Competition Council carried out a working visit at the Competition Authority of France. This was an occasion for carrying out discussions with the President of the French authority, Mr. Bruno Lasserre, on the new competences of the French competition authority as a result of the merger between the two previous competition authorities: the Competition Council and the General Directorate for Competition within the Ministry of Economy. At the same time, the two Presidents underlined the existing good collaboration between the experts of the two authorities, as well as the opportunity of future exchanges of experience on concrete issues.

- ***Vizita de lucru a delegației Ministerului de Comerț din China***

Consiliul Concurenței a primit vizita delegației chineze condusă de doamna Viceministru Ma Xiuhong. Cu această ocazie, membrii Plenului Consiliului Concurenței au prezentat modul de organizare și funcționare a autorității române de concurență, procedura de luare a deciziilor, puterile de investigare, precum și relația cu Comisia Europeană și statele membre ale Uniunii Europene. De asemenea, în scopul întăririi relațiilor de colaborare cu autoritățile de concurență din China, au fost inițiate o serie de demersuri pentru semnarea Memorandumului de cooperare româno-chineză pe probleme de concurență.

- ***Conferința internațională privind concurența organizată de Serviciul Federal Antimonopol din Federația Rusă***

În cadrul conferinței au fost dezbătute subiecte precum dezvoltarea regulilor de concurență, creșterea eforturilor pentru promovarea politicii de concurență și activitatea anti-cartel în economiile cu dezvoltare rapidă. Din partea Consiliului Concurenței a participat o delegație condusă de domnul Bogdan Marius Chiritoiu, președintele Consiliului Concurenței.

În același context, a fost înființat Grupul de lucru privind comercializarea produselor alimentare în rețelele unităților de comerț cu amănuntul, din care fac parte România, Ungaria și Republica Moldova. Lucrările acestui grup au avut ca scop schimbul de experiență între cele trei autorități, Consiliul Concurenței prezentând concluziile Raportului asupra investigației declanșate pentru analizarea sectorului comercializării produselor alimentare.

- ***Întâlnirea Jubiliară a Consiliului Interstatal privind Politica Antimonopol din cadrul Comunității Statelor Independente, Erevan, Armenia***

Delegația Consiliului Concurenței a participat la a 30-a întâlnire jubiliară organizată de Serviciul Federal Antimonopol din Federația Rusă în colaborare cu Serviciul Antimonopol din Armenia. În cadrul manifestării au fost dezbătute probleme privind investigațiile de pe piețele serviciilor financiare, ofertele trucate, precum și implementarea legislației din domeniul publicității. Cu această ocazie, a fost semnat **Memorandumul de cooperare între autoritățile de concurență din România și Armenia.**

- ***Acțiuni de pregătire profesională - Proiect comunitar Forensic IT***

Consiliul Concurenței a participat la Proiectul *Forensic IT* derulat de Autoritatea de Concurență din Italia, care a avut ca obiectiv organizarea unor cursuri specializate pe problematica colectării de date electronice (computer forensic) destinate experților IT din cadrul autorităților europene de concurență.

Proiectul a cuprins sesiuni de pregătire profesională care au abordat toate aspectele examinărilor IT folosite în identificarea „probelor informatice” pe care autoritățile de concurență le utilizează în cadrul acțiunilor de depistare a practicilor anti-concurențiale. În plus, cursurile au presupus prezentarea legislației comunitare referitoare la accesul la documentele relevante, precum și prezentarea unor studii de caz și metode practice de colectare de date.

- ***Alte acțiuni***

În cadrul relațiilor bilaterale cu celelalte autorități de concurență din UE, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la acțiuni cu caracter internațional organizate de autoritățile din Suedia,

- ***The working visit of the delegation of the Chinese Trade Ministry***

The Competition Council received the visit of the Chinese delegation headed by Mrs. Ma Xiuhong, Vice-Minister. With this occasion, the members of the Competition Council's Plenum presented the organization and the functioning of the Romanian competition authority, the decision issuing procedure, the investigative powers, and the relation with the European Commission and the EU Member States. In addition, in order to strengthen the collaboration with the Chinese competition authorities, a series of actions were started aiming at the future signing of the Romanian-Chinese Memoranda of Understanding on Competition Issues.

- ***International Conference on Competition organized by the Federal Antimonopoly Service of the Russian Federation***

The conference focused on debating issues such as: the development of the competition rules, the enhancement of the efforts for promoting competition policy and anti-cartel activity in emergent economies. The Competition Council was represented by a delegation headed by Mr. Bogdan Marius Chirițoiu, the President of the Competition Council.

In this context, a working group on the retail of food products was established, including Romania, Hungary and the Republic of Moldova. The works of this group aimed at exchanging experience between the three competition authorities. Thus, the Competition Council presented the conclusions its Report on the sector inquiry in the sector of food products commercialisation.

- ***The Jubilee Meeting of the Inner State Council on the Antimonopoly Policy within the Community of the Independent States, Erevan, Armenia***

The delegation of the Competition Council attended the 30th Jubilee Meeting organized by the Federal Antimonopoly Service of the Russian Federation and the Armenian Antimonopoly Service. The event focused on debating certain investigations on financial markets, bid rigging, and the enforcement of the advertising legislation. With this occasion, the **Memoranda of Understanding between the competition authorities of Romania and Armenia was signed.**

- ***Training actions - IT Forensic***

The Competition Council attended the IT Forensic Project, carried out by the Italian competition authority, aiming at organising specific courses on electronic data gathering (computer forensic), which are intended for the IT experts within the European competition authorities.

The Project included training sessions approaching all the aspects of the IT examinations for identifying "IT evidences" used by competition authorities in detecting anticompetitive practices. In addition, the courses involved a presentation of the Community legislation concerning the access to relevant documents, as well as a presentation of case studies and data collecting methods.

- ***Other actions***

Within the bilateral relations with other EU competition authorities, the representatives of the Competition Council attended certain international actions organised by the authorities from

Bulgaria și Polonia, care au oferit posibilitatea aprofundării unor subiecte precum: comportamentul pe piață al companiilor de stat din punct de vedere al regulilor de concurență, utilizarea analizei economice în instrumentarea cazurilor de concurență precum și poziția dominantă în sectorul telecomunicațiilor.

În vederea creșterii gradului de vizibilitate externă, Consiliul Concurenței a participat la o serie de manifestări internaționale, în cadrul cărora au fost dezbătute ultimele evoluții în domeniul concurenței, precum și noile tendințe. În acest sens, oficialii autorității de concurență au participat la:

- *Ziua europeană a concurenței, Brno, Cehia;*
- *Conferința cu tema: „Ziua ajutorului de stat”, Brno, Cehia.*

6.4. Consiliul Concurenței - furnizor de asistență tehnică

Acordarea de asistență tehnică altor autorități de concurență s-a realizat, în principal, prin intermediul Biroului TAIEX al UE. În acest sens, în cadrul misiunilor TAIEX la autoritățile de concurență din Macedonia, Bosnia-Herțegovina, Albania și Autoritatea Palestiniană, 5 reprezentanți ai Consiliului Concurenței au susținut diverse prezentări privind activitatea autorității române de concurență înainte de aderarea la UE, ultimele evoluții legislative, precum și experiența dobândită în aplicarea regulilor de concurență și ajutor de stat.

De asemenea, în vederea consolidării relațiilor de colaborare în domeniul concurenței cu Autoritatea Națională pentru Protecția Concurenței din Republica Moldova (ANPC) și în perspectiva devenirii partener de Twinning pentru ANPC, în luna octombrie 2009, Consiliul Concurenței, la invitația Comisiei Europene, și-a depus oficial candidatura de participare în cadrul Proiectului de Twinning „*Sprjin pentru aplicarea politicii în domeniul concurenței și al ajutorului de stat în Republica Moldova*”.

6.5. Proiectul PHARE 2006

În anul 2009 s-a încheiat proiectul PHARE 2006 cu titlul „*Aplicarea efectivă a legislației comunitare în domeniul concurenței și ajutorului de stat*”, derulat de Consiliul Concurenței pe o perioadă 18 luni (1 iunie 2008 - 30 noiembrie 2009).

Obiectivul general al proiectului a fost acela de punere în aplicare efectivă, corectă și pro-activă legislația comunitară în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

Proiectul a cuprins două componente: **twinning** (înfrățire instituțională) și **investiții**.

1. Proiectul de Twinning, în parteneriat cu Departamentul Britanic pentru Afaceri, Întreprinderi și Reformă a Reglementării și Ministerul Federal pentru Economie și Tehnologie din Germania, a avut ca scop intensificarea și consolidarea punerii în aplicare a legislației comunitare în domeniul concurenței și ajutorului de stat, precum și promovarea normelor relevante în domeniu în rândul tuturor părților interesate.

Sweden, Bulgaria and Poland, which approached the following issues: the market behaviour of the State-owned undertakings and the competition rules, the use of the economic analysis in handling competition cases, as well as the dominant position in telecommunications.

In order to increase its external visibility, the Competition Council attended a series of international events, focused on debating on the latest developments on competition, as well on the new trends. In this respect, the representatives of the competition authority attended:

- *European Competition Day;*
- *The Conference "State aid Day", Brno, the Czech Republic.*

6.4. The Competition Council – supplier of technical assistance

The Competition Council supplied technical assistance mainly through the Technical Assistance Information Exchange Biro of the European Commission (TAIEX). Thus, within TAIEX missions carried out at the competition authorities of Macedonia, Bosnia-Herzegovina, Albania and the Palestinian Authority, 5 representatives of the Competition Council delivered several presentations on the activity of the Romanian competition authority before the EU accession, the latest legal developments, as well as on the experience acquired in the application of the competition and State aid rules.

In addition, in order to consolidate the collaboration on competition with the National Authority on the Protection of Competition of the Republic of Moldova (ANPC) and taking into account the future possible status of Twinning partner for ANPC, in October 2009, at the invitation of the European Commission, the Competition Council submitted officially its application to participate within the Twinning Project „*Support to implementation and enforcement of Competition and State aid Policy in the Republic of Moldova*”.

6.5. 2006 PHARE Project

In 2009, the 2006 PHARE Project entitled “*Effective application of Community legislation on Competition and State aid*”, which was carried out by the Competition Council for 18 months (1 June 2008 - 30 November 2009), ended.

The general aim of the Project was to put in effective, accurate and proactive application the Community legislation on competition and State aid.

The project had two components: **twinning** and **investments**.

1. The Twinning Project, carried out in partnership with the British Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform and the German Federal Ministry of Economics and Technology, aimed at intensifying and consolidating the enforcement of the Community legislation on competition and State, as well as to promote the relevant norms to all the stakeholders.

Pe parcursul anului 2009 au fost organizate numeroase seminarii și misiuni de lucru în domeniul ajutorului de stat și al concurenței, susținute de către experții pe termen scurt și mediu din cadrul proiectului. În cadrul acestor activități, a fost acordată asistență de specialitate în vederea asigurării compatibilității legislației românești în domeniul concurenței cu legislația comunitară. Această activitate a avut ca rezultat elaborarea unui proiect de modificare a Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, ce a fost lansat spre dezbateră publică. Totodată, au fost elaborate două manuale de instruire (în domeniul ajutorului de stat, respectiv al concurenței) pentru inspectorii de concurență. Un alt rezultat al acțiunilor organizate a fost îmbunătățirea capacității de analiză și interpretare a legislației comunitare în materie de concurență și ajutor de stat.

Pe parcursul anului au fost organizate, de asemenea, trei conferințe ce au avut următoarele tematici:

- **„Ajutorul de stat în contextul crizei economice”.** Evenimentul a facilitat prezentarea experienței partenerilor de Twinning în ceea ce privește măsurile de ajutor de stat pentru ameliorarea efectelor crizei economice și financiare, în scopul de a defini măsurile concrete pe care România le poate lua prin prisma legislației comunitare în domeniul ajutorului de stat;
- **„Concurența – Cheia dezvoltării economice și a bunăstării consumatorului”.** În cadrul acestei conferințe a fost lansat Raportul *„Piață unică, piață națională: politica de concurență în sectoare cheie”.*
- **„Conferința de încheiere a Proiectului de Twinning”.** În cadrul evenimentului, au fost evidențiate rezultatele obținute la nivelul Consiliului Concurenței prin intermediul Proiectului de Twinning. De asemenea, a fost prezentat rolul Consiliului Concurenței în demersul României de a susține sectoarelor economice afectate de criză și au fost amintite măsurilor concrete adoptate de țara noastră, având în vedere legislația comunitară în domeniul ajutorului de stat.

2. Componenta de investiții a proiectului a permis derularea unei proceduri de achiziție publică a 5 loturi de echipamente, cuprinzând: echipamente LAN (Local Area Network), echipamente pentru Internet și VPN (Virtual Private Network), echipamente voce, echipamente videoconferință, echipamente de producție și copiere, tehnică de calcul. Scopul acestei componente a fost de a dezvolta infrastructura de comunicații a Consiliului Concurenței, astfel încât să fie compatibilă cu tehnologia utilizată la nivelul Uniunii Europene.

In 2009, numerous seminars and workings missions on competition and State aid were organised. The presentations in these actions were delivered by medium and short term experts within the Project. The aim of these actions was to supply specialized assistance for ensuring the compatibility of the Romanian legislation on competition with the Community legal provisions. The result was a draft legal act for the amendment of Competition Law no.21/1009, republished, which was launched for public consultation. At the same time, two training manuals were edited (on State aid and competition) for the competition inspectors. Another result of the actions was the improvement of the analysis and interpretation capacity on competition and State aid.

During 2009, three conferences were organized on the following themes:

- ***“The State aid in the context of the economic crises”***. The event was an opportunity for the Twinning partners to present their experience on the State aid measures designed to overcome the effects of the economic and financial crisis, thus aiming to define the concrete measures that could be taken by Romania according to the existing State aid Community rules;
- ***“Competition – The Key for Economic Development and for Consumers’ Welfare”***. Within this conference the Report *“Single market, national market: competition policy in key sectors”* was launched;
- ***“The Twinning Project Closing Conference”***. The event focused on highlighting the achievements achieved at the level of the Competition Council through the Twinning Project. Moreover, the event presented the role of the Competition Council in the context of Romania’s actions designed to support the economic sectors affected by the crisis. The concrete measures taken by our country, in accordance with the Community legislation in the field, were also presented.

2. The **investments** component of the Project permitted a public acquisition tender of 5 batches of equipments: LAN (Local Area Network) equipments, Internet and VPN (Virtual Private Network) equipments, voice equipments, video-conference equipments, printing and copy equipments, calculation equipments. The aim of this component was to develop the communication infrastructure of the Competition Council, so as to make it compatible with the one used within the EU.

Capitolul VII. PRIORITĂȚI ALE ANULUI 2010

Caracteristicile pieței românești și tendințele acesteia în perioada următoare fac ca activitatea autorității de concurență să se axeze în anul 2010 pe următoarele priorități:

A. În domeniul concurenței, principala prioritate va fi **depistarea și sancționarea severă a încălcării regulilor de concurență și eliminarea prevederilor legale cu caracter anticoncurențial**, prin:

- Creșterea numărului de investigații privind posibila încălcare a legii concurenței, corelată cu finalizarea unor investigații mai vechi de 2 ani;
- Depistarea unor prevederi cu caracter anticoncurențial în legislația care reglementează diferite sectoare economice, considerate sensibile;
- Dezvoltarea capacității de investigare a licitațiilor truate;
- Aplicarea politicii de clemență.

Totodată, un loc important va fi ocupat de **modificarea Legii concurenței nr.21/1996, republicată**, în vederea asigurării compatibilității cu reglementările europene din domeniu.

Asigurarea respectării atribuțiilor Consiliului Concurenței privind avizarea actelor normative va reprezenta o altă prioritate în activitatea autorității în anul 2010, concretizată în:

- Dezvoltarea „*filtrului de concurență și de ajutor de stat*” în analiza de impact a reglementării;
- Crearea unei rețele de puncte de contact la nivelul instituțiilor cu inițiativă legislativă, în vederea identificării și eliminării într-un stadiu incipient al procesului legislativ a eventualelor prevederi cu caracter anticoncurențial;
- Creșterea gradului de respectare a avizelor, punctelor de vedere și intervențiilor Consiliului Concurenței;
- Acțiuni de *advocacy* pentru respectarea avizelor emise și pentru modificarea actelor normative în vigoare cu caracter anticoncurențial.

Chapter VII. PRIORITIES FOR 2010

The characteristics of the Romanian market and its future trends determine the activity of the competition authority to focus in 2010 on the following priorities:

A. In the field of competition, the main priority will be **to detect and sanction severely the infringements of the competition rules and to eliminate the anticompetitive legal provisions** by:

- Increasing the number of investigations on the possible infringements of the competition law together with the conclusion of the investigations initiated for more than 2 years;
- Detecting certain anticompetitive provisions of the legislation on the economic sectors considered sensible;
- Developing the investigative capacity of bid-rigging;
- Applying the leniency policy.

At the same time, an important role will be played by the **amendment of Competition Law no.21/1996, republished** so as to provide the compatibility with the European provisions in the field.

Ensuring the observance of the Competition Council's binding opinions on normative acts will be another priority in the 2010 activity, which will be concretised in:

- The development of the “competition and State aid filter” within the regulation impact assessment;
- The establishment of a network of contact points at the level of the institutions with legislative initiative so as to identify and eliminate the potential anticompetitive provisions from an early stage of the legislative process;
- The increase of the observance of the binding opinions, points of view and interventions of the Competition Council;
- Advocacy actions designed to provide the observance of the issued binding opinions for the amendment of the anticompetitive normative acts in force.

B. În domeniul ajutorului de stat, prioritățile autorității de concurență pentru anul 2010 sunt legate, în principal, de **respectarea obligațiilor ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene, precum și de:**

- Gestionarea relației dintre Comisia Europeană și factorii implicați în problematica ajutorului de stat la nivel național, în scopul diminuării riscului deschiderii de investigații;
- Asigurarea informării permanente a tuturor factorilor interesați, inclusiv prin realizarea unui congres care să reunească persoanele cu atribuții în domeniu.

Prioritățile în domeniul ajutorului de stat trebuie să țină cont atât de obiectivele viitoare comunitare, cât și de:

- Examinarea amănunțită a sectoarelor economice definite ca fiind prioritare;
- Alegerea ajutorului de stat – ca instrument adecvat pentru rezolvarea unei probleme – numai după realizarea unei comparații cu alte tipuri de instrumente;
- Stabilirea necesităților de susținere financiară din partea statului, astfel încât să se asigure atingerea unor indicatori macroeconomici comparabili cu cei ai statelor membre ale Uniunii Europene;
- Efectele de stimulare pe care le creează măsura de sprijin și proporționalitatea acesteia față de obiectivul propus.

C. În vederea îndeplinirii obiectivului strategic legat de transparență și parteneriat pe plan intern și internațional, activitatea Consiliului Concurenței va fi axată în anul 2010, în principal, pe:

- Creșterea notorietății pe plan național prin realizarea unei strategii de comunicare externă, organizarea de întâlniri cu reprezentanți ai mass-media pe teme din domeniul concurenței și ajutorului de stat, precum și prin măsurarea percepției asupra activității, utilizând tehnica sondajului;
- Identificarea și modificarea proiectelor de acte normative cu caracter anticoncurențial, prin participarea la reuniunile pregătitoare ale ședințelor de guvern;
- Supunerea dezbaterii publice a rezultatelor investigațiilor sectoriale finalizate;
- Formularea și publicarea de recomandări către factorii decidenți cu privire la problemele depistate pe piețele analizate;
- Creșterea gradului de conștientizare a importanței regulilor de concurență prin acțiuni de promovare a culturii concurenței în rândul grupurilor țintă vizate, precum și prin editarea de publicații cu conținut specific;

B. In the State aid field, the 2010 priorities of the competition authority are related mainly to **the fulfilment of Romania's** obligations as EU Member State, as well as to:

- Managing the relation between the European Commission and the national factors involved in the State aid field, in order to diminish the risk of initiating investigations;
- Providing the permanent information of all the interested factors, including through organising a congress reuniting the persons with the attributions in the field.

The priorities in the State aid field must take into account the future Community objectives, as well as:

- A thorough examination of the economic sectors considered priorities;
- Choosing State aid – as an adequate tool for solving a certain problem – only after a comparison with other types of tools;
- Establishing State's financial support needs so as to attain certain macro indexes comparable to the ones of the other EU Members States;
- Stimulating effects created by the support measure and its proportionality in respect to the proposed purpose.

C. In order to attain the strategic objective related to the internal and international transparency and partnership, the 2010 activity of the Competition Council will focus mainly on:

- Increasing the notoriety on the national level by implementing an external communication strategy, organising meetings with the mass-media on various competition and State aid themes, as well as by measuring the perception on the institution's activity - survey technique;
- Identifying and amending the anticompetitive draft normative acts by attending the preparatory meetings of the Government reunions;
- Launching public debates on the results of the concluded sector inquiries;
- Formulating and publishing of recommendations on the issues detected on the analysed markets addressed to the decision making factors;
- Increasing the awareness on the importance of the competition rules by advocacy actions intended for certain target groups and by editing specific publications;

- Creșterea gradului de vizibilitate externă, prin intensificarea activității Consiliului Concurenței în cadrul ECN, ICN, OCDE, inițierea și dezvoltarea de relații internaționale bilaterale, etc.

D. *Din perspectiva alocării juste a resurselor pe activități, într-un sistem de priorități clar definit și sistematic monitorizat, Consiliul Concurenței își va concentra eforturile în anul 2010 în vederea:*

- Eficientizării structurii și clarificării atribuțiilor direcțiilor/serviciilor Consiliului Concurenței;
- Definirii priorităților;
- Stabilirii unor canale unice de comunicare;
- Standardizării, eficientizării managementului documentelor și certificării ISO a Consiliului Concurenței;
- Extinderii rețelei de comunicații electronice a instituției.

Este de așteptat ca rezultatele acestor acțiuni prioritare să se reflecte într-o bună funcționare a mecanismelor de piață, cu efecte directe asupra bunăstării consumatorului final.

- Increasing the external visibility by intensifying the activity of the Competition Council within ECN, ICN, OCDE, by initiating and developing bilateral international relations etc.

D. *Taking into account the appropriate allocation of the resources per activities, within a clear system of priorities*, in 2010, the Competition Council will focus on:

- Increasing the efficiency of the structure/clarifying the attributions of the directorates/services of the Competition Council;
- Defining the priorities;
- Establishing certain unique communication channels;
- Standardising and increasing the efficiency of the document management, as well as getting the ISO certification of the Competition Council;
- Extending the electronic communication network of the institution.

These priority actions are expected to create a better functioning of the market mechanisms, with direct effects over consumers.

Pre-press și tipar:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.

Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20

Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343

E-mail: prodcom@intergorj.ro

CONSILIUL CONCURENȚEI

Piața Presei Libere nr.1 | Sector 1 | București | Cod poștal 013701

Tel.: (021) 318 1198, (021) 318 1199 | Fax: (021) 318 4908

Web: www.competition.ro, www.consiliulconcurentei.ro

E-mail: office@consiliulconcurentei.ro